

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

Nr. 8

IUNIE 2022

Erasmus+
Students Actively Learning Entrepreneurial Skills

cultural - educaționale

Students Actively Learning
Entrepreneurial Skills

Revista Liceului Teoretic Bogdan Vodă

REVISTĂ BIANUALĂ

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Ghercă

Redactor șef
prof. Lidia-Mihaela Neculăeș

Traduceri
prof. Monica Tudorache

Corecturi
prof. Silvia Mîrț

Coperta și desktop publishing
prof. Neculai Juncă

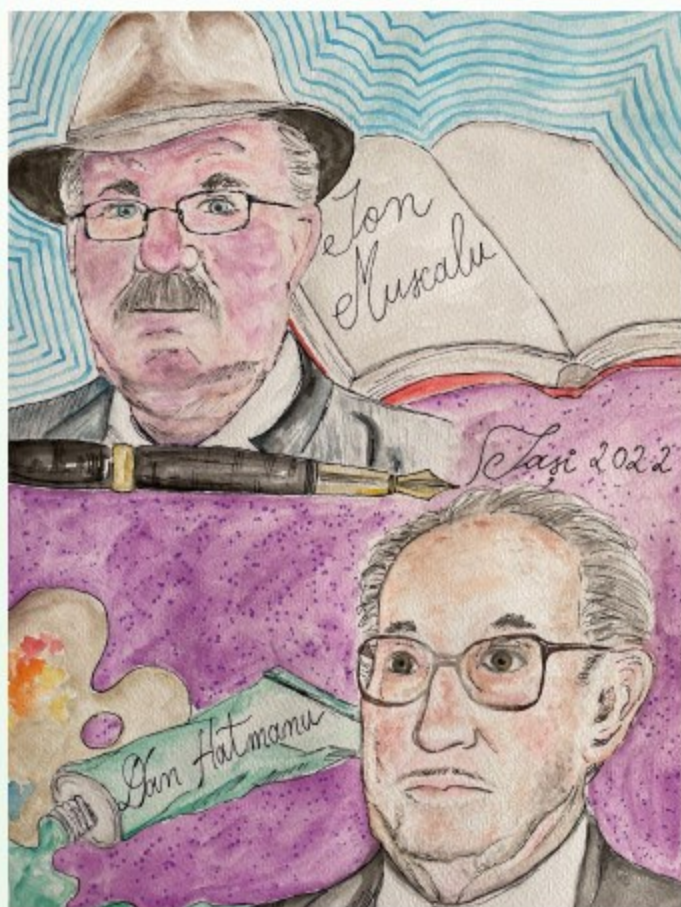

Editura PIM
Iași - 2022

Colectivul de redacție

- Prof. Neculai Juncă
- Prof. Monica Tudorache
- Prof. Mîrț Silvia
- Prof. Neculăeș Aissa
- Prof. Cășuneanu Alina
- Prof. Paiu Ana Maria

Lorena Iacob, clasa a VIII-a A - pag. 125

Repere cultural-educative

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

cultural -
educative

editura pim
Iași, 2022

ISSN: 2668 – 1196

Nr. 8 – Iunie 2022

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Ghercă

Redactor șef
prof. Lidia–Mihaela Neculăeș

Colectivul de redacție

- prof. Neculai Juncă
- prof. Monica Tudorache
- prof. Silvia Mîrț
- prof. Alina Cășuneanu
- prof. Aissa Neculăeș
- prof. Ana Maria Paiu

Copertă și desktop publishing: Neculai Juncă

Traduceri: Monica Tudorache

Corector: Silvia Mîrț

Foto: Eoden Pîrlea

Disclaimer

Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorilor, care își asumă responsabilitatea corectitudinii și a originalității materialelor publicate. Instituția noastră nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Nr. 8 • Anul IV • Iunie 2022

SUMAR

**Cuvânt înainte
pag. 7 - 8**

• Lector doctor Preot Iosif Iacob
Facultatea de Teologie Romano-Catolică
Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași

**EDITORIAL
pag. 9 - 14**

• *Totul este bine – mesaj către absolvenții clasei a XII-a, promoția 2022* (prof. Iulian Ghercă – pag. 8)

**PROIECTE,
EXPERIENȚE,
VALORI ȘI
PRINCIPII
EUROPENE
pag. 15 - 100**

- *O nouă candidatură Erasmus+ k220 – World Needs Your Help* - (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 15)
- *Mobilitatea 2 - România, din cadrul Proiectul Erasmus+ KA229 - Students Actively Learning Entrepreneurial Skills* Cronica unui eveniment (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 24)
- *Information Technology in a local agriculture business* (Ș. L. dr. ing Cezara-Valentina Zăpodeanu – pag. 35)
- *Economia locală a comunei Hălăucești* (prof. Aissa Neculăeș – pag. 43)
- *Marketing Strategies* (prof. Ionuț Olaru – pag. 48)
- *Project Erasmus - What is a Start-up* (prof. Ionuț Olaru – pag. 52)
- *Business Plan Template* (prof. Ionuț Olaru – pag. 56)
- *„Sour-wrapped Hot Dogs” – Business Plan* (prof. Ionuț Olaru – pag. 62)
- *E-ID card team five Erasmus travel app - Business Plan* – pag. 66
- *MEJHY'S DELIVERY team three - Business Plan* – pag. 70)
- *Stratus - Business Plan* – pag. 76
- *Tattoo Voice - Business Plan* – pag. 82
- *Travel - Business Plan* – pag. 87
- *Agrio Yieldr (India)- Business Plan* – pag. 92
- *Păreri ale profesorilor din țările participante în proiect* – Ann Vereecke & Lobke Van Impe / Belgium, Zinaida Toncheva / Bulgaria – pag. 96

- Site-ul oficial al Proiectului Erasmus+ KA 229 - School Exchange Partnerships - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills" (prof. Neculai Juncă – pag. 98)

**DIN VIAȚA ȘI
ACTIVITATEA
ȘCOLII
pag. 101 - 144**

Activitate didactică și educativă

- *Activitățile educative extrașcolare ca parte a educației nonformale, după doi ani de pandemie* (prof. Camelia Axinte – pag. 101)
- *Concursuri școlare la religie catolică* (prof. Lidia Petrescu – pag. 104)
- *Dezvoltarea profesională, învățare pe tot parcursul vieții (IV)* (prof. Mihaela Juncă – pag. 109)

Proiecte și parteneriate

- *Proiecte și parteneriate școlare - continuitate și inovație* (prof. Camelia Axinte – pag. 114)
- *Proiectarea activităților în echipă și derularea în comun a unui proiect tematic - Meserii* (Alexandra Păuleți – pag. 117)
- *Parteneriate educaționale europene și internaționale* (Monica Tudorache – pag. 121)

Cu elevii, pentru elevi și despre elevi

- *Atelier de creație - Iacob Maria Lorena clasa a VIII-a A* – pag. 125
- *Impresiile elevilor participanți la mobilitatea din România*
- Giurgică Iosif, clasa a X-a a – pag. 130
- Pîrlea Eoden, clasa a X-a A – pag. 130
- Doboș Iasmina Adelaida, clasa a X-a B – pag. 130
- Frent Delia Laura, clasa a X-a B – pag. 131
- Frent Raluca Cecilia, clasa a X-a B – pag. 132
- Neculăeș Emma Cristina, clasa a X-a B – pag. 132
- Tălmăcel Felix Iosif, clasa a X-a B – pag. 133
- Vîrgă Francisca Iuliana, clasa a X-a B – pag. 133
- Beți Patricia Alexandra, clasa a XI-a A – pag. 133
- Croitoru Ștefan Paul, clasa a XI-a A – pag. 133
- Tălmăcel Alexia, clasa a XI-a A – pag. 134
- Bișog Marina Anabela, clasa a XI-a B – pag. 134

- Ciobanu Nadia Petronela, clasa a XI-a B – pag. 135
- Clopoțel Sorana Maria, clasa a XI-a B – pag. 135
- Mihălcuț Daria Iulia, clasa a XI-a B – pag. 136
- Pleșca Annabel Elisa, clasa a XI-a B – pag. 136
- Rotaru Leonard Gabriel, clasa a XII-a A – pag. 137
- Alexandru-Nichita Oprea / Belgium - pag. 138
- Milan De Koker / Belgium – pag. 138
- Glenn Senden / Belgium – pag. 138
- Tristan Joos / Belgium – pag. 138
- Anton Van Nuffel / Belgium – pag. 139
- Maison Wandels / Belgium – pag. 139
- Nicola Zeisberger / Czech Republic – pag. 139
- Alejandro Mičan / Czech Republic – pag. 140
- Veronika Morysová / Czech Republic – pag. 140
- Štěpán Knap / Czech Republic – pag. 140
- Emma Holubová / Czech Republic – pag. 141
- Vanessa Martynková / Czech Republic – pag. 141
- Eda Karaca / Turkey – pag. 141
- Ayşenur Aydoğdu / Turkey – pag. 142
- Halime Çelik / Turkey – pag. 142
- Esma Büyükdanabaş / Turkey – pag. 142
- Ebru Küçükkaya / Turkey – pag. 142
- Petar Papev / Bulgaria – pag. 143
- Asen Bonkov / Bulgaria – pag. 143
- Borislav Dokin / Bulgaria – pag. 143
- Lazar Luchkov / Bulgaria – pag. 144

**ACTIVITATEA
ȘTIINȚIFICĂ
pag. 145 - 186**

- *Principalele instituții ale Comunității Economice Europene în conformitate cu Tratatul de la Roma (I)* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 145)
- *Prezentare de carte - Lucian Boia – Capcana istoriei: elita intelectuală românească între 1930 și 1950 de Lucian Boia* (prof. Neculai Juncă – pag. 151)
- *Prin fereastra istoriei – Situația politică internă a Moldovei în vremea domniilor lui Constantin Duca (1693-1695 și 1700-1703)* (prof. Daniela Camelia Axinte – pag. 158)
- *Istorie regăsită - România pe Frontul de Est (V): „Departa de casă“* (prof. Neculai Juncă – pag. 173)

- *Medierea conflictelor în sistemul de educație (II) - Necesitatea procesului de mediere în context educațional* (prof. Neculai Juncă – pag. 182)

CALEIDOSCOP
pag. 187 - 223

- *Rolul profesorului de matematică în contextul educației centrate pe elev* (prof. Maria Balan – pag. 187)
- *Valorificarea, de către cadrul didactic și de către copilul preșcolar, a valențelor comunicării verbale* (prof. Alexandra Pauleți – pag. 193)
- *Creșterea caracterului aplicativ al orelor de matematică - condiție în dezvoltarea competențelor cheie specifice* (prof. Eugenia Pleșcan – pag. 196)
- *Pedagogia lui Isus (IV) – Principalele metode didactice folosite de Mântuitorul Isus Cristos* (prof. Lidia Petrescu – pag. 207)
- *Parohia Hălăucești: Misiuni populare* (prof. Lidia Petrescu – pag. 210)
- *Fenomene optice din atmosferă* (prof. dr. Lucian Spiridon – pag. 214)

Cuvânt înainte

Un mare educator spunea „Educația este o problemă care ține de inimă”. Acest educator nu a fost nici o persoană care să fi candidat pentru premiul Nobel, nu a fost nici o persoană care să ocupe primele pagini ale ziarelor, ci a fost o persoană dispusă să fie aproape de inimi, de inimile celor în care a investit ceea ce a avut mai de preț: viața – timpul. Cu alte cuvinte, acest educator a știut să fie „reper” pentru timpul său, pentru cei care, în mod mai mult sau mai puțin conștient, erau în căutare.

Cred că o revistă precum cea pe care o răsfoiți în acest moment, după cum însuși titlul sugerează, dorește să fie un sprijin solid spre a ajunge la valorile pe care autorii fiecărui articol le împărtășesc, valorile în căutarea cărora se află și toți cei care o răsfoiesc. În acest fel, aici avem posibilitate să găsim valori care se întrepătrund, prin obiectivele celor care însușiuie idei, trăiri, experiențe, informații și prin căutările tale care citești aceste rânduri.

Care este scopul pentru care se scrie ceea ce se scrie? Spre a crea comuniune, comuniune de idei, gânduri, inițiative, realizări, proiecte. Comuniunea comportă o caracteristică importantă – a dăruirii, a pune la dispoziția celui alt. Iar dăruirea este o caracteristică a omului, a persoanei umane. În acest fel, cele conținute în aceste pagini nu vor să fie decât o atenție, o atenție sporită față de persoana umană... ceea ce ea gândește, ceea ce face, spre ceea ce aspiră.

În fața acestor pagini se pot așeza multe tipologii de cititori. Fiecare își poartă misterul și căutarea, ceea ce are și ceea ce îi lipsește, priceperea și ignoranța. În toți se poate citi și recunoaște mai ales limita, nevoia. Acestea sunt cele care stimulează spre cunoaștere prin comuniune și împărtășire. Aceasta este mărturia adevărului despre om, despre omul care, deși se află în căutare spre a se îmbogăți de cele împărtășite, este și purtător de valori, mai ales de acea virtute a umilinței care ne deschide cu adevărat spre cunoaștere, spre profunda și adevărata cunoaștere.

Ce se poate afla între paginile acestei reviste? Repere, da, repere pentru o conștientizare a timpului istoric pe care îl trăim, prin ceea ce considerăm ca fiind important și demn de atenție. De aceea, aici trebuie să se întrezărească ceea ce este normal și necesar să existe într-o școală, într-un loc destinat măreției actului uman - a educa: seriozitate, disciplină, cercetare, profesionalism – toate acestea înveșmântate în mantia carității. Caritatea este virtutea care atrage și îmbie în a

trăi cu responsabilitate atât misiunea de dascăl, precum și cea de discipol, împărtășind și seriozitatea, și disciplina, și studiul, și profesionalismul. Toți factorii responsabili de acest minunat câmp al științei și al educației, dascăli și discipoli, nu vor face decât să trăiască acest eveniment al vieții – educația și învățătura – ca fiind un a mergem împreună, un a ne însoți pe cale în acest minunat labirint al vieții, într-un climat de încredere, respect, susținere, îndrumare spre a crea persoane libere, demni cetățeni și buni creștini.

Fie ca și paginile acestui număr să fie reper pentru mulți căutători și să întâlnească un mediu propice în cititori, care să rodească idei noi, proiecte noi și de ce nu, persoane noi... capabile să recunoască nevoia de a avea în viață constant UN REPER care să ofere garanții de neclintit.

*Lector dr. Preot Iosif Iacob
Facultatea de Teologie Romano-Catolică
Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași*

**„Totul este bine” –
Mesaj către absolvenții clasei a XII-a – promoția 2022**

Dir. adj., prof. dr. Iulian Ghercă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Vremurile complicate și schimbările ce se produc în societatea de astăzi cu o repeziciune fără precedent până acum, lipsa oricărei predictibilități, noile provocări, precum și crizele (de tot felul) fac ca starea de spirit a elevilor noștri, dar nu numai, să fie de multe ori vecină cu depresia, anxietatea, delăsarea, ducând - nu de puține ori - la gesturi necugetate, lipsa unor perspective, demotivare, teamă și, uneori, la dispariția speranței.

În acest context și având în minte faptul că la finele clasei a XII-a o parte însemnată a elevilor noștri sunt de multe ori mai dezorientați și lipsiți de perspectivă, am decis să dedic acest editorial absolvenților clasei a XII-a – promoția 2022, cu speranța că aceste cuvinte le vor fi de folos în perioada următoare.

În cadrul instituției noastre, s-a desfășurat în perioada 15-21 mai 2022, mobiliatea 2 din cadrul proiectului Erasmus+ *Exersează la școală*. La aceste activități au participat un număr de 24 de elevi și 8 profesori din Belgia, Bulgaria, Cehia și Turcia. Reușita acestei mobilități și feedback-ul participanților a făcut ca un coleg să mă întrebe dacă nu sunt nostalgic sau dacă nu am o părere de rău cu privire la faptul că aceste activități au luat sfârșit. Plecând de la această întrebare m-am gândit și dacă despărțirea de absolvenții noștri creează aceeași nostalgie sau părere de rău. Răspunsul la ambele întrebări este în acest moment NU! Dacă eram întrebat acest lucru cu un an în urmă, răspunsul ar fi fost cu totul altul pentru că aș fi privit această despărțire ca un sfârșit de drum pe de o parte (ceea ce duce către o stare de nostalgie în mod inevitabil) și o stare de emoție și bucurie pe de altă parte, pentru că eram conștient că în același timp vorbim și de un nou început, un nou drum pentru elevii noștri.

Ce s-a schimbat? De ce astăzi nu mai simt această părere de rău sau nostalgie? Răspunsul e, cred, că atunci când ajungi să prețuiești și să trăiești cu toată ființa prezentul, fără păreri de rău, regrete sau alte sentimente negative care să creeze temeri și frustrări – atunci când ajungi la sfârșitul unui drum, mai lung sau mai scurt, nu mai ești nostalgic, ci ești doar fericit, bucuros și gata să mergi mai departe cu hotărâre, curaj, pregătit și dornic să vezi ce urmează.

Păstrezi în suflet și în minte amintirile frumoase și oamenii dragi care te-au ajutat să „crești” și să devii mai „bun” decât ai fost cu 4 ani în urmă (mă adresez vouă, absolvenților clasei a XII-a).

Fiecare promoție are „ceva” special, fiecare dintre voi are și reprezintă ceva unic. Fiecare dintre voi ați fost mai apropiați de un profesor sau altul, ați dezvoltat anumite sentimente, la fel și eu și noi, profesorii, avem elevi care se apropie mai mult de „sufletul nostru” în moduri și feluri diferite.

Am fost profesorul vostru în ultimul an și am parcurs împreună temele din cadrul opționalului *Succesul profesional*. În această calitate am încercat să vă provoc, să vă determin să „gândiți”, să deprindeți abilități și atitudini care sunt cel puțin în egală măsură la fel de importante ca informațiile și cunoștințele pe care le-ați acumulat pe parcursul anilor de liceu la diferite materii din planul cadru. Am urmărit să vă „sădesc” și dezvolt valori și principii care să vă însoțească toată viața. Am încercat să vă ghidez în drumul vostru de a vă cunoaște mai bine: voi pe voi, voi între voi și noi (profesorii) pe voi! Pentru că eu cred cu tărie că o componentă majoră a actului educațional, a ceea ce facem împreună la școală, este să vă orientăm pe acest drum de cunoaștere personală, de descoperire a vocației, a aptitudinilor, abilităților și atitudinilor specifice fiecărui elev în parte. Știu că, din păcate, majoritatea dintre voi nu vedeți școala ca pe un astfel de loc (și cred că nici unii profesori încă nu o fac), dar în momentul când școala va fi văzută astfel, cred că se vor schimba multe lucruri, iar elevii în mare parte vor veni cu drag și interes la școală.

Mai există un motiv pentru care vă spun că nu sunt nostalgic astăzi și nici trist, ci foarte emoționat și bucuros! Îmi doresc ca parte dintre voi, cei care înțelegeți și rezonați cu ceea ce am transmis până acum, să faceți ca momentul absolvirii să nu reprezinte „dispariția” voastră din viața școlii și a noastră, a profesorilor. Vă provoc și vă invit să vă organizați (poate în Asociația foștilor absolvenți ai Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești) și să ne reîntâlnim în diferite ocazii din viața școlii, comunității și a voastră!

De aceea vă îndemn să luați ceea ce a fost mai bun din ceea ce ați trăit în acești 4 ani, să priviți cu speranță spre ceea ce va urma, dar să știți să trăiți cu intensitate, cu bunătate și fără urmă de regret fiecare clipă. Faceți acest lucru și veți constata cât de puternici sunteți, că nimic, dar absolut nimic, nu vă va face să vă pierdeți speranța, încrederea și *Puterea de a Zâmbi*, de a merge mai departe!

O sugestie cu privire la ceea ce va urma, la viitorul vostru: orice obstacol/problemă veți întâlni în drumul vostru (și aceasta este o certitudine) să știți că este ceva trecător, are soluție și rezolvare și nu trebuie să vă identificați cu acea „problemă”. Lăsați timpul să treacă, încercați să înțelegeți ceea ce se

întâmplă, iar când veți reuși asta veți vedea că acel obstacol va dispărea, iar voi vă veți amuza uneori de dramatismul cu care ați tratat acea situație. Nu există drum fără ieșire, problemă fără soluție! Trebuie doar să aveți puterea de a lăsa timpul să treacă și să înțelegeți cu ce vă confrunțați, fiind conștienți că este doar ceva trecător, iar în momentul când veți înțelege problema ea va dispărea, iar voi veți râde de ceea ce într-un moment al vieții credeți că trăiți un „adevărat dezastru”.

Dacă nu găsiți în voi această putere discutați cu persoanele dragi, cu familia, prietenii, cu noi- chiar dacă sunteți absolvenți, ușa cabinetului directorului, a liceului va rămâne tot timpul deschisă pentru voi toți, cel puțin atâta timp cât noi sau oameni ca noi vor fi în această instituție.

Faceți acest lucru și veți evita orice nenorocire! Observăm cu toții că în ultimul timp s-au petrecut anumite tragedii, chiar în comunitatea noastră, nu mai zic în societate.

Deschideți-vă sufletul și mintea către bine, către înțelegere și umanitatea din voi și veți vedea că, în pofida a tot ce se întâmplă în societate și lume, dacă în interiorul vostru există liniște și pace, veți constata că „Totul este bine și că viața este un dar care trebuie trăit cu seninătate și bucurie!”

**“All is fine” -
Message to the 12th grade graduates - 2022 class**

Prof. Ph. D. Iulian Ghercă
Bogdan Vodă, Theoretical Highschool Hălăucești

The complicated times and the changes that are taking place in today's society with unprecedented speed, the lack of any predictability, the new challenges, as well as the crises (of all kinds) make the state of mind of our students, but not only, often close to depression, anxiety, disappointment, leading - not infrequently - to reckless actions, lack of prospects, demotivation, fear and sometimes to the disappearance of hope.

In this context, and bearing in mind that at the end of the 12th grade a significant proportion of our students are often more disoriented and lacking in perspective, I have decided to dedicate this editorial to the graduates of the 12th grade - class of 2022, hoping that these words will be of use to them in the period to come.

In our institution, the second mobility of the Erasmus+ project “Practise at school” took place from 15th to 21st May 2022. A total of 24 pupils and 8 teachers from Belgium, Bulgaria, Czech Republic and Turkey participated in these activities. The success of this mobility and the feedback from the participants made a colleague ask me if I was not nostalgic or if I felt bad that these activities came to an end. Based on this question, I also wondered whether parting with our graduates creates the same nostalgia or regret. The answer to both questions is at this point NO! If I had been asked this question a year ago, the answer would have been totally different because I would have seen this parting as an end of the road on the one hand (which inevitably leads to a state of nostalgia) and a state of excitement and joy on the other, because I was aware that, at the same time we were talking about a new beginning, a new path for our students.

What has changed? Why do I no longer feel this sense of regret or nostalgia today? The answer, I think, is that when you come to cherish and live with your whole being the present, without regrets, regrets or other negative feelings that create fears and frustrations - when you come to the end of a journey, longer or shorter, you are no longer nostalgic, you are just happy, joyful and ready to move forward with determination, courage, ready and eager to see what comes next. You keep in your heart and mind the beautiful memories and the dear

people who helped you to “grow up” and become “better” than you were 4 years ago (I am addressing you, 12th grade graduates).

Every graduating class has “something” special; each of you has and represents something unique. Each of you has been closer to one teacher or another, you have developed certain feelings, so have I and we, teachers, have students who are closer to “our soul” in different ways and manners.

I was your teacher during last school year and we went through the optional school subject *Career Success* assignments together. In this capacity I tried to challenge you, to challenge you to “think”, to learn skills and attitudes that are at least as important as the information and knowledge you gained during your highschool years in the different school subjects in the curriculum. I aimed to “plant” you and develop values and principles that will accompany you throughout your life. I tried to guide you on your way to know yourselves better: yourselves, you among you and us (the teachers) to know you! Because I firmly believe that a major component of education, of what we do together at school, is to guide you on this path of personal knowledge, of discovering the vocation, skills, abilities and attitudes specific to each individual pupil. I know that, unfortunately, most of you do not see school as such a place (and I think some teachers still do not either), but when school is seen as such, I think a lot will change, and most students will come to school with love and interest.

There is another reason why I tell you that I am not nostalgic today and not sad, but very excited and happy! I wish that some of you who understand and resonate with what I have conveyed so far will make it so that the moment of graduation does not represent your “disappearance” from the life of the school and ours, the teachers. I challenge you and invite you to organize yourselves (perhaps in the Association of Former Graduates of “Bogdan Vodă” Highschool in Hălăucești) and to meet again on various occasions in the life of the school, the community and yourselves!

That is why I urge you to take the best of what you have experienced in these 4 years, to look with hope to what is to come, but to know how to live each moment with intensity, with kindness and without a trace of regret. Do this and you will see how strong you are, that nothing, but absolutely nothing, will make you lose hope, confidence and *the Power to Smile*, to move forward!

A suggestion for what is to come, for your future: whatever obstacle/problem you encounter on your way (and this is a certainty) know that it is something transitory, it has a solution and a resolution and you don't have to identify with that “problem”. Let the time pass, try to understand what is happening, and when you succeed in doing so, you will see that that obstacle will disappear, and you will sometimes be amused at the drama with which you

treated that situation. There is no way out, no problem without a solution! You just have to have the strength to let time pass and understand what you are dealing with, being aware that it is only a passing thing, and the moment you understand the problem, it will disappear, and you will laugh at what, at one point in your life, you thought you were experiencing a “real disaster”.

If you do not find it in yourself to talk to your loved ones, family, friends, us - even if you are a graduate, the door to the principal’s office, to the highschool will always be open to all of you, at least as long as we, or people like us, are in this institution.

Do this and you will avoid any misfortune! We all notice that there have been some tragedies lately, even in our community, not to mention society.

Open your soul and mind to the good, to understanding and to the humanity within you and you will see that, in spite of all that is happening in society and the world, if there is peace and tranquillity within you, you will find that “All is well and that life is a gift to be lived with serenity and joy!”

O nouă candidatură Erasmus+ k220 – *World Needs Your Help*

Dir. adj., prof. dr. Iulian Ghercă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăuțești

Încercând să facem față tuturor provocărilor, problemelor și realităților societății de astăzi, parcă mai imprevizibilă și deusolată ca oricând, privim cu atenție la schimbările și noutățile din domeniul educațional pe plan internațional, cu precădere european, pentru a putea construi în cadrul Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăuțești un „spațiu” și un cadru în care preșcolarii, elevii, cadrele didactice și părinții – ca parte a comunității - să se formeze, dezvolte și să meargă împreună pe un drum al învățării, cunoașterii și devenirii într-o „lume” tot mai confuză în care, credem că educația, valorile și principiile pot avea un rol determinant cu privire la evoluția societății.

În acest context al nevoiei de internaționalizare a actului educațional - programele și proiectele europene reprezintă o șansă și oportunitate majoră. De aceea, de mai bine de 6 ani o prioritate a instituției noastre este demararea și implementarea de proiecte europene, în special Erasmus (din acest an școala noastră a obținut și „**Accreditarea Erasmus+ pentru 2022-2026**”). În rândurile următoare, vom prezenta o nouă candidatură a Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăuțești la un nou tip de programe Erasmus+, pe care nu l-am mai accesat până în acest moment și anume Acțiune **KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education – Parteneriate de cooperare, parte a Acțiunii Cheie 2 – Cooperare între organizații și instituții- Educație școlară**. Deoarece este un nou tip de programe pentru care nu am mai depus până în acest moment nicio candidatură vom preciza câteva informații despre acest program, iar ulterior vom prezenta foarte succint proiectul depus de instituția noastră în calitate de aplicant/coordonator.

Parteneriatele pentru cooperare¹

¹ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/ro/node/59>.

Această acțiune permite organizațiilor participante să dobândească experiență în materie de cooperare internațională și să își consolideze capacitățile, dar și să producă rezultate inovatoare, de înaltă calitate. În funcție de obiectivele proiectului, de organizațiile participante implicate sau de impactul preconizat, printre altele, parteneriatele pentru cooperare pot fi de diferite dimensiuni și își adaptează activitățile în consecință. Evaluarea calitativă a acestor proiecte va fi proporțională cu obiectivele cooperării și cu natura organizațiilor implicate.

Pe baza acestui raționament, organizațiile au la dispoziție două tipuri de parteneriate pentru a lucra, a învăța și a crește împreună:

- Parteneriatele de cooperare;
- Parteneriatele la scară mică.

De obicei, parteneriatele pentru cooperare desfășoară următoarele tipuri de activități:

1. **Gestionarea proiectelor** (activități care sunt necesare pentru a asigura planificarea, punerea în aplicare și monitorizarea adecvată a proiectelor, inclusiv o colaborare armonioasă și eficientă între partenerii din cadrul proiectului. În această etapă, activitățile includ în general, sarcini organizatorice și administrative, întâlniri virtuale între parteneri, pregătirea materialelor de comunicare, pregătirea și monitorizarea participanților la activități etc.);

2. **Activități de punere în aplicare** (pot include evenimente de colaborare în rețea, reuniuni, sesiuni de lucru pentru a face schimb de practici și a dezvolta rezultatele. De asemenea, aceste activități pot implica participarea personalului și a cursanților - cu condiția ca participarea acestora să contribuie la realizarea obiectivelor proiectului);

3. **Activități de partajare și de promovare** (organizarea de conferințe, sesiuni, evenimente cu scopul de a partaja, a explica și a promova rezultatele proiectului, indiferent dacă acestea sunt sub formă de rezultate tangibile, concluzii, bune practici sau sub orice altă formă)².

Annual, Comisia Europeană stabilește priorități și obiective comune care trebuie urmărite la nivelul programului Erasmus+ în diferite domenii ale educației, formării, tineretului și sportului. Prin urmare, în afară de dezvoltarea

² *Ibidem.*

capacităților organizațiilor implicate în proiect, parteneriatele pentru cooperare urmăresc să contribuie, prin rezultatele lor, la realizarea priorităților.

În domeniul învățământului școlar, se va acorda prioritate următoarelor obiective:

- **Combaterea dezavantajelor în materie de învățare, a părăsirii timpurii a școlii și a nivelului scăzut de competențe de bază:** scopul acestei priorități este de a contribui la asigurarea succesului pentru toți elevii, în special pentru cei cu mai puține oportunități.
- **Sprijinirea cadrelor didactice, a directorilor unităților de învățământ și a altor profesii didactice:** această prioritate îi sprijină pe practicienii din domeniul profesiilor didactice (inclusiv pe formatorii de cadre didactice) în toate etapele carierei lor.
- **Dezvoltarea competențelor-cheie:** proiectele din cadrul acestei priorități se vor axa pe promovarea colaborării transcurriculare, pe utilizarea unor abordări inovatoare de învățare, pe dezvoltarea creativității, pe sprijinirea cadrelor didactice în predarea bazată pe competențe și pe dezvoltarea evaluării și validării competențelor-cheie.
- **Promovarea unei abordări cuprinzătoare a predării și învățării limbilor străine:** această prioritate include proiecte care vizează sprijinirea integrării dimensiunii lingvistice în programele de învățământ și asigurarea faptului că, până la sfârșitul învățământului obligatoriu, cursanții ating niveluri adecvate de competență lingvistică.
- **Promovarea interesului și excelenței în știință, tehnologie, inginerie și matematică (STIM) și în abordarea STEAM:** această prioritate sprijină proiectele care promovează abordarea STIM a educației prin predare interdisciplinară în contexte culturale, de mediu, economice, de proiectare și în alte contexte.
- **Dezvoltarea unor sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire timpurie:** această prioritate se axează pe promovarea punerii în aplicare a cadrului de calitate al UE pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari.
- **Recunoașterea rezultatelor învățării pentru participanții la mobilitatea transfrontalieră în scopul învățării:** această prioritate urmărește să contribuie la punerea în practică a Recomandării Consiliului privind recunoașterea reciprocă automată. Ea sprijină integrarea schimburilor transfrontaliere de clase în programele școlare, consolidarea capacității școlilor de a organiza perioade de învățare în străinătate pentru

elevii lor, precum și crearea de parteneriate pe termen lung între școli din diferite țări³.

Parteneriate de cooperare

Obiectivul principal al parteneriatelor de cooperare este de a permite organizațiilor să îmbunătățească relevanța și calitatea activităților lor, să își dezvolte și să își consolideze rețelele de parteneri, să își sporească capacitatea de a opera în comun la nivel transnațional, prin stimularea internaționalizării activităților lor și prin schimburi sau elaborarea de noi practici și metode, precum și prin partajarea și confruntarea ideilor. Aceste parteneriate au scopul de a sprijini dezvoltarea, transferul și/sau punerea în aplicare a practicilor inovatoare, precum și punerea în aplicare a inițiativelor comune de promovare a cooperării, a activităților de învățare reciprocă și a schimburilor de experiență la nivel european. Rezultatele trebuie să fie reutilizabile, transferabile, actualizabile și, dacă este posibil, să aibă o puternică dimensiune transdisciplinară⁴.

Parteneriatele de cooperare sunt ancorate în prioritățile și cadrele de politică ale fiecărui sector Erasmus+, atât la nivel european, cât și la nivel național, și urmăresc totodată să producă stimulente pentru cooperarea intersectorială și orizontală în domenii tematice.

În funcție de domeniul proiectului propus sau de tipul de solicitant, parteneriatele de cooperare sunt gestionate fie de agențiile naționale, fie de Agenția Executivă Europeană pentru Educație și Cultură (EACEA).

Parteneriatele de cooperare vizează:

- îmbunătățirea calității muncii, activităților și practicilor organizațiilor și instituțiilor implicate, deschiderea către noi actori, care nu sunt incluși în mod natural într-un anumit sector;
- consolidarea capacității organizațiilor de a lucra la nivel transnațional și intersectorial;
- abordarea nevoilor și a priorităților comune în domeniile educației, formării, tineretului și sportului;

³ *Ibidem.*

⁴ Vezi <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/ro/node/60>.

- Facilitarea transformării și a schimbării (la nivel individual, organizațional sau sectorial) care conduc la îmbunătățiri și la noi abordări, în mod proporțional cu contextul fiecărei organizații⁵.

Parteneriate la scară mică

Parteneriatele la scară mică sunt concepute pentru extinderea accesului la program pentru actorii la scară mică și persoanelor care întâmpină dificultăți de acces la învățământul școlar, la învățământul pentru adulți, la educația și formarea profesională, la activități pentru tineret și la sport. Prin acordarea unor granturi mai mici organizațiilor, prin durata mai scurtă și prin cerințele administrative mai simple în comparație cu parteneriatele de cooperare, această acțiune are drept obiectiv să se adreseze organizațiilor de bază, organizațiilor cu mai puțină experiență și organizațiilor nou-venite la program, reducând barierele la intrarea în program pentru organizațiile cu capacitate organizațională mai redusă. De asemenea, această acțiune va sprijini formate flexibile – activități mixte cu caracter transnațional și național, dar cu o puternică dimensiune europeană – care le permit organizațiilor să dispună de mai multe mijloace pentru a include persoanele cu mai puține oportunități. Parteneriatele la scară mică pot contribui, de asemenea, la crearea și dezvoltarea de rețele transnaționale și la stimularea sinergiilor cu politicile locale, regionale, naționale și internaționale și între acestea⁶.

Obiectivele acțiunii

- Atragerea și extinderea accesului la program pentru organizațiile nou-venite, pentru organizațiile cu mai puțină experiență și pentru actorii la scară mică. Aceste parteneriate trebuie să acționeze ca o primă etapă a procesului de cooperare a organizațiilor la nivel european;
- Susținerea incluziunii grupurilor-țintă cu mai puține oportunități;
- Susținerea cetățeniei europene active și aducerea dimensiunii europene la nivel local.⁷

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești a depus o candidatură, în calitate de applicant/coordonator, în runda 1 pentru anul 2022, în cadrul programului

⁵ *Ibidem*.

⁶ Vezi <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/ro/node/61>.

⁷ *Ibidem*.

Erasmus+ KA220-SCH - *Cooperation partnerships in school education* - Acțiunea cheie 2 - Parteneriate pentru cooperare pe domeniul educație școlară - Parteneriate de cooperare KA220. Titlul proiectului este ***World Needs Your Help (Lumea are nevoie de ajutorul tău)***. Perioada de desfășurare a proiectului ar fi de 24 de luni și ar avea un buget total de 250 000 euro. Parteneri în acest proiect sunt organizații din Macedonia de Nord, Grecia, Italia, Polonia și Turcia după cum urmează: Association my Mobility (Macedonia de Nord); gro2be (Grecia); Istituto d'Istruzione Superiore Archimede Modica (Italia); Diecezjalna Szkoła Podstawowa w Nysie (Polonia); Yön Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü Derneği (Turcia).

Ideea noastră de proiect a apărut ca urmare a provocărilor generate de focarul de Covid-19. Sisteme educaționale din întreaga lume s-au confruntat cu provocări declanșate de nivelul scăzut de interes al elevilor pentru procesul de învățare online, intensificat de lipsa resurselor tehnologice în anumite zone din Europa. Unii parteneri din proiect nu fac excepție de la aceste probleme în plus s-au confruntat și cu dificultăți în menținerea interesului studenților pentru participarea la lecții online, participarea activă și învățare, în urma restricțiilor impuse, într-o încercare comună de a reduce răspândirea virusului.

Având în vedere contextul prezentat, cursanții au participat la cursuri regulate cu întreruperi și au alocat mai mult timp cursurilor online. În ciuda acestei soluții, unele guverne, organizații și familii, de asemenea, s-au dovedit că nu au necesarul de echipamente pentru a oferi o șansa la educație tuturor elevilor, ceea ce a dus la disparități notabile în cadrul acestora organizații și țări din Europa. Fiind implicați direct în procesul de educație, recunoaștem consecințele situației mai bine decât oricine. Lipsa pregătirii pentru digital, interesul scăzut și echipamentul neadecvat au generat obstacole în adaptarea la noua realitate. Prin acest parteneriat, vom face schimb de practici, vom învăța unii de la alții, vom avansa soluții astfel încât să sprijine toți partenerii să se adapteze mai bine la noul context.

Un alt sector abordat se referă la industria turismului. Focarul de Covid a avut un impact considerabil în educație, dar și în industria turismului mondial. Prin urmare, proiectul urmărește și creșterea vizibilității zonelor noastre și promovarea potențialului lor turistic în cadrul parteneriatului și la nivel internațional. Pentru a realiza acest lucru, vom planifica o strategie de diseminare care urmărește să ajungă la un public cât mai larg.

În plus, fiecare ONG partener va coopera cu școlile din zona lor pentru a crește mărimea grupurilor țintă ale proiectului și a asigura repartizarea mai largă a componentei educaționale prevăzute de acest proiect. Tinerii din cadrul ONG-urile partenere, cursanții în parteneriatul formal dintre școli și din

organizațiile partenere asociate, personalul implicat trebuie să colaboreze și să co-creeze materiale de prezentare menționate în proiect, rezultate prin desfășurarea activităților de cercetare, documentare în vederea dezvoltării proprii, a organizațiilor și comunităților.

Toți partenerii trebuie să își dezvolte rețeaua de comunicare și să stabilească legături cu autoritățile și organismele locale pentru sporirea impactului și promovarea strategiilor, pentru sustenabilitatea rezultatelor proiectului. Rezultatele comune ale parteneriatului vor fi benefice pentru comunitatea locală și pentru comunitatea europeană mai largă. Proiectul va reuni 6 organizații care activează în două sectoare, cooperând astfel ca să învețe unii de la alții despre educație, turismul local, provocările ridicate, soluțiile eficiente și alternativele de promovare a regiunilor noastre la nivel european. Astfel, necesitatea realizării proiectului la nivel transnațional este direct dependentă de cooperarea internațională.

În cadrul parteneriatului, am stabilit următoarele obiective:

O1. creșterea competențelor de pregătire digitală a grupurilor țintă și a organizațiilor active din sectorul educației printr-o serie de activități practice semnificative (cel puțin 70% dintre participanții direcți vor dezvolta abilități digitale);

O2. promovarea potențialului turistic al țărilor partenere în comunitatea europeană mai largă (cel puțin 70% dintre participanții direcți au o contribuție activă la crearea materialelor digitale ale proiectului);

O3. sporirea responsabilității sociale a actorilor din organizațiile educaționale și din comunitățile lor (fiecare partener va propune minim un proiect comunitar);

O4. intensificarea schimbului de experiență și abordări de bune practici legate de predarea și învățarea online;

O5. dezvoltarea colaborării intersectorială în cadrul organizațiilor care sunt implicate activ în educație.

Toate organizațiile trebuie să monitorizeze o serie de subindicatori. De exemplu, școlile partenere și școlile partenere asociate trebuie să monitorizeze nivelul de conștientizare culturală la începutul și la sfârșitul proiectului; nivelul de prezență la activitățile online planificate; abilitățile digitale ale grupurilor țintă înainte și după implementarea fiecărei activități principale; nivelul de implicare a participanților în viața comunității înainte și după data de încheiere a proiectului.

Pe de altă parte, ONG-urile vor monitoriza calitatea colaborării dintre școli și autoritățile/organisme locale asociate. Valoarea adăugată a proiectelor de cooperare transnațională Erasmus+ constă în experiența organizațiilor care

operează în diferite țări din Europa. Mai mult, cu acest proiect, vom înființa o rețea de organizații active în comunitățile lor care vor coopera în continuare și vor împărtăși exemple de bune practici. Aparținem unor comunități diferite, iar componenta de diversitate aduce valoare adăugată proiectului.

Sperăm ca această candidatură să fie acceptată și finanțată, iar proiectul ***World Needs Your Help*** - din cadrul programului Erasmus+ KA220-SCH - *Cooperation partnerships in school education* - Acțiunea cheie 2 - Parteneriate pentru cooperare pe domeniul educație școlară-Parteneriate de cooperare KA220- să poată fi implementat cu succes de către instituția noastră. Considerăm că acest proiect ar fi cel mai amplu și complex de până acum, însă suntem convinși că profesionalismul și implicarea cadrelor didactice și a echipei de proiect ar asigura îndeplinirea obiectivelor și atingerea scopului, iar, prin acestea, creșterea gradului de internaționalizare a școlii în beneficiul elevilor noștri și a comunității locale.

A new Erasmus+ KA220 application –

World Needs Your Help

Trying to cope with all the challenges, problems and realities of today's society, seemingly more unpredictable and confused than ever, we look carefully at the changes and news in the field of education at the international level, especially European, in order to build within the "Bogdan Vodă" Theoretical Highschool in Hălăușești a "space" and a framework in which pre-schoolers, pupils, teachers and parents - as part of the community - to train, develop and walk together on a path of learning, knowledge and becoming in an increasingly confused "world" in which we believe that education, values and principles can play a decisive role in the evolution of society.

In this context of the need for internationalisation of education - European programmes and projects represent a major chance and opportunity. Therefore, for more than 6 years a priority of our institution has been to start and implement European projects, especially Erasmus (from this year our school has also obtained the "**Erasmus+ Accreditation for the period 2022 to 2026**"). In the following lines we will present a new application of "Bogdan Vodă" Theoretical High School from Hălăușești to a new type of Erasmus+ programmes, which we have never accessed before, namely **Action KA220-**

SCH - Cooperation partnerships in school education - Cooperation partnerships, part of Key Action 2 - Cooperation between organisations and institutions - School education. As this is a new type of programme for which we have not submitted any application so far, we will give some information about this programme and then we will present very briefly the project submitted by our institution as applicant/coordinator.

“Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești has submitted an application, as applicant/coordinator, in Round 1 for the year 2022 under the Erasmus+ programme KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education - Key Action 2 - Partnerships for cooperation in school education - KA220 Cooperation Partnerships. The title of the project is ***World Needs Your Help***. The project would run for 24 months and have a total budget of €250 000. Partners in this project are organisations from North Macedonia, Greece, Italy, Poland and Turkey as follows: Association my Mobility (North Macedonia); gro2be (Greece); Istituto d'Istruzione Superiore Archimede Modica (Italy); Diecezjalna Szkoła Podstawowa w Nysie (Poland); Yön Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü Derneği (Turkey).

We hope that this application will be accepted and funded, and that the project ***World Needs Your Help*** - under the Erasmus+ programme KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education - Key Action 2 - Partnerships for cooperation in school education - Cooperation partnerships KA220 - can be successfully implemented by our institution. We believe that this project would be the largest and most complex to date but we are convinced that the professionalism and commitment of the teachers and the project team would ensure the achievement of the objectives and the goal, and thereby increase the internationalisation of the school for the benefit of our students and the local community.

**Mobilitatea 2 – România, 15-21 mai 2022 -
din cadrul Proiectul Erasmus+ K229 - Students Actively
Learning Entrepreneurial Skills
Cronica unui eveniment**

Dir. adj., prof. dr. Iulian Ghercă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Proiectul câștigat de Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești-Students Actively Learning Entrepreneurial Skills în anul 2020 - (Nr. de referință 2020-1-BE02-KA229-074685_2) - se referă la parteneriate de schimb interșcolar KA 229, are un buget de 30 480 euro și se va desfășura pe o perioadă de doi ani de zile. Din cauza pandemiei, principalele activități, mai exact vizitele reciproce ale partenerilor, nu au putut fi realizate conform calendarului stabilit inițial și durata de implementare a proiectului s-a prelungit cu un an¹. Astfel, mobilitatea cu numărul 2 din cadrul proiectului a avut loc în perioada 15-21 mai 2022 în România și a avut ca temă ***Economia românească și inițiativele IT.***

Organizarea mobilității a presupus numeroase activități:

1. de pregătire a vizitei precum:

- a. **antrenarea elevilor** din România care participă în mod direct la proiect în **activități de învățare: „culturală”** specifică țărilor partenere- Belgia, Bulgaria, Cehia și Turcia (familiarizarea cu elemente de cultură, istorie, geografie, etc. privitoare la statele partenere); **lingvistică - pedagogia a proiectului** (tipul activităților etc); **specialitate (Economia României și domeniul IT)**;
- b. **mediatizarea** la nivelul instituției (în rândul elevilor și cadrelor didactice), la nivelul partenerilor educaționali (părinților, etc.), autorităților locale, a întregii comunități, la nivel zonal, județean și național, a vizitei din România, obiectivelor și scopului proiectului;
- c. **realizarea pregătirilor organizatorice** precum transportul, cazare, masa, programul cultural aferent mobilității;
- d. **realizarea documentelor necesare:** chestionare de feedback, certificate de participare, mapa evenimentului, programul evenimentului etc.;

¹ Iulian Ghercă, „Proiectul Erasmus+ K229 - Students Actively Learning Entrepreneurial Skills – o nouă provocare!”, în *Repere cultural-educaționale*, nr. 6, Editura PIM, Hălăucești, 2021.

- e. **stabilirea programului de vizitare a antreprenorilor locali;**
 f. **invitarea unor specialiști din domeniul IT etc.**

2. de desfășurare a mobilității: - preluarea partenerilor de la aeroport, desfășurarea

activităților din școală; desfășurarea activităților culturale, realizarea unor planuri de afaceri din domeniul IT, acordarea certificatelor de participare, întâlniri cu antreprenori locali, cu specialiști în domeniul IT etc.

3. de diseminare a activităților ce au avut loc în cadrul proiectului *Students Actively Learning Entrepreneurial Skills* din România: la nivel instituțional, local, zonal, județean, național și internațional.

La mobilitate au participat 32 de persoane, 24 de elevi și 8 profesori din Belgia (elevii: Anton Van Nuffel, Maison Wandels, Glen Senden, Tristan Joos, Alexandru-Nichita Oprea, Milan De Koker și prof. Ann Vereecke, Lobke Van Impe), Bulgaria, Cehia (elevii: Nikol Tzitzia, Emma Holubová, Nikola Zeisberger, Veronika Morysová, Stepan Knap, Lukáš Bechný și prof. Mgr. Michaela Sic, Ing. Mgr. Lenka Kotásková) și Turcia (elevii: Ayşe Nur Aydoğdu, Halime Çelik, Ebru Küçükkaya, Esma Büyükdanabaş, Sinem Uğuz, Eda Karaca și prof. Muhammet Ali Kalay, Selin Yıldırım).

Ziua 1- 15.05.2022

După un drum obositor, partenerii noștri din proiectul Erasmus+ K229 au ajuns la Tabăra din Muncel unde au fost cazați pe întreaga perioadă a mobilității. Oaspeții din Turcia au călătorit din Istanbul până la București cu avionul, apoi cu autobuzul până la Hălăucești. Ceilalți oaspeți din Belgia, Bulgaria și Cehia au aterizat pe aeroportul din Iași, apoi au venit în Tabăra Muncel.

Impactul cu natura, liniștea și condițiile foarte bune din tabără au făcut ca cei 24 de elevi și cei 8 profesori însoțitori să uite de oboseala drumului și să poată sta până spre seară la discuții privind programul săptămânii și obiectivele mobilității din România, într-o atmosferă de bine și prietenie.

Ziua 2 - 16.05.2022

Prima zi a mobilității a fost una plină de emoții, surprize și multe întâlniri și discuții între elevi, profesori și invitați.

Deschiderea oficială, după primirea în mod tradițional a oaspeților cu pâine și sare, a început cu mesaje de bun venit din partea domnișoarei director prof. Lidia Mihaela Neculăeș, a inspectorului de management al ISJ Iași, prof.

Cristinel Iordăchioaie, a primarului comunei Hălăucești, domnul Burbulea Petru, precum și a coordonatorului proiectului, dir. adj. Iulian Ghercă.

La momentul de debut al mobilității au participat și alți parteneri educaționali din localitate și, prin intermediul internetului, elevi și profesori de la o școală parteneră în alte proiecte, din India, care a fost foarte interesată de programul Erasmus+.

După acest moment, a urmat un scurt program artistic oferit de elevii Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, care au impresionat într-un mod plăcut oaspeții, prin diversitatea momentelor prezentate și prin talentul de care au dat dovadă. Au fost interpretate melodii populare românești (Mihălcuț Daria și Rotaru Leonard), s-a dansat (coregrafii realizate de trupa de dans a liceului – atât dans modern, cât și dans tradițional țigănesc etc), recitare de poezie în limba engleză, creație proprie (Ciobanu Nadia, clasa a XI-a B) și, nu în ultimul rând, programul a fost îmbogățit și însuflețit și mai mult de numărul de magie al talentatului nostru magician, Paraschiv Iulian.

Următoare etapă a primei zile a constat în prezentarea tuturor școlilor și țărilor implicate în proiectul Erasmus+, cu particularitățile și specificul fiecărei.

Ulterior, a fost vizitată școala și apoi oaspeții au asistat la o oră din programul de Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești la mai multe discipline: chimie, limba engleză, fizică, geografie, educație plastică, matematică, biologie și la o oră specifică învățământului primar. Atât elevii, cât și profesorii au fost impresionați de dotările moderne existente (tablă interactivă, videoproiector, acces la internet, laptop din fiecare clasă), dar și de implicarea elevilor.

Partea a doua a zilei a constat într-o vizită cultural-educațională și de socializare în orașul Piatra Neamț, unde elevii au început să comunice mai bine și să exerseze abilitățile și cunoștințele de limbă engleză, dar și mai important, să-și depășească emoțiile și să discute între ei, să facă schimb de impresii privind fiecare țară în parte.

Ziua 3 - 17.05.2022

Ziua de marți a adus noi momente pline de bucurie, socializare și învățare - în același timp- pentru toți cei implicați în proiectul Erasmus+, elevi și profesori din cele cinci țări participante.

Programul zilei a debutat cu prezentarea de către doamna profesor Neculăeș Aissa a economiei locale din Hălăucești și a micilor afaceri din zonă. Ulterior, doi specialiști în IT au prezentat și au discutat cu elevii și profesorii despre provocările existente în domeniul IT, despre digitalizare și posibilitatea de a dezvolta afaceri în această zonă a economiei, avantajele și provocările

existente în acest domeniu în care schimbările și evoluția au un ritm crescut, poate cel mai rapid dintre toate sectoarele economice.

În continuare, în cadrul unor ateliere de lucru, domnul profesor Olaru Ionuț a prezentat elevilor- care au fost grupați în 5 echipe internaționale mixte- mai multe teme precum: *Pași către un început reușit; Ce este un Start-Up în IT; Curs plan de afaceri – Idei, Brainstorming - crearea propriilor idei*. Ulterior, elevii au început să discute și să identifice idei de afaceri și au început lucrul la planul de afaceri, pe care urmau să-l realizeze în aceste zile.

În acest timp, profesorii au vizitat din nou școala, au fost informați cu privire la istoricul instituției, la evoluția comunității din Hălăucești și la procesul educațional, activitățile extracurriculare, educative, proiectele europene etc.

În a doua parte a zilei, s-au vizitat micile afaceri locale, au avut loc discuții cu antreprenorii locali în vederea exemplificării aspectelor teoretice pe care elevii le dezbăt , în demersul de a promova ideile de afaceri și a dezvolta un plan de afaceri în domeniul IT.

Ziua s-a încheiat cu o întâlnire de socializare între elevi și profesori care au discutat, s-au simți bine împreună și au avut prilejul să se cunoască mai bine, schimbând impresii despre experiența Erasmus .

Ziua 4 – 18.05.2022

În prima parte a celei de-a patra zi a mobilității , partenerilor noștri din Belgia, Bulgaria, Cehia și Turcia le-a fost prezentat sistemul educațional românesc cu provocările sale, cu realizările existente și cu perspective viitoare, punându-se accent pe beneficiile internaționalizării școlilor și a schimburilor de bune practici în proiecte internaționale, în special, Erasmus. De asemenea, au avut loc discuții și dezbateri cu privire la programa de informatică din învățământul gimnazial și liceal din România comparativ cu sistemul de învățământ din țările partenere.

După aceste prezentări și dezbateri, elevii au reluat lucrul în echipă și au continuat realizarea planului de afaceri specific domeniului IT. De asemenea, le-au fost prezentate și următoarele teme: *Factori de producție și strategii de marketing in IT, Atragerea resurselor în IT – modele și strategii individuale aplicate, Determinarea și atragerea publicului țintă - modele și strategii individuale*. Comunicarea între elevii din cele cinci țări partenere a fost una eficientă, astfel încât au început să se contureze idei foarte interesante de afaceri.

În acest timp, profesorii oaspeți împreună cu echipa de proiect din România au discutat mai multe detalii referitoare la modul și stadiul de

implementare a proiectului, cum vor colabora în viitor, cum se simt în această mobilitate etc.

În a doua parte a zilei, a avut loc o vizită cultural educațională în zona Târgu Neamț, unde oaspeții, însoțiți de un grup de 20 de elevi și 3 profesori ai Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești au vizitat mai multe obiective turistice precum: Cetatea Neamț, Zimbrăria, Mănăstirea Neamț.

Ziua 5 – 19.05.2022

A cincea zi a mobilității din România a proiectului Erasmus+ „Exersează la școală” a adus noi provocări, noi contexte de învățare, noi invitați și specialiști și, nu în ultimul rând, evaluarea ideilor și a planurilor de afaceri realizate de cele cinci echipe mixte create din elevi din Belgia, Bulgaria, Cehia, Turcia și România. O surpriză a fost prezentarea on-line a unei idei și a unui plan de afaceri și de către elevii din India, care s-au alăturat activităților proiectului nostru.

Ziua a debutat cu o prezentare de excepție, foarte apreciată de elevii participanți, urmată de o dezbatere pe tema prezentării, *Information Technology in a local agriculture business*, realizată de către oaspetele de onoare, invitatul special, Ș.L.DR.ING Cezara-Valentina Zăpodanu, din cadrul Universității Tehnice Gheorghe Asachi Iași, Facultatea de Mecanică- Centrul de Mașini și instalații pentru Agricultură și Industrie Alimentară- Departamentul de Inginerie Mecanică și Autovehicule Rutiere. Prezentarea este postată pe site-ul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, pe pagina dedicată proiectului – la secțiunea mobilități, România, unde sunt postate toate informațiile și materialele realizate pe parcursul prezentei mobilități - <http://www.liceulhalaucesti.ro/.../erasmus.../activitati.htm>.

Elevii și-au prezentat apoi ideile și planurile de afaceri, pe care le-au realizat pe parcursul acestei săptămâni. Cei doi specialiști- Ș.L.DR.ING Cezara-Valentina Zăpodanu și prof. Ionuț Olaru au oferit feedback și au apreciat întreaga activitate , cooperarea și rezultatul foarte bun obținut de fiecare grupă de elevi. Elevii au primit diplome, care au evidențiat aspectul cel mai important al fiecărei echipe. Spre exemplu: The most original business plan/idea, The most funny business plan/idea, The most ecofriendly idea for a business plan, The best usage of available resources in a business plan, The most daring idea for a business plan, The most complete business plan, The most likely idea to succeed, The best argued idea/business plan, The best organized business plan, The best written business plan. Planurile de afaceri realizate în România vor fi introduse într-un ghid de bune practici ce se va realiza la finalul proiectului.

După acest moment, a urmat festivitatea de acordare a certificatelor.

În a doua parte a zilei, elevii au desfășurat numeroase activități în aer liber: sportive și de socializare. Prin aceste activități s-a realizat o legătură mai puternică între elevi.

Ziua 6 – 20.05.2022

Ziua șase a fost dedicată în întregime vizitei culturale la Iași . Elevii și profesorii au vizitat muzeele din cadrul Complexului Național *Moldova* Iași, Mitropolia și Catedrala Romano-Catolică *Sfântul Iosif*.

Partenerii din Begia și Cehia au părăsit România vineri seara, iar ceilalți, sâmbătă, 21 mai 2022.

Pe parcursul întregii mobilități echipa de proiect formată din director Mihaela Lidia Neculăeș, coordonator proiect Iulian Ghercă, profesorii Tudorache Monica, Neculăeș Ana-Maria Aissa, Juncă Neculai (responsabil cu diseminarea și tot ce ține de sitte-ul școlii și al proiectului actualizate la zi), Petrila Claudia, împreună cu cei 24 de elevi ai școlii noastre și cu ceilalți profesori care vor participa la viitoarele mobilități din Cehia, Belgia și Turcia, sprijiniți de toți colegii profesori, dar și de întreg personalul instituției (pentru întreaga parte tehnică de ing. Vieru Ștefăniță) au colaborat și au întreprins toate măsurile pentru a atinge obiectivele propuse și a îndeplini scopul proiectului.

CHRONICLE OF AN EVENT
MOBILITY 2 - HĂLĂUCEȘTI
15th – 21st May 2022

Day 1 – 15th May 2022

After a tiring journey, our partners of the Erasmus+ project K229 arrived at the Muncel Camp where they are staying for the whole mobility period. The guests from Turkey travelled from Istanbul to Bucharest by plane and then by bus to Hălăucești. The other guests from Belgium, Bulgaria and the Czech Republic landed at the airport in Iasi and then came to the Muncel Camp.

The impact with nature, the quietness and the very good conditions in the camp made the 24 students and the 8 accompanying teachers forget about the tiredness of the road and stay until the evening to discuss the program of the week and the objectives of mobility in Romania, in a good and friendly atmosphere.

Day 2 – 16th May 2022

The first day of the mobility was full of excitement, surprises and many meetings and discussions between students, teachers and guests.

The official opening, after the traditional welcome of the guests with bread and salt, started with welcome messages from the principal teacher Lidia Mihaela Neculăeș, the management inspector of ISJ Iași, teacher Cristinel Iordăchioaie, the mayor of Hălăucești Commune, Mr. Petru Burbulea, as well as the project coordinator deputy principal Iulian Ghercă.

Other educational partners from the locality and, via the internet, students and teachers from a school in India, *Seth Anandram Jaipuria School*, partner in other projects, which were very interested in the Erasmus+ programme, also participated in the start of the mobility.

This was followed by a short artistic programme offered by the students of “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești, who impressed the guests in a pleasant way, by the diversity of the presented moments and by their talent. Romanian folk songs were sung (Daria Mihălcuț and Leonard Rotaru), dances were performed (choreography was made by the dance troupe of the highschool – for both modern and traditional gypsy dance, etc.), poetry recitation in English, own creation (Nadia Ciobanu) and, last but not least, the

program was enriched and enlivened even more by the magic act of our talented magician, Iulian Paraschiv.

The next stage of the first day was the presentation of all the schools and countries involved in the Erasmus + project, with the particularities and specifics of each of them.

Afterwards, the school was visited and then the guests attended a class of the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool timetable in several subjects: Chemistry, English, Physics, Geography, Arts, Mathematics, Biology and a class for primary education. Both pupils and teachers were impressed by the modern facilities (interactive whiteboard, video projector, internet access, laptop in each classroom) and the involvement of the pupils.

The second part of the day consisted of a cultural educational and socialising visit to the city of Piatra Neamț, where students began to communicate better with each other and to practice their English language skills and knowledge, but more importantly, to overcome emotions and to discuss with each other and exchange impressions about each country.

Day 3 – 17th May 2022

This day brought new moments of joy, socialising and learning - at the same time - for all those involved in the Erasmus+ project, students and teachers from the five participating countries.

The program of the day started with “Local economy in Hălăucești commune and the small businesses in the area” presentations given by Mrs Aissa Neculăeș. Subsequently, two IT specialists presented and discussed with students and teachers about the challenges in the field of IT, about digitalization and the possibility of developing business in this area of the economy, the advantages and challenges in this field where change and evolution have a high rate, perhaps the fastest of all economic sectors.

Next, within the workshops, Mr. Ionuț Olaru presented to the students - who were grouped in 5 mixed international teams - several topics such as: *Steps to a successful start - What is a Start-Up in IT - Business plan course - Ideas, Brainstorming - creating your own ideas*. Afterwards, the students started to discuss and identify business ideas and started working on the business plan, which they are going to carry out these days.

During this time, teachers visited the school again; they were informed about the history of the institution, the evolution of the community of Hălăucești and

the educational process, extracurricular and educational activities, European projects, etc.

In the second part of the day, small local businesses were visited, discussions were held with local entrepreneurs to exemplify the theoretical issues that students are debating, in order to promote business ideas and develop a business plan in the IT field.

The day ended with a social gathering between students and teachers who discussed, enjoyed each other's company and had the opportunity to get to know each other better, exchanging views on the Erasmus experience.

Day 4 – 18th May 2022

In the first part of the fourth day of the mobility, our partners from Belgium, Bulgaria, Czech Republic and Turkey were presented the Romanian educational system with its challenges, existing achievements and future prospects, focusing on the benefits of internationalization of schools and exchange of best practices in international projects, especially Erasmus. Discussions and debates also took place on the computer science curriculum in secondary and highschool education in Romania compared to the education system in partner countries.

After these presentations and debates, the students resumed working in teams and continued with the realisation of the IT specific business plan. They were also presented the following topics: *Production factors and marketing strategies in IT*, *Attracting resources in IT - models and individual strategies applied*, *Determining and attracting the target audience - models and individual strategies*. The communication between the students from the five partner countries was effective and very interesting business ideas started to emerge.

During this time, the guest teachers together with the project team from Romania discussed more details regarding the way and stage of project implementation, how they will collaborate in the future, how they feel in this mobility, etc.

In the second part of the day, a cultural and educational visit took place in the Târgu Neamț area, where the guests, accompanied by a group of 20 students and 3 teachers from "Bogdan Vodă" Theoretical Highschool, visited several tourist attractions such as: the Neamț Fortress, the Bison Reservation, and the Neamț Monastery.

Day 5 – 19th May 2022

The fifth day of mobility in Romania of the Erasmus + project “Practice at school” brought new challenges, new learning contexts, new guests and specialists and last but not least, the evaluation of ideas and business plans made by the five mixed teams of students from Belgium, Bulgaria, the Czech Republic, Turkey and Romania. A surprise was the online presentation of an idea and a business plan by the students from India, who joined the activities of our project.

The day started with an exceptional presentation, much appreciated by the participating students, followed by a debate on the presentation, *Information Technology in a local agriculture business*, made by the guest of honour, the special guest, Ș.L.DR.ING Cezara- Valentina Zăpodăanu, from “Gheorghe Asachi” Technical University of Iași, Faculty of Mechanics - Centre for Machinery and Installations for Agriculture and Food Industry - Department of Mechanical Engineering and Road Vehicles. The presentation is posted on the Website of “Bogdan Vodă” Theoretical High School from Hălăucești, on the page dedicated to the project - in the mobility section, Romania, where all the information and materials made during this mobility are posted.

<http://www.liceulhalaucesti.ro/.../erasmus.../activitati.htm>

The students then presented their ideas and business plans, which they developed during this week. The two specialists - Ș.L.DR.ING Cezara-Valentina Zăpodăanu and teacher Ionuț Olaru gave feedback and appreciated the entire activity, the cooperation and the very good result obtained by each group of students. The students received diplomas, which highlighted the most important aspect of each team. For example: *The most original business plan / idea, The most funny business plan / idea, The most eco-friendly idea for a business plan, The best usage of available resources in a business plan, The most daring idea for a business plan, The most complete business plan, The most likely idea to succeed, The best argued idea / business plan, The best organized business plan, The best written business plan*. The business plans realized in Romania will be introduced in a guide of good practices that will be realized at the end of the project.

After that, the certificate award ceremony followed.

In the second part of the day, the students carried out many outdoor activities: sports and socialising. Through these activities, a stronger bond between the pupils was achieved.

Day 6 – 20th May 2022

The sixth day was entirely dedicated to the cultural visit to Iasi. The students and teachers participating in the project visited the museums within the National Complex of Moldova Iași, the Metropolitan Church and the Roman Catholic Cathedral of St. Joseph.

The partners from Belgium and the Czech Republic left Romania on Friday evening and those from Bulgaria and Turkey on Saturday, 21st May 2022.

Information Technology in a local agriculture business

Ș. L. dr. ing Cezara-Valentina Zăpodanu

Business description

- The main activity of the business is agriculture. On the farm we grow mainly cereals (wheat, barley, oat, corn) and technical plants (rapeseed, soybeans, sunflower seeds).
- The total area of the farm is about 720 hectares. It is mainly a family business, set up and run by my father, under the direction of which I and my brother are working. In addition to family members, we also have 10 employees, mainly tractor operators and truck drivers.

Business sectors where IT cannot be lacking

1. Databases

Initially, during high school, I started transforming classical documents into digital formats, centralizing tax documents, creating databases of leases (about 1300 leases) and keeping track of all agricultural fields in use. (programs used: Word, Excel)

2. Accountancy

Over time, I have taken over all the accounting records of the family business, as an associate member, being responsible for submitting monthly, quarterly and annual tax returns to the National Agency for Fiscal Administration, all being done online. (programs used: Smart PDF, SagaSoft)

Tabel nominal cu cetățenii din comuna Mogoșești-Siret, satul Mogoșești-Siret ce au pământ în arendă în cadrul I.F. Zăpodeanu M. Anton în 2020-2021, plata arendei fiind de 900 kg grâu/ha sau 100 litri ulei/ha sau 700 lei/ha sau 200 kg zahăr/ha

Nr. crt.	Nume și prenume	CNP	Semnatura	Supr. în arendă [ha]	Grâu	Ulei	Bani	Nr. cont.	Data cont.	Val. abilitat + conș. (ani)	Titlu propr.	Parcela	Nr. ter. lu.	Supr. în arendă [ha] de pe TP	Titlu de domnie populară
1.				1,37	1233	137	959	70	22.01.2013	10	94455	148/59	16	1,00 0,14 0,23	IAS poz. 8 - 1,00 (ignat Ghe.) Muncel - 0,14 - batalm 0,23 cu Nicolae
2.				0,90	810	90	630	745	14.11.2019	5	282116	212/191	21	0,50 0,14 0,25	
3.				0,42	378	42	294	1070	15.09.2020	8	A1096		8	0,42	Tolvač
4.				1,00	900	100	700	71	22.01.2013	10	95823	Adev 83 20.08.1991	16	1,00	Obște st. Poz. 71
5.				0,54	486	54	378	73	22.01.2013	10	93979	246/2	23	0,54	Dezale Moen
6.				0,50	450	50	350	74	22.01.2013	10	83470	1501/23 A688/ 24.08.1991	17	0,50	Obște dr. poz. 23
7.				0,50	450	50	350	75	22.01.2013	10	94750	148/47	16	0,50	Obște st. IAS poz 8
8.				0,37	333	37	259	76	22.01.2013	10	94464	148/2	16	0,12 0,25	Obște dr. 0,12 Obște st. IAS 0,43 (A1071/ 22.01.1992)
9.				0,32	288	32	224	77	22.01.2013	10	94430	1501/50	17	0,32	Obște dr.
10.				0,32	288	32	224	808	09.03.2020	10	93946	150/2	17	0,32	Obște dr.
11.				1,04	936	104	728	78	22.01.2013	10	94695	1501/27	17	0,50 0,25 0,39	Obște dr. poz. 30 Sistele Cozmesti (lunga sat)
12.				0,5	450	50	350	8	8.11.2017	10	94616	168/6	18	0,50	Vădian
13.				1,32	1188	132	924	79	22.01.2013	10	94043	15013 240/40	17	1,00 0,32	Obște dr. poz. 12 - 1,00 Dezale Moen - 0,32
14.				1,00	900	100	700	80	22.01.2013	10	93939	150/1	17	1,00	Obște dr. poz. 4

Centralizator culturi - Microsoft Excel

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	74	34 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	4,43	nu
2	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	51	37 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	2,63	nu
3	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	48	40 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	5,06	nu
4	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	139	43 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	4,10	nu
5	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	282	58 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	3,92	nu
6	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	104	64 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	1,77	nu
7	RO258261	2021	IS	98168	MOGOSESTI-SIRET	258	76 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	12,66	nu
8	RO258261	2021	IS	98168	MOGOSESTI-SIRET	221	155 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	4,91	nu
9	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	53	165 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	17,53	nu
10	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	2223	172 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	3,62	nu
11	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	2223	173 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	1,32	nu
12	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	2323	184 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	11,55	nu
13	RO258261	2021	IS	98168	MOGOSESTI-SIRET	258	188 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	2,21	nu
14	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	74	194 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	1,61	nu
15	RO258261	2021	IS	97438	HALAUCESTI	2223	206 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	1,97	nu
16	RO258261	2021	IS	98168	MOGOSESTI-SIRET	32	225 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	1,51	nu
17	RO258261	2021	IS	98168	MOGOSESTI-SIRET	258	267 a	TA		201	FLOAREA SOARELUI	0,71	nu
18													
19													
20												81,51	
21													
22													
23													
24													
25													

Ready

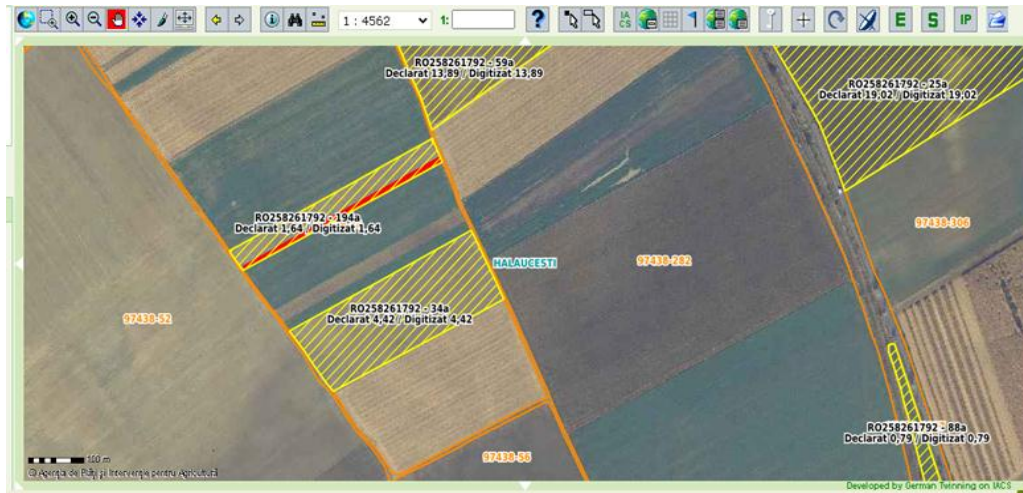
3. Measurement and digitization of the fields

Another task I have within the company is to measure and digitize all the plots of land in use. Only through accurate records of each crop, a competitive management can be achieved. To rich succes, we must know in real time the mechanized works performed on the fields, the quantity of fertilizers applied or the phytosanitary treatments of pests control for each plot. In order to accurately digitize the land I use a special GPS for measuring plots, TOPCON type, and with a software called Digiterria I manage to transfer data within the application provided by the Agency for Payments and Interventions in Agriculture (LPIS online), so that the declaration of cultivated areas with various cultures will be accurate and in line with reality.

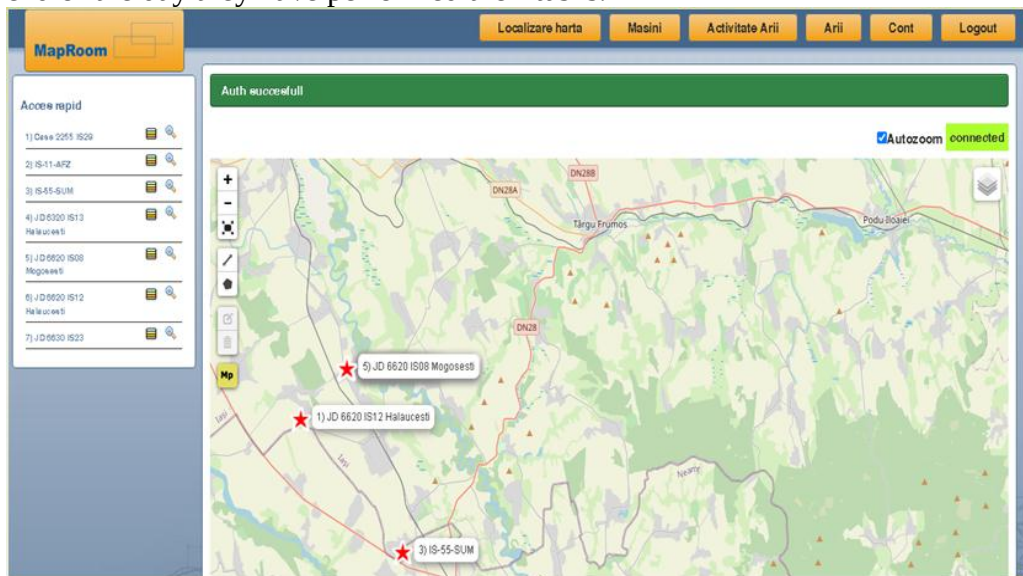

For example, due to accurate satellite identification and real-time declaration of cultivated areas, the software provided by the Agricultural Payments and Interventions Agency reports the overlaps with other farmers.

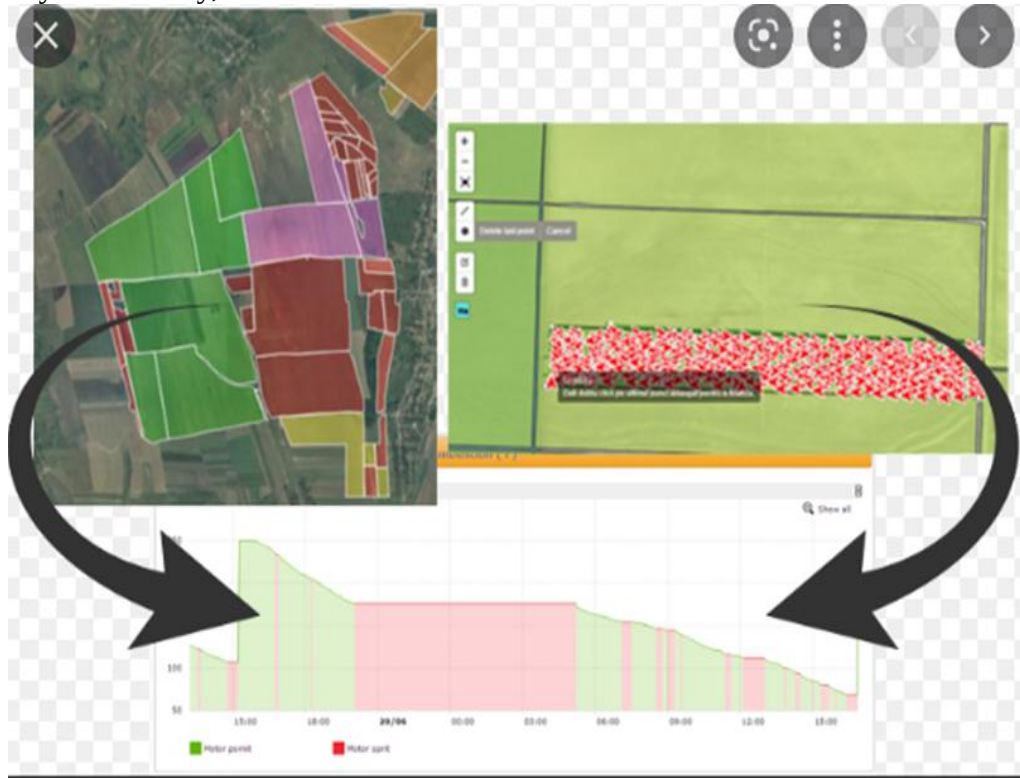

4. Remote control

In order to track the field activity of the machines and equipments used, we have equipped them with GPS monitoring systems, so we can check in real time whether they are in motion, if they have technical problems, or if at the end of the day they have performed their tasks.

With the GPS tracking systems we manage to put in parallel the routes followed by the tractors, combines or trucks with the objectives drawn on that day. In this way, human and material resources are made more efficient.

Remote control

By using the well-known TeamViewer software, I can weigh the loaded trucks arriving from the field remotely and at the same time print the tickets needed to transport the goods. In this way, with a smartphone, I can manage from anywhere the activities that I once could not do without the physical presence.

Digitalization is completely transforming agriculture.

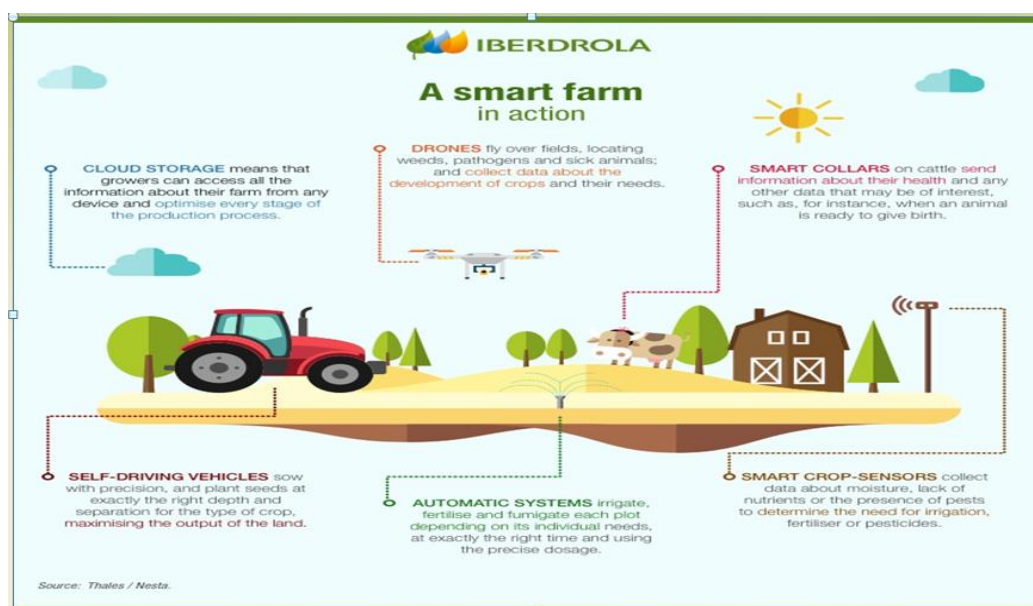
What seemed impossible in the past is a reality today

We are talking in agriculture about autonomous or assisted driving in the car industry, so we are already very advanced. The possibility of operating agricultural machinery without drivers has also been created, although this is not yet permitted. GPS-guided tractors are already making considerable savings on farms due to the precision of their work. I also add the use of drones, a relatively new technology, then mapping the soil "from the air", a technique that needs improvement, but aerial crop surveillance works well.

Should farmers also be IT specialists?

This is a key issue. We have these technologies, but they can't yet be put into practice on a large scale. Things will change soon as the machines become more and more easy to use, but study is needed. The data is processed by machines and computers, so the farmer only has to decide what he wants to do.

How will agriculture look like in the future?

Without driver and with 680 HP under the hood!!!

The autonomous tractor presented by John Deere at Agritechnica 2019 (Hannover, Germany) meant much more than what it was (physically) - a cab, a fuel tank and an engine. The John Deere tractor was a bold statement by the American giant about the future of agriculture. And John Deere has a number of concepts about what that future might look like

*“We will never be grateful enough for the Earth that gave us
EVERYTHING!”*

Constantin Brancusi

Economia locală a comunei Hălăucești

Prof. Maria Aissa Neculăeș
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

În comuna Hălăucești se distinge un procent ridicat al persoanelor de vârstă tânără și adultă plecate la muncă în străinătate. Într-o oarecare măsură, perspectiva economică a mobilității teritoriale, îndeosebi a migrației pentru muncă este predominant pozitivă. Persoanele din comuna Hălăucești antrenate în aceste deplasări au eliberat locuri de muncă, au dus rata șomajului la un nivel destul de scăzut, banii trimiși anual în țară au fost sursa de venit (în multe cazuri, unica sursă) pentru familiile rămase în comună, ameliorându-le standardul de viață, determinând explozia construcției de locuințe și a vânzărilor de echipamente și bunuri destinate dotării acestora, a numărului de autoturisme, au creat locuri de muncă, au stimulat consumul.

O altă latură benefică a migrației a constituit-o faptul că localnicii migranți, trăind în țări cu grad ridicat de civilizație, văd și învață spiritul civic din jurul lor, respectul legii, ordinea, curățenia, atitudinea față de muncă, toate acestea reprezentând un mare câștig pentru locul de origine.

Dacă din punct de vedere demografic, migrația populației comunei Hălăucești a determinat efecte negative precum îmbătrânirea populației și scăderea numărului de nașteri, implicit a populației școlare, acestea pot fi compensate, din perspectivă economică, prin: 1) potențialul economic al migranților care se întorc; 2) transferurile financiare de la migranții din străinătate; 3) posibila creștere a interesului față de educație în perspectiva șanselor oferite de munca în străinătate.

Influența acestor factori poate fi remarcată studiind calitatea locuirii și a principalelor activități economice din comuna Hălăucești.

Calitatea locuirii

Locuința și gospodăria reprezintă elementele esențiale care caracterizează specificul unei așezări și evoluția acesteia. Până în 1990 gospodăriile acestei comune se caracterizau printr-o arhitectură tipic românească, dezvoltate pe orizontală, cu un singur nivel, având în față o prispă și fiind construite din chirpici. Începând cu anul 2000 crește preocuparea locuitorilor comunei Hălăucești pentru construcția caselor, după model occidental, cu două nivele,

mansardă și arhitectură modernă, care reprezintă și o folosire mai rațională a terenului în condițiile creșterii prețului acestuia.

Pe baza observației directe asupra aspectelor gospodărești din comuna Hălăucești, se poate afirma că aproximativ 70% dintre acestea reprezintă un mediu de viață care asigură o calitate ridicată a locuirii.

În ultima perioadă, comuna Hălăucești a evoluat din punct de vedere edilitar, aliniindu-se în modelul așezărilor rurale modernizate: toate străzile sunt asfaltate, există rețea de apă curentă și canalizare, majoritatea locuințelor sunt racordate la rețeaua de gaze naturale, se realizează colectarea selectivă a deșeurilor etc.

Casă cu arhitectură tipic românească

Casă modernă

Activitățile economice

1. Agricultură

Agricultura din comuna Hălăucești a reușit să se adapteze condițiilor fizico-geografice și să evolueze pe măsura dezvoltării societății umane, asigurând în permanență necesarul agro-alimentar al populației.

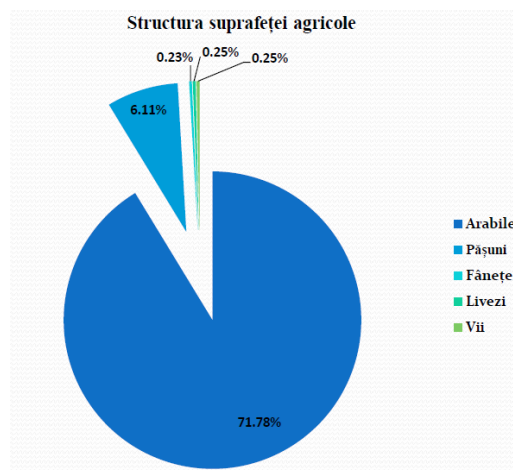
Dintre factorii geografici care condiționează dezvoltarea agriculturii putem aminti: -- relieful, aproape plan, cu pante nu prea abrupte; clima favorabilă dezvoltării acestei activități umane, cu temperaturi optime în cea mai mare parte a anului; existența unei surse sigure de apă, în Siret și în pânza de apă subterană, pentru irigarea terenurilor în cazul unor secete prelungite dar mai ales formarea în zona Culoarului Siretului a unor soluri foarte roditoare, ce pot fi folosite cu eficiență pentru cultura plantelor.

De asemenea, datorită prezenței suprafețelor ocupate cu pășuni, s-au creat condiții prielnice pentru dezvoltarea creșterii animalelor și prelucrarea materiilor prime provenite (carne, lapte, lână, piele).

În prezent în comuna Hălăucești, agricultura este, alături de comerț, una din activitățile economice privatizate în procent de 100%. Ea se practică după

1992 în sistem privat, în mod individual sau prin intermediul asociațiilor familiale și a societăților agricole. Există la nivel comunal 11 astfel de întreprinderi agricole.

Suprafața agricolă a comunei Hălăucești însumează 78% din suprafața totală a comunei. Terenul arabil reprezintă 71,78%, predominând culturile cerealiere și a plantelor furajere care găsesc condiții prielnice de dezvoltare. Pășunile și fânețele naturale ocupă împreună o 6,34% din suprafața comunei care, alături de plantele furajere, favorizează dezvoltarea creșterii animalelor. Sectorul horti-viticol este slab reprezentat.

Comuna Hălăucești nu se remarcă prin creșterea animalelor așa cum sunt localitățile din zonele de munte sau cele din alte regiuni de podiș. Cu toate acestea în gospodăriile populației și chiar în ferme specializate se cresc bovine, ovine, porcine și păsări.

Locuitorii din comuna Hălăucești cresc animale pentru a-și acoperi necesarul de produse animaliere pentru consumul propriu cât și pentru a le vinde în scopul prelucrării lor de către întreprinderile din zonă: S.C. „KOSAROM” S.A. din Pașcani și S.C. „MARCEL” S.A. din Răchiteni pentru prelucrarea cărnii și S.C. „LACTIS” S.A. din Pașcani pentru prelucrarea laptelui.

O altă activitate care se practică pe teritoriul comunei Hălăucești este apicultura, în comună existând 200 familii de albine.

Totodată, în comuna noastră s-au dezvoltat câteva unități de prelucrare a produselor agricole: o moară, o brutărie, două patiserii.

2. Activitățile industriale

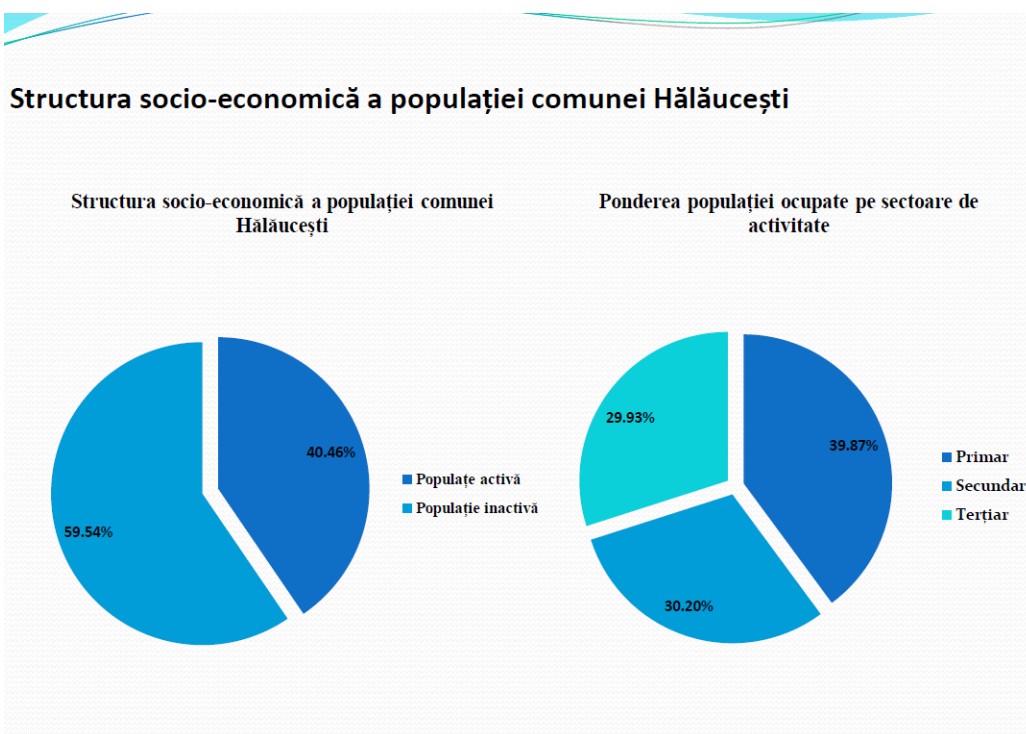
Comuna Hălăucești nu se remarcă prin existența unor resurse importante care să fie prelucrate industrial. Din această cauză, se remarcă, în primul rând, unele societăți mici sau mijlocii care prelucrează lemnul: ECROTAN SRL, specializată în confecții mobilier din ratan sintetic și MICROLEMN SRL. De asemenea, există în această comună o unitate de prelucrarea a fibrei de sticlă: Sc. Prod Company SRL și, din 2013, o filială a firmei de confecții SC

CAREMIL SRL. Produsele textile realizate de această fabrică sunt pentru satisfacerea pieții interne dar și pentru piața externă (Italia, Grecia etc).

3. Serviciile

Comerțul este activitatea economică care s-a dezvoltat, cel mai mult datorită privatizării. În prezent, pe străzile principale ale comunei există firme comerciale private, de regulă deschise în curțile localnicilor. Principalele categorii de mărfuri sunt: produsele alimentare, bunurile de larg consum, aparatura electronică și electrotehnică, produsele metalo – chimice, materialele de construcții, medicamentele etc

Alte activități din categoria serviciilor sunt desfășurate de unitățile: IRIS GHET TRANS SRL, care oferă servicii de transport spre stăinătate din 2012, FIZIO-KINETO SRL și FIZIOMED EXPERT, cabinetE de fizioterapie și HUGE AUTO SRL, atelier de reparații auto deschis în 2015.

Local Economy of Hălăucești Commune

In Hălăucești commune there is a high percentage of young and adult people who have gone abroad to work. To a certain extent, the economic perspective of territorial mobility, particularly labour migration, is predominantly positive. The people from Hălăucești commune involved in these movements have freed up jobs, brought the unemployment rate down to a fairly low level, the money sent home yearly has been the source of income (in many cases, the only source) for the families remaining in the commune, improving their living standard, causing an explosion in the construction of housing and the sale of equipment and goods intended to equip them, the number of cars, created jobs, stimulated consumption.

Another beneficial side of migration has been that local migrants, living in highly civilised countries, have seen and learned the civic spirit around them, respect for the law, order, cleanliness, attitude to work, all of which is a great gain for the place of origin.

Marketing Strategies

prof. Ionuț Olaru

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

- Get started: Brainstorm, create themes, develop an elevator pitch, plan a soft opening or invitation-only event
- Get a Website: Mobile-friendly, search-engine optimization, Google analytics
- Leverage social media: Create a Facebook page
- Target the type of products or services you offer; Use Google AdWords
- Create local awareness and establish a network: Join chambers, business associations, community groups; sponsor events; give away swag
- Offer free products/services, customer discounts, and promotions; track customer response
- Advertise
- Aggressively solicit referrals: offer incentives, use email
- Recontact old customers
- Partner with complimentary businesses
- Promote your expertise
- Manage online ratings and review sites
- 1. **THE MARKETING MIX – PRODUCT**
- 2. **THE MARKETING MIX – PROMOTION**
- 3. **THE MARKETING MIX – PLACE**
- 4. **THE MARKETING MIX – PRICE**

Market Segments Should Be Identifiable, Substantial, Reachable, Responsive, & Profitable

- *Conduct Preliminary Research* – Get to know your customers better by asking some initial, open-ended questions.
- *Determine How To Segment Your Market* – Decide which criteria (i.e. demographics/firmographics, psychographics, or behavior) you want to segment your market by.
- *Design Your Study* – Ask a mix of demographic/firmographic, psychographic, and behavioral questions. Be sure to make your questions quantifiable.

- *Create Your Customer Segments* – Analyze your responses either manually or with statistical software to create your segments.
- *Test and Iterate* – Evaluate your segments by ensuring they are usable and helpful. If they aren't, try segmenting based on other criteria.

A good segmentation analysis should pass the following tests:

- Measurable
- Accessible
- Substantial
- Actionable

Mass Marketing Strategy (Undifferentiated)

Example – Commodities, Coca-Cola

Advantages – Massive sales, scale efficiencies

Disadvantages – Overexposure, increased competition, geographical differences, less personal

Differentiated Targeting Strategy (Two or more segments)

Example - Conde Nast niche magazines (Glamour, Golf Digest, SELF, bon appetite, VOGUE, Vanity Fair, The New Yorker, Teen Vogue, GQ Gentleman's Quarterly, Pitchfork)

Advantages – Cost efficient, chance for organic growth, sales maximization, strong margins, brand loyalty

Disadvantages – Expensive to develop unique products, messages, campaigns promotional tactics and investments

Concentrated Targeting Strategy (focus on a single niche market)

Advantages – good for small businesses with limited resources, potential for high profits,

Disadvantages – Dependent on small market, requires specialized marketing plan, lacks flexibility

Micromarketing Strategy (one-to-one)

Example – Groupon

Advantages – Highly targeted, cost effective, user-generated growth

Disadvantages – High acquisition cost, misjudging market, time-consuming

Good Performance Indicators:

Conversion rate – percentage of shoppers who become buyers

Time spent rate

Interception rate - transition zones

Waiting time - single most important factor in consumer satisfaction

Capture rate - how much in what is on display is seen by shoppers (eyes to knees, endcaps, chevroning)

Boomerang rate - number of shoppers who fail to walk completely through an aisle (position most popular goods halfway down the aisle)

What Shoppers Love:

Touch - involvement

Mirrors - the more the better

Discovery

Talking

Recognition

Bargains – Ikea

SMALL BUSINESSES WHO SUCCESSFULLY USE SOCIAL MEDIA

1. Commit weekly resources to creating content and engaging in social media.

2. Have some methods of understanding how social media activity had an impact on business results.

3. Regularly generate content using blogs, Twitter, Facebook or other social platforms.

4. Don't try to do use every platform, instead focusing time and resources on the social media channels that drive the best results for their business.

5. Use social media to drive participation in offline events.

6. Set clear expectations for customers regarding frequency and types of social media interactions their company is willing to provide.

7. Provide clear calls-to-action and opportunities to generate leads and new customers using social media.

8. Use information and data from social media to drive business strategy.

9. Balance paid and organic search engine traffic.

- *Conduct Preliminary Research* – Get to know your customers better by asking some initial, open-ended questions.

- *Determine How To Segment Your Market* – Decide which criteria (i.e. demographics/firmographics, psychographics, or behavior) you want to segment your market by.
- *Design Your Study* – Ask a mix of demographic/firmographic, psychographic, and behavioral questions. Be sure to make your questions quantifiable.
- *Create Your Customer Segments* – Analyze your responses either manually or with statistical software to create your segments.
- *Test and Iterate* – Evaluate your segments by ensuring they are usable and helpful. If they aren't, try segmenting based on other criteria.

A good segmentation analysis should pass the following tests:

- Measurable
- Accessible
- Substantial
- Actionable
- From Qualtrics.XM

Project Erasmus

What is a Start-up

prof. Ionuț Olaru
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Why are you Interested in Entrepreneurship?

- You may have an idea that can change the world or improve an existing process you are familiar with
- You may have a technological breakthrough and want to capitalize on it (perhaps, by founding a *startup*)
- You may have a passion and want to learn about entrepreneurship while looking for a good idea, technology, and/or a partner

What is a Startup?

- A startup is an organization designed to innovate a new product or service under conditions of extreme uncertainty (*“The Lean Startup”* by *Eric Ries*)
 - An organization encompasses mission, vision, strategy, hiring, accounting, finance, operations, etc.,
 - In this context, however, it operates under too much uncertainty, following *leap-of-faith assumptions* concerning its invention
 - Innovation = Invention × commercialization
 - This implies that having a product does not mean you have a business

The single necessary and sufficient condition for a business is a paying customer

The day someone pays you money for your product or service, you have a business, and NOT the day before

But, having a paying customer does not mean you have a sustainable business!

To have a sustainable business, you need enough customers paying enough money within a reasonable amount of time

Entrepreneurship is *the process* of creating a sustainable business

There are two types of entrepreneurship

Small and Medium Enterprise (SME)

Innovation-Driven Enterprise (IDE)

Entrepreneurship vs. Management

- IDE entrepreneurship is a special kind of management
 - Entrepreneurship is cool, innovative, and exciting
 - Management is dull, serious, and bland
 - What is actually exciting is to see a startup succeed and change the world
 - This cannot happen without *managing* it rightly
 - The road to excitement passes through the (boring) management stuff!
 - Why IDE entrepreneurship is a special kind of management?
- Why special?
 - Traditional business thinking suggests:
 - Perfecting a product, even if takes a great deal of time; hence, *long cycle times*
 - Large teams and hierarchical organizations
 - Failures are unacceptable
 - Modern business (or entrepreneurial) thinking suggests:
 - Building a minimum viable product (MVP); hence, *short cycle times*
 - Focusing on what customers want, thus experimenting tremendously
 - Failing as a prerequisite for success

- Small teams and flat organizations

Schools of Thought in Entrepreneurship

- Three major schools of thought:
 1. “Just Do It”
 - Most entrepreneurs are wary of implementing traditional management practices, afraid that this will invite bureaucracy or stifle creativity
 - They assume management is the problem, hence, chaos is the answer
 - Unfortunately, this approach leads to chaos more often than it does to success
 2. “Launch a Rocket Ship”
 - Specify every single step to take in excruciating details (typically by tapping into a proven set of techniques used for managing big companies)
 - Specify the expected result of every single step taken—what happens if a tiny error occurs? Can you adapt or pivot?
 3. “Drive a Car”

Set a (hypothetical) path to reach a destination (you are not sure whether this path will lead to the destination)

Experiment with and validate your path

Persevere, adapt, or even pivot if needed

If you are driving to work, do you give up if there is a detour in the road or you made a wrong turn?

No, you remain thoroughly focused on getting to your destination

Who is an Entrepreneur?
- Anyone who creates a startup is an entrepreneur
 - This implies that an entrepreneur should have a (strong) appetite of risk taking

- But an entrepreneur needs not create a startup; she/he can operate inside “established” organizations
 - This entrepreneur is typically referred to as “intrapreneur”
- In addition, an entrepreneur does not need to invent!
 - E.g., Steve Jobs identified the computer mouse created by Xerox PARC and commercialized it effectively through Apple
 - E.g., Larry Page and Sergey Brin used AdWords (which was created by Overture Services, Inc) on their search results pages

BUSINESS PLAN

prof. Ionuț Olaru
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

I. Executive Summary

Key Questions to Answer:

- *What does your business do?*
- *What market need does your business solve?*
- *What are 4-7 reasons why your business will be successful?*
- *How much capital, if any, are you seeking for your business?*

II. Company Overview

Company Vision/Mission Statement

- *What business idea/ideas have your company?*
- *What goals is your company trying to achieve?*

III. Industry Analysis

Market Need

- *What customer need are you fulfilling?*

Market Fundamentals

Market/Industry Overview

- *In what market(s) do you compete?*

Market/Industry Trends

- *What are the key market trend(s) and how does that effect you?*

Relevant Market Size

- *How large is your relevant market (the # of customers who can realistically buy from you)?*

Unique Qualifications

- *What qualifications make your business uniquely qualified to succeed)?*

IV. Customer Analysis

Customer Needs

- *What are the key needs of your target customers?*

Target Customer Profile

- *Who are your target customers?*

V. Competitive Analysis

Direct Competitors

- *Who are your direct competitors? What are their strengths and weaknesses?*

Indirect Competitors

- *Who are your indirect competitors? What are their strengths and weaknesses?*

Competitive Advantage

- *What are your competitive advantages? Are these sustainable (can competitors emulate them)?*

VI. Marketing Plan

Products and Services

- *What are your products and/or services?*

Branding and Promotions Plan

- *What is your desired brand positioning? How do you plan to promote your company's products and/or services?*

Distribution Plan

- *How will you sell your products and/or services to customers? Directly? Through partners/distributors? Etc.*

VII. Operations Plan

Key Operational Processes

- *What are the key operational processes that your organization needs to accomplish on a daily basis to achieve success?*

VIII. Management Team

The Management Team section of the business plan must prove why the key company personnel are “eminently qualified” to execute on the business model.

Management Team Members

- *Who are the key members of your management team?*

Management Team Gaps

- *Who do you still need to hire?*

IX. Financial Plan

Revenue Model

- *In what ways do you generate revenues?*

Financial Highlights

Key Assumptions

- *What key assumptions govern your financial projections?*

Funding Requirements/Use of Funds

- *How much money do you need to start and/or run your business? What are the primary uses of these funds?*

Exit Strategy (or Repayment Strategy)

- *How will equity investors be paid? How will debt investors be paid?*

Bogdan Vodă Highschool Hălăucești, Iasi Romania

„Sour-wrapped Hot Dogs" (Business Plan)

Wrap your sadness, taste your happiness.

Proposed by:

I. Introduction

A. The Business Concept and Business Model

B. The Business Goals: Vision, Mission, Objectives and Performance

Targets

C. The Business Offering and Justification

II. Executive Summary

III. Business Proponents: Organizers with their Capabilities

IV. The Target Customers and the Main Value Proposition of the Customer

V. The Market, Market Justification Based on the Industry Dynamics and the Macro Environmental Factors

VI. The Product and Service Offerings

I. Introduction

Proposed Name of the Project

"Sour-wrapped Hot Dogs" is the proposed name of the product. It contains four words and the first two refers to the type of our sauce and wrapped which pertains to the wrapper or wrapping process of encasing the ingredients. We decided to combine these two because when you read the words as one you will notice that it sounds like "sarap" which means delicious in some languages like phillipino or Vietnamese.

The Business Concept and Business Model

Sour-wrapped Hot Dogs is a small finger food business that we think will conquer the world. Since Hot Dogs and Asian food are currently some of the trends in terms of snack we desire to implement a business of Hot Dogs and Asian cuisine that will sustain the craving of as many people as possible. This business plan will lay out our goals and tasks to make this project successful and create enough market shares to succeed in this highly competitive market.

The Business Goals: Vision, Mission, Objectives and Performance Targets

Vision:

To be the most profitable finger food business through a quality made hot dog and serve more customers with delicious product.

Mission:

To offer reasonably priced quality hot dog, increase customer satisfaction and prepare it in a clean environment.

Objectives:

- To provide quality finger food at reasonable price with exemplary service
- To be the best selling hot dog business in the region of Iasi
- To attract more customers and sell more hot dogs

Performance Targets

The business in the field of food, dishes and snacks are booming at the moment. In order to achieve a defendable position in this environment, Sour-wrapped Hot dog must concentrate on the following tasks:

- Secure that there is an increase of sales and better than the previous one.
- Expand our customer based on the location of the business to retain a sufficient level of profitability.

The Business Offering and Justification

Sour-wrapped Hot dog offers a comprehensive package of services designed to allow the client to work with one another. Some of the servicea Sour-wrapped Hot dog offers are:

- site preparation
- cook
- utility installation
- seller

II. Executive Summary

Sour-wrapped Hot dog will offer a reasonably priced quality hot dog, for only Php. 5 proportion to its production. The business will be managed and operated by its proponents, its launching date on August 21-22 on this year in lined with the Intramurals of Bogdan Vodă High School. It is located in Hălăucești, Iași and the site is a nice location because it covers a large number of customers and consumers. The estimated income is 1000 RON in total and the gross profit will be 250 RON when it is subtract by the operating costs which is 750 RON

IV. The Target Customers and the Main Value Proposition to the Customer

We will be concentrating on the customers that will provide us with the greatest profit, in other words those customers desiring to taste hot dogs.

Our product covers a large number of customers. The target customers of Sour-wrapped hot dog are the students, athletes, teachers, staffs and personnel of Bogdan Vodă High School. This school is surrounded by a sufficient size of target customers, sufficient paying capacity, and has sufficient interest to purchase the product being offered by our business.

V. The Market, Market Justification Based on the Industry Dynamics and the Macro Environmental Factors Affecting the Opportunities and Threats in the Market, The Size, Potential and Realistic Share of the Market

Iasi particularly in Hălăucești aria is currently booming in terms of businesses. This constitutes an attractive market for Sour-wrapped Hot dogs. Also there are not in the vicinity another products that can compare with ours. So in conclusion the snack industry in growing and we are alone in the aria to combine American fast food with Asian fast food in a delicious and healthy product. So the need and how to satisfy that need with our product is evident.

Project Location

The proposed location of the business is in the vicinity It will be known and patronize if it is located in areas which are accessible and where people most likely to go.

Macro Environmental Factors

Ecological Environment

The natural environment encompasses all living things and non-living things occurring naturally on earth.

Changes:

- Scarcity of the raw material, ingredients

Effect:

- increased price of ingredients(pork, carrots, garlic, onion)

Social Environment

This section includes the cultural environment. A cultural environment is a set of beliefs, practices, customs, and behaviors that are found to be common to everyone that is living within a certain population.

- rehabilitations
- reluctance of young generation to join the industry

Economical Environment

The economical environment consists of external factors in a business market and the broader economy that can influence a business.

- investments increased
- increment of per capital income

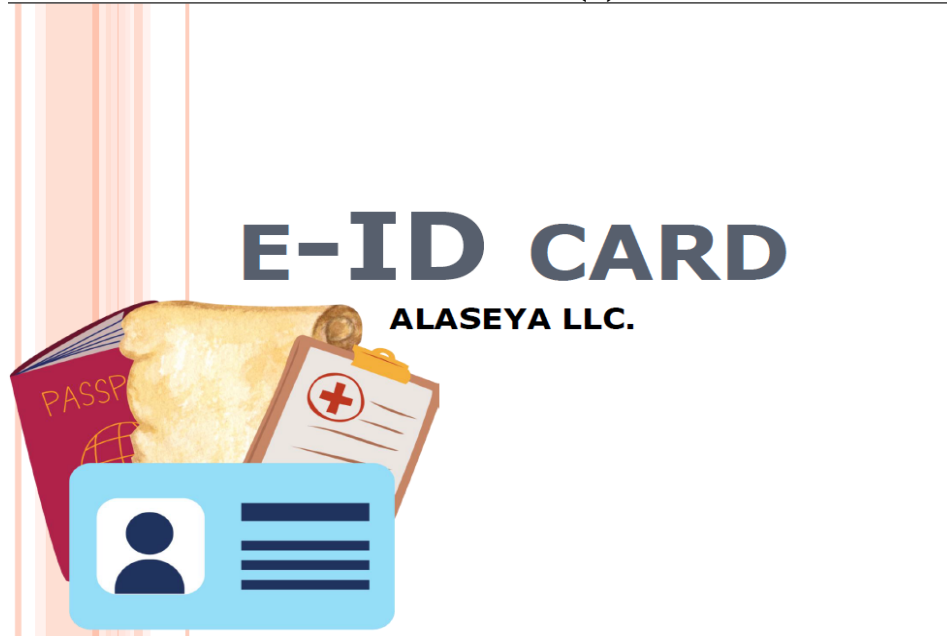
VI. The Product and Service Offerings

Sour-wrapped hot dog offers a comprehensive package of services designed to allow the customer to work with one another. Some of the services offers are:

- cook
- site preparation
- utility installation
- permitting
- renovations

VII. We conclude that our investors (if we will find them) will be repaid tenfold. There is a growing market that needs our product and there is also not a lot of competition in this segment so basically we are bound to succeed.

Business Plan (1)

I - INTRODUCTION

What does our business do?

- We are putting every information of a person on a chip placed on a piece of plastic.

Market need that we are solving:

- The market that we are solving is political and information.

The capital that we are going to need:

- We don't need any capital because the government will produce them for us.

III - MISSION / OBJECTIVES

1st - mission is to reduce plastic and paper waste.

2nd - make the work of public workers and police officers more easier.

3rd - you can access every information about you on an online website with a card-reader.

4th - space saver (you will only need to carry only one card instead of 2 or more)

IV - EXECUTIVE SUMMARY

ALASEYA LLC, will offer a reasonably priced quality e-ID card.

The business will be managed and operated by its proponents.

Estimated income is 150€ in total and the gross profit will be 50€.

V - TARGET CUSTOMERS

We will be concentrating on the customers that will provide us with the greatest profit, in other words the government.

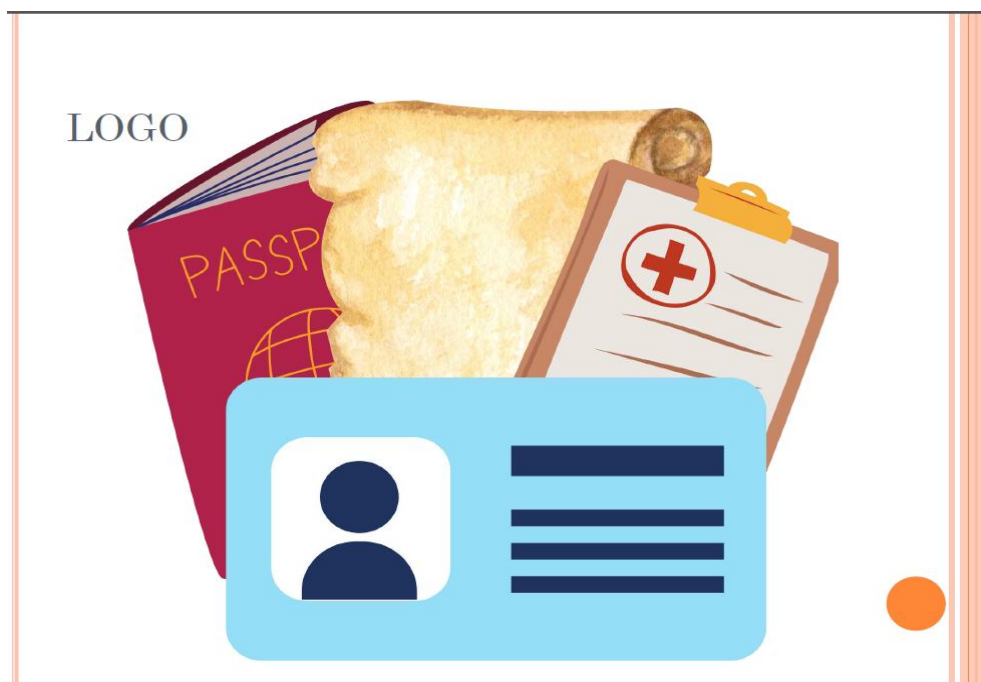

VI - THE MARKET JUSTIFICATION

The market justification based on the Industry Dynamics.

The market is particularly in Romania, this constitutes an attractive market for our business, because this country uses classic id's.

Business Plan (3) Mejhy's Delivery

OUR APP

"Mejhy's delivery" is a big delivery app that we think will be great success in the whole world. Since every country has its own food delivery chain (Belgium has Deliveroo, Bulgaria has TakeAway, Czechia has Wolt, Turkey has Yemek Sepeti and Romania has Glovo), we have created the most complex and convenient food delivery.

WHY YOU SHOULD CHOOSE OUR APP

- fast delivery
- the biggest market with food
- the traditional food will be 100% bio food.
- we have original food and snacks from every country.

GOALS

We want to start the business from 50 000 euros, we dreamed of an investor and along the way to exceed the amount of 1 000 000 euros.

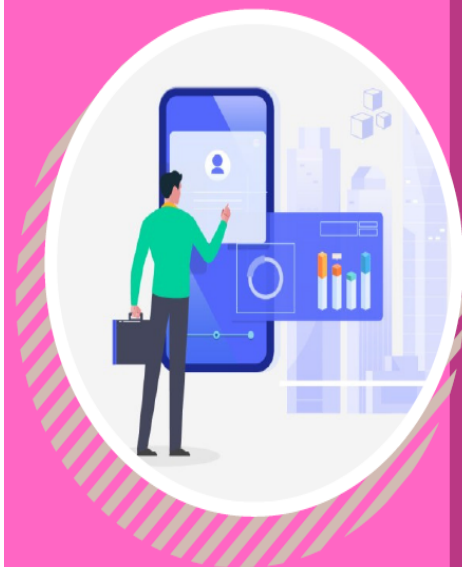
COMPANY VISION

Our company has the business idea to deliver all kind of food from all countries around the world to everyone, being open 24/7.

Our app tries to provide quality food and gathers as many costumers as possible

INDUSTRY ANALYSIS

- we try to fulfill everybody
- we compete with other food delivery apps
- as an app it can be used by everyone from anywhere

CUSTOMER ANALYSIS

Our target customers

- need tasty and original food to satisfy their pleasures
- are gourmets, eager to try different food from many countries and to leave with pleasant memories

COMPETITIVE ANALYSIS

Our competitors are the other food delivery chains. Their strength is the fact that maybe they are cheaper than us but we have all kind of foods and the chefs are really experimented.

Our indirect competitors are the restaurants with traditional food. Our food is freshly made but also is just from specific country

BRANDING

We want to promote our company products with advertising on TV and banners.

OPERATIONS PLAN

To accomplish on a daily basis to achieve success the key operational processes is to have 20% of sold food per day and to have new customers everyday and new reviews

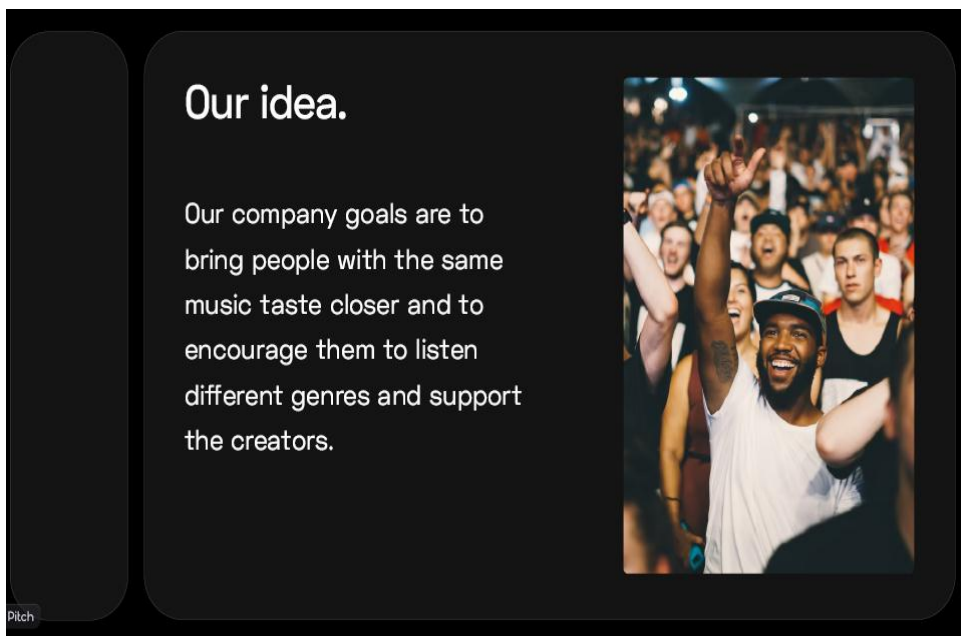

FINANCIAL PLAN

For the start we get nothing or minimum revenues, after we succeed we will divide the revenues to everybody by their positions.

They will get paid with some %. We will advertise their investors in our application.

Business Plan (3)

The future in music IS HERE

Our new app will change the whole music industry.

What is STRATUS?

Stratus is a different social media app that brings people around the world to listen and communicate together.

Our app will include online concerts, the "meaning" of songs and more. This will help people understand the song and the artist. Every artist will have a feedback and a question section where people can ask and rate them.

Every genre will have chat rooms where people will be able to talk and listen to music at the same time. Anyone will be able to join different music groups and experience other genres.

Spend your time carefully

18.4

An average person listens to 18.4 hours of music per week.
Studies show that it's better to listen music with your friends.

We have partened
with SPOTIFY.

We have reached the
confirmation that we
will collaborate with
spotify for artist to
receive the copyright
of their songs.

"Our app will be always free. We will make money from ads and the "pro" version."

Pirlea Eoden, CEO

Pitch

Stratus PRO:

PRO

Unlimited music groups
No ads
Unlimited friends
Own music group

\$5

Pitch

Our app will need around
100.000\$ to start.

Capital

Pitch

Business Plan (4)

TattooVoice

Bringing memories back to life

关系图

Executive Summary

- What does your business do?

- We let people relive memories using tattoos and technology

- What market does your business solve?

- We focus on people that want an unique and emotional tattoo

- Why will our business succeed

- Tattoos are popular these days, it's unique and nobody will have the same tatoo,easy to use app, and never seen before.

How much capital do we need?

- We're thinking about 200 000 -+ euro to start up our business

ABOUT US

- We are a small team...

...with big ideas.

COMPANY OVERVIEW

- What business ideas does your company have?
- What goals is your company trying to achieve?

- We are bringing memories back to life using tattoos and our app.

We want to give people a unique way to relive a memory.

MARKETING PLAN

- Products and Services

- Our product is an app that scans your tattoo and plays the voice message that you can always carry with you in an easy to use interface.

- Branding and Promotions Plan

- We will use popular social media apps and pay well known influencers to promote our product.

- And work together with local tattoo artists to help spread the word of our product.

- Getting an android and ios license to use their app stores

CUSTOMER ANALYSIS

- Customer needs: 'An unique tattoo that helps them relive a memory'

- target customer profile:

- People that want an emotional tattoo that will help them remember their memory

OPERATIONS PLAN

- key operational process:
- A daily influx of financial gain and a steady amount of daily users.

da

Management team

• Management team members: • Anton/programmer, • Codrin/executive director • Petar/Head of financials • Milan/programmer, • Ayse/Head of design • Francisca/director • Vaness/head of marketing • Raluca/graphic designer • Nadia/ graphic designer	• Management team gaps: ▪ programmers ▪ graphic designers ▪ marketing manager

Financial plan

Revenue model:

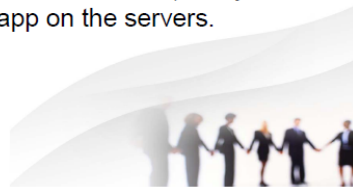
Tattoo artists will pay us to appear on our app in return they will get more customers and revenue back.

People can also donate to us to keep this project going.

Key assumptions:

If our app gets popular more and more tattoo-artists will want to appear in our app using it like an advertisement boost, thus creating more profit.

Funding requirements: we want a funding of 200 000 euro this will mainly be used for paying our programmers, graphic designers, along with that we want to get advertisement going so our product gets out there and to pay for our licences (android and ios) lastly to keep our app on the servers.

CUSTOMER ANALYSIS

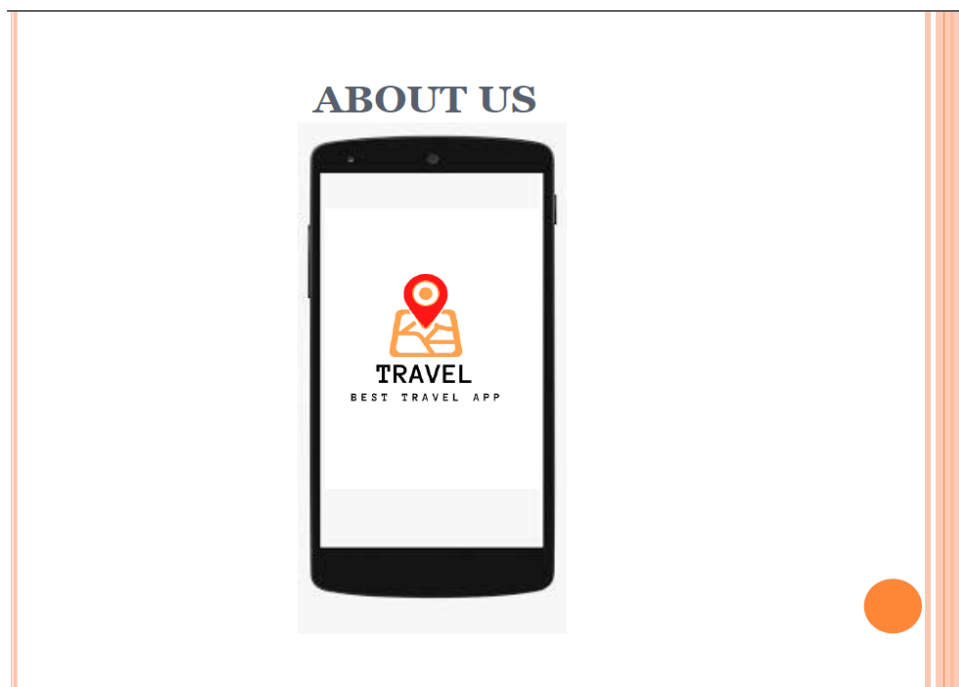
- **Customer needs:** 'An unique tattoo that helps them relive a memory'
- **target customer profile:**
 - People that want an emotional tattoo that will help them remember their memory

Business Plan (5)

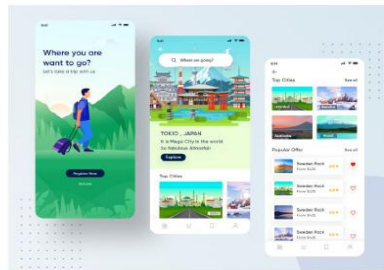

"You choose the destination , we make the plan!"

EXECUTIVE SUMMARY

- gives them a list of local points of interest (hotels, restaurants, places...)
- Available in different languages.
- It will support tourists who are bad at planning.
- Easy to use.

OUR GOALS

- We want to tourists to be safe and calm (interesting places, trains, buses, hotels...)
- We want make life of tourists much easier, this is our biggest goal.
- We don't want people to waste time with planning.
- Availability for almost all tourist attractions
- One of our other goals is to have this app for all countries eventually.

ANALYSIS

Customer

- We need customers interested in traveling both long and short distances
- Audiences interested in touring
- People who are bad at planning

Competitive

- Our main competitors are Google and Google maps
- Our side competitors are apps mostly based on translating apps

OUR COMPETITORS

Strengths

- They are widely known
- They have a lot of investors

Weaknesses

- They do not offer a full package deal
- They do not have offline features
- The user has to spend a lot of time searching

EMPLOYEES AND DAILY WORK EFFORT

- Daily upkeep of our data servers.
- Hiring of Developers, local guides and translators.
- Gathering of information on local business (restaurants, hotels, transport).

MARKETING PLAN

- Have ties with travelling agencies as they recommend us to their customers.
- Have influencers to promote our product.
- Adds on websites/apps
- The ability to have a free trial

FINANCIAL PLAN

profit

- Price range of:
€20-normal version
€30-pro version

cost

- We'll start off with about 70k which will be used for the hiring of translators, guides, developers and all our data servers.

We are aiming for a result in 1 million euros a year, which will be used to further invest in our business and repay our debts to our investors who will also have a say in our business.

“YOU CHOOSE THE DESTINATION , WE MAKE THE PLAN!”

Business Plan (6)

Agrio Yieldr

Increasing crop yield by 3 times

Story

About Our Idea

Climate Change affecting the crop yield

Due to unpredictable circumstances of crops, farmers are unable to repay the loan amount, which they borrowed for the crop growth

Decline rate of crop yield in many countries due to various reasons

Our Plan

The Vision

Creating Environ
that would
increase the crop
yield on the same
area of land by 3
times

The Mission

Our Mission is to
increase the crop yield
and minimize the
effects of Climate
Change and lack of
proper irrigation

Why did we choose this problem?

Declining Rate of crop yield
due to many reasons

Increasing prices of crops and
thus resulting in inflation

Due to these reasons farmers
often quit farming and
changes profession

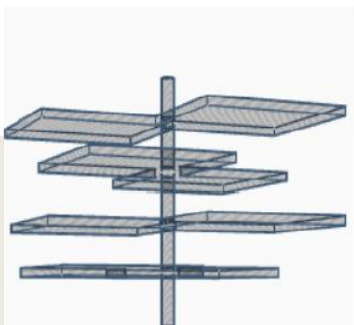

The Idea

CREATING A 3D MODEL-BASED
PILLAR SYSTEM INDUCED WITH
MODERN AGE TECHNOLOGIES, HELPS
US INCREASE THE YIELD OF THE
SAME LAND BY UP TO 3 TIMES.

Agrio Yieldr

3d Model

How will we increase the yield?

- The Surface area of the sowing sheets
- The number of sheets to multiply the growth
- Manage irrigation level and moisture on each sowing plate individually
- Maintain the right amount of pesticides, fertilizers, and other chemicals and nutrients essential growth of the crop
- Maintain the amount of sunlight on the crop

The Team

Aryanshh
Srivastava

Sambhav
Sirohi

Părerile profesorilor din țările participante în proiect

As teachers of Go! Handelsschool Aalst, we had the privilege to accompany a group of 6 Belgian students from 5INFO to the second mobility in the SALES project.

What an excellent experience this second mobility in the SALES project has been! The Romanian team from the Bogdan Voda Theoretical School of Hălăucești had gone all the way to give their guests a warm welcome. The whole week was planned and organized to the minute and involved both the school and members from the larger community of Hălăucești among which several entrepreneurs that our group visited or interacted with.

We were impressed by the way in which the hosts organized the SALES project's central business plan assignment, course material and coaching of the international student teams. As a consequence, the teams delivered a rich variety of business plans in ICT, linked to the reality of the Romanian economy. The hosts organized meetings & visits with several local entrepreneurs, entrepreneurship being one of the ways of making a living in this rural community. We were impressed by the energy and passion of the entrepreneurs we were allowed to meet and talk to.

After the first enjoyable and interesting mobility to Razlog, Bulgaria in October, we expected a lot from meeting our partner teachers a second time. And indeed, renewing the contacts & relationships did add to our understanding and know-how on the partner countries, economies, cultures, and school organizations. On a practical level, the assembled project team made good progress in the understanding and coordinated approach to the project and its administration.

Without any doubt, the Bogdan Voda Theoretical School of Hălăucești is focused on internationalization as a way to create relations between their rural community and the larger world and create opportunities to improve the circumstances of their students, their school team and the larger Hălăucești community. Twice a public online communication with their Indian partner was set up during this mobility to underscore this aspect.

The camp site provided simple but adequate lodgings in a natural environment, allowing the participants full opportunities for informal meetings, nice seating in the garden for friendly talks, sports fields where even the shyest of students overcame their initial discomfort to start talking in English, and there was ample space for feasting, singing & dancing. What a treat!

Gratefully yours,

Ann Vereecke & Lobke Van Impe

Hello, dear friends. I would like to thank you for the great efforts you made during our stay in Romania. We returned so happy and satisfied with the wealth of activities. Staying in the camp was just amazing. We had a lot of fun during the nights. We learned a lot of your wonderful country, culture and traditions. It was a great experience for all of us. Thank you very much to all of you!

(Teacher [Zinaida Toncheva](#) / Bulgaria)

Site-ul oficial al Proiectului Erasmus+ KA 229 - School Exchange Partnerships - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills"

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești, Iași

Omul contemporan se află într-o permanentă goană după informații. Pentru majoritatea dintre noi, Internetul a devenit principala sursă de informare, datorită lejerității cu care accesăm informațiile de care avem nevoie. Avem senzația că timpul se contractă permanent, și parcă nimeni nu mai este dispus să-l risipească pentru simplul divertisment.

În perioada **1.09.2020 - 31.08.2023**, Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești participă la **Proiectul Erasmus+ KA 229 - School Exchange Partnerships - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills"**, cu numărul 2020-1-BE02-KA229-074685_2. Școala noastră și-a asumat sarcina ca pe parcursul derulării Proiectului să asigure sprijinul logistic al unui site dedicat, modern, bilingv, o oglindă fidelă a tuturor demersurilor și acțiunilor desfășurate <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus229/index.htm>.

Deși conceput ca un site de nișă, pagina web a Proiectului se bucură de numeroase accesări. La ora scrierii prezentului articol au fost contorizate în statisticile de trafic nu mai puțin de 10 363 de vizite, expresie a interesului reprezentat în rândul cadrelor didactice și elevilor, nu doar din țara noastră, ci și din țările partenere - Belgia, Cehia, Turcia și Bulgaria, dar și din alte țări europene - Germania, Italia - și chiar accesări din India, Canada și S.U.A. conferind vizibilitate unității noastre în mediul on-line, și contribuind la creșterea gradului de internaționalizare a Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăuțești.

Concepută într-o manieră prietenoasă, pagina principală a site-ului poate fi accesată și de pe pagina web a liceului nostru și pune la dispoziția vizitatorilor informații transparente privind anunțarea proiectului, criteriile de selecție a candidaților, rezultatele selecției, planul de evaluare și un meniu intuitiv, cu link-uri care deschid pagini cu multe exemple de bună practică privind inițierea, derularea, diseminarea și valorificarea a rezultatelor proiectului.

În cuprinsul paginii *Despre noi* au fost selectate informații relevante despre proiect și despre preocuparea instituției noastre de a contribui mai mult la dezvoltarea personală și profesională a elevilor și a profesorilor, în scopul promovării gândirii critice și a ideilor creative și pentru a sprijini formarea antreprenorială, pentru conectarea elevilor noștri la viața reală, pentru a le facilita înțelegerea lumii afacerilor.

Scopul general al proiectului este acela de a facilita cooperarea prin schimburi de idei, opinii și perspective ale tinerilor din diferite țări europene și generarea de idei de afaceri relevante pentru economiile locale.

Coordonatorul proiectului este De Handelsschool Aalst Belgium, din Belgia, iar parteneri, alături de liceul nostru, sunt Professionalna Gimnaziya po Transport, Bulgaria, PrimMat - Soukroma sredni skola podnikatelska, s.r.o. Czech Republic și Kadinhani Zeki Altindag Anadolu Lisesi, Turkey. Așadar, cinci școli din cinci state diferite - Belgia, România, Cehia, Bulgaria și Turcia - vor conlucra în vederea implementării proiectului și îndeplinirii obiectivelor sale: să permită participanților să întâlnească noi culturi, care să dezvolte competența interculturală, mentalitatea antreprenorială gândirea critică și analitică, comunicarea, creativitatea, încrederea în sine, abilitățile lingvistice.

O pagină specială este cea consacrată prezentării echipelor de proiect, cu date importante din C.V.-ul fiecărui membru, precum și a modului de distribuire a responsabilităților în cadrul proiectului.

Cea mai vizitată pagină este cea consacrată celor cinci mobilități și tematicilor acestora, schimburilor de experiență ale elevilor și profesorilor participanți în acest proiect:

- C1 - Economia Bulgariei și începătorii în agricultură
- C2 - Economia românească și inițiativele IT
- C3 - Economie și inițiative Czeck pentru întreprinderile mici
- C4 - Începătorii din economia Turciei și industria frumuseții
- C5 - Introducere în economia Belgiei și activități în aer liber și activități sportive.

Accesând primele două din cele cinci imagini reprezentative pentru fiecare locație, vizitatorul virtual are posibilitatea de a cunoaște participanții din cadrul fiecărei mobilități, de a lectura comunicatele de presă ale echipei de proiect și ample prezentări ale activităților desfășurate în cadrul primelor două mobilități desfășurate până în prezent - Bulgaria și România.

Pagina dedicată școlii noastre cuprinde nu mai puțin de 25 de materiale: strategii de marketing, prezentări video și PPS, chestionare, planuri de afaceri. Tot aici sunt prezente o serie de galerii foto, care cuprind imagini sugestive din cadrul fiecărui flux. Pagina este în dezvoltare, urmând a fi actualizată

permanent, concomitent cu desfășurarea celorlalte trei mobilități rămase din Proiect.

Tab-ul *Activități* pune la dispoziția celor interesați o cronică a evenimentelor din cadrul mobilităților din Proiect, ample prezentări ale activităților desfășurate de echipele de profesori și elevi participanți, opiniile acestora, experiențele acumulate.

Site-ul se dovedește a fi un promotor al educației moderne, al activității didactice centrate pe elev, al utilizării noilor tehnologii în procesul instructiv educativ. Principalii beneficiari ai proiectului au fost și vor fi elevii noștri, cei care, prin lecțiile și activitățile demonstrative organizate au luat contact cu abordări moderne.

Vă așteptăm cu drag pe pagina oficială a Proiectului Erasmus+ KA 229 - School Exchange Partnerships - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills" http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_K229/index.htm !

The Official Website of Erasmus+ KA 229 Project - School Exchange Partnerships – “Students Actively Learning Entrepreneurial Skills”

During the period between 1st September 2020 and 31st August 2023, *Bogdan Vodă* Theoretical Highschool Hălăucești participates in the **Erasmus+ Project KA 229 - School Exchange Partnerships – “Students Actively Learning Entrepreneurial Skills”**, with number 2020-1-BE02-KA229-074685_2. Our school has taken on the task of ensuring the logistical support of a dedicated, modern, bilingual website, a faithful mirror of all the actions and activities carried out <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus229/index.htm>.

Although conceived as a niche site, the project’s website has been well visited. At the time of writing this article, no less than 10,363 visits have been counted in the traffic statistics, expressing the interest of teachers and students, not only from our country, but also from our partner countries - Belgium, Czech Republic, Turkey and Bulgaria, but also from other European countries - Germany, Italy - and even from India, Canada and the USA, giving visibility to our unit in the online environment, and contributing to increasing the degree of internationalization of *Bogdan Vodă* Theoretical Highschool in Hălăucești.

DIN VIAȚA ȘI ACTIVITATEA ȘCOLII

Activitățile educative extrașcolare ca parte a educației nonformale, după doi ani de pandemie

Prof. Daniela Camelia Axinte
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Activitatea educativă extrașcolară reprezintă o parte importantă în formarea completă și complexă a elevilor, este parte integrantă a procesului educativ și se realizează în cea mai mare parte în contexte non-formale. Pe parcursul anului școlar 2021-2022, activitatea educativă a îmbrăcat forme clasice prin interacțiunea directă a factorilor implicați - elevi, profesori, parteneri și colaboratori - dar și forma activităților desfășurate online, pe platforme sau prin corespondență.

De-a lungul anului școlar, activitățile extrașcolare s-au încadrat în următoarele categorii: activități cultural-artistice, activități ecologice, activități pentru un stil de viață sănătos, activități de combatere și prevenire a comportamentelor nesănătoase sau antisociale, activități de orientare în carieră, activități de voluntariat, activități de educație pentru cetățenie democratică, competiții, activități de promovare a școlii și comunității din care fac parte.

Urmărind un fir cronologic vom prezenta în următoarele rânduri o parte dintre activitățile educative din acest an școlar. Acestea au debutat cu o acțiune de ecologizare în cadrul programului internațional *World Clean Up Day*. În această acțiune au fost implicați un număr apreciabil de elevi din clasele de gimnaziu și de liceu. Aceștia, ignorând condițiile meteo nefavorabile, au ecologizat perimetrul școlii și centrul comunei. Următoarea activitate educativă de amploare care s-a desfășurat la nivelul liceului a fost dedicată *Comemorării Holocaustului*. Acțiunea a presupus vizionarea de filme și documentare elocvente, studiu individual la elevi și împărtășirea impresiilor despre atrocitățile din timpul Holocaustului în rândul colegilor.

Colaborarea cu Asociația *eLiberare* a permis desfășurarea unei adevărate campanii pe tema traficului de persoane. Au fost desfășurate activități în rândul elevilor din clasele VIII-XII, scopul lor fiind conștientizarea în rândurile tinerilor a pericolului reprezentat la nivel mondial de traficul de persoane. Pe o temă asemănătoare s-a desfășurat și *Campania 19 zile împotriva violenței* (8-20 noiembrie 2021). Tema activităților a urmărit conștientizarea în rândul elevilor

a formelor de violență și de abuz asupra copiilor și tinerilor. Prin discuții deschise, vizionarea de filmulețe elocvente, elevii au fost informați asupra diferitelor forme de violență sau de abuz, dar și asupra modalităților de adoptare a unor atitudini sănătoase în situații concrete. Folosindu-se de creativitate, în încercarea de a demonstra atitudine și spirit civic, elevii au realizat produse elocvente care combat violența și abuzurile asupra copiilor și tinerilor.

Sărbătorirea Zilei Naționale de 1 Decembrie a mobilizat întreaga școală. Au fost organizate la nivelul colectivelor de elevi activități antrenante care au scos în evidență cu precădere creativitatea și talentul artistic. O activitate interactivă antrenantă s-a desfășurat în format online prin implicarea elevilor de clasa a VII-a A de la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* și Școala Gimnazială *Vasile Alecsandri* Mircești.

Apropierea sărbătorilor de iarnă și ușoara relaxare a restricțiilor cauzate de pandemie au trezit în rândul elevilor dorința de a relua activitățile cultural-artistice, trupele de teatru și dans și-au reînceput pregătirile. Rezultatul a fost un frumos spectacol realizat cu precădere prin implicarea Consiliului Școlar al Elevilor. Tot în preajma sărbătorilor de iarnă, la nivelul liceului s-a desfășurat activitatea de voluntariat în parteneriat cu *Centrul Sf. Francisc* prin care au oferit zâmbete și bucurie copiilor care pe parcursul anului școlar beneficiază de sprijinul Centrului. Cu „complicitatea” Surorilor Franciscane de la centru, elevii liceului nostru au intrat în posesia scrisorilor adresate de micuții care îl frecventează lui Moș Crăciun și așa au intrat în rol.

Prin intermediul Asociației pentru Protecție Rutieră Worldstreet elevii liceului nostru au beneficiat de o sesiune de formare în materie de prim ajutor în caz de accidente rutiere. scopul acestei asociații fiind colaborarea cu unitățile de învățământ pentru realizarea și implementarea de programe de prevenire și educare în domeniul rutier.

În luna ianuarie, peste 100 de elevi din clasele X-XII de la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* au participat astăzi la o activitate de prevenire a infracționalității. Elevii au putut cunoaște în mod direct consecințele faptelor infracționale. Activitatea s-a desfășurat cu sprijinul IPJ Iași și al Penitenciarului Iași.

Zilele de 15 ianuarie - Ziua Culturii și 24 Ianuarie - Unirea Principatelor au fost un alt prilej de organizare și desfășurare a unor activități educative și acțiuni cu implicare numeroasă în rândurile elevilor liceului.

Tragicul război din Ucraina care a zguduit Europa începând cu 24 februarie 2022 i-a mobilizat pe elevii liceului nostru într-o amplă campanie de voluntariat desfășurată în colaborare cu *Centrul Diecezan Caritas Iași*. Astfel, într-un timp record, au fost strânse donații care au ajuns la o parte a refugiaților ucraineni din Siret.

Luna martie a venit cu noi activități cultural-artistice care au avut rolul de a marca venirea primăverii și ziua de 8 Martie.

Chiar dacă în luna aprilie s-au bucurat de o binemeritată vacanță, elevii Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* s-au implicat în mai multe concursuri și activități în care s-au evidențiat. În cadrul competiției de promovare a liceului organizată de CJRAE și ISJ Iași Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* a obținut un meritos premiu pentru promovarea tradiției școlii. Un proiect de ecologizare promovat de *Agenția pentru Protecția Mediului* Iași a atras implicarea elevilor noștri într-o acțiune de ecologizare pe malul Siretului. De asemenea, elevii noștri s-au remarcat în cadrul mai multor competiții sportive organizate la nivel județean, competiții care au continuat și în luna mai.

Extracurricular Educational Activities as Part of Non-formal Education, After Two Years of Pandemic

As part of students' education, the extracurricular educational activity carried out at *Bogdan Vodă* Theoretical Highschool during the 2021-2022 school year has taken both classical forms, through direct interaction of the involved factors, students, teachers, partners and collaborators, and forms of activities carried out online, on platforms or by correspondence.

The extracurricular educational activities and activities carried out by the pupils of the school can be classified in the following categories: cultural-artistic activities, environmental activities, activities for a healthy lifestyle, activities to combat and prevent unhealthy or anti-social behaviour, career guidance activities, voluntary activities, democratic citizenship education activities, competitions, activities to promote the school and the community to which they belong.

Concursuri școlare la religie catolică

Prof. Lidia Petrescu
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Știm prea bine că în perioada comunistă era interzisă practica religioasă, atât pentru elevi cât și pentru profesori. Revoluția din decembrie 1989 și căderea comunismului, a adus cu sine posibilitatea de a preda disciplina religie în școlile din România. Astfel, la începutul anilor '90, a început predarea orei de religie în școli, mai întâi cu ajutorul preoților din parohii, apoi cu ajutorul profesorilor laici, specializați în domeniul teologie didactică, aparținând Universității din București, cu filiale deschise în mai multe orașe din țară. Acesta a fost un început timid, dar sigur, pentru că educația religioasă s-a bucurat de recunoaștere din partea Ministerului educației, ca făcând parte din trunchiul comun al ariei curriculare *Om și societate*.

Cu timpul, s-a dat startul la diverse concursuri școlare de profil și la Olimpiada de Religie, elevii având o bucurie aparte în a se pregăti și a participa la astfel de competiții, atât în forma scrisă a cunoștințelor cât și în forma exprimării artistice: teatru, poezie, desen și cântec.

Anul acesta Municipiul Iași a fost gazda pentru Olimpiada Județeană de Religie dar și pentru Olimpiada Națională de Religie catolică.

La Olimpiada județeană de religie catolică, care s-a desfășurat în ziua de 12 martie 2022 la Liceul „Ion Holban”, grupul de elevi participanți de la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești, pregătiți de subsemnata și de prof. Leahu Tereza, au obținut rezultate deosebite după cum urmează:

Premiul I: Neculăeș Maia Cristina, clasa a V a A

Petrila Ana Maria, clasa a V a A

Dămoc Narcis, clasa a VII a B

Mitrică Alexandra Mădălina, clasa a IX a B

Clopoțel Sorana Maria, clasa a XI a B

Premiul II: Clopoțel Emanuel Marian, clasa a VIII a A

Premiul III: Hogeia Sara Evelin, clasa a VI a A

Bișoc Liviu, clasa a VII a B

Neculăeș Emma, clasa a X a B

La **etapa națională** ce a avut loc în perioada 27 aprilie-1 mai, eleva Clopoșel Sorana Maria din clasa a XI a B, reprezentanta județului Iași, a reușit să obțină **locul al II lea** și astfel să facă cinste atât liceului cât și comunității noastre.

De asemenea, elevii ce au obținut premiul I și premiul II la etapa județeană s-au calificat pentru **concursul interjudețean/diecezan „Anton Durcovici”** de la **Onești** din data de 14 mai ce a avut ca temă ”Creația, darul lui Dumnezeu”. Și de această dată elevii s-au descurcat minunat la cele 3 secțiuni ale concursului:

1. Secțiunea desen:

Premiul I: Iacob Lorena Maria, clasa a VIII a A (grafică)

Pleşca Elisa Anabell, clasa a XI a B (grafică)

Premiul II: Grigoriu Mirela Denisa, clasa a XI a B (grafică)

Mențiune: Butnaru Maria, clasa a VI a A (pictură)

2. Secțiunea eseuri:

Premiul I: Clopoțel Sorana Maria, clasa a XI a B

3. Secțiunea probă scrisă la religie:

Premiul II: Neculăeș Maia Cristina, clasa a V a A

Mențiune: Clopoșel Emanuel Marian, clasa a VIII a A

De aceea, îi mulțumim, în primul rând, lui Dumnezeu, pentru că ne-a ajutat și ne-a binecuvântat cu elevi silitori care, printre alte obligații școlare, și-au făcut timp și pentru a studia la religie, rupând uneori și din timpul lor de joacă. În altă ordine de idei, țin să le mulțumesc și părinților care i-au susținut și încurajat pe copiii lor să participe la concursurile organizate în cadrul disciplinei religie.

School competitions in religion

After the Revolution of 1989 and the fall of communism, religious education began to be taught in schools, first with the help of priests and then with the help of lay teachers specialized in didactic theology. In time, various school competitions and religious Olympics were started, and students had a special joy in preparing and participating in such competitions.

This year, the students of our highschool, “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool from Hălăucești, obtained outstanding results, as follows:

Religion Olympiads, county phase, Iasi 12th March 2022, 9 prizes;

Religion Olympiads, national phase, Iasi 27th April – 1st May 2022, the student Clopoșel Sorana Maria won the second prize, honouring our highschool and our community;

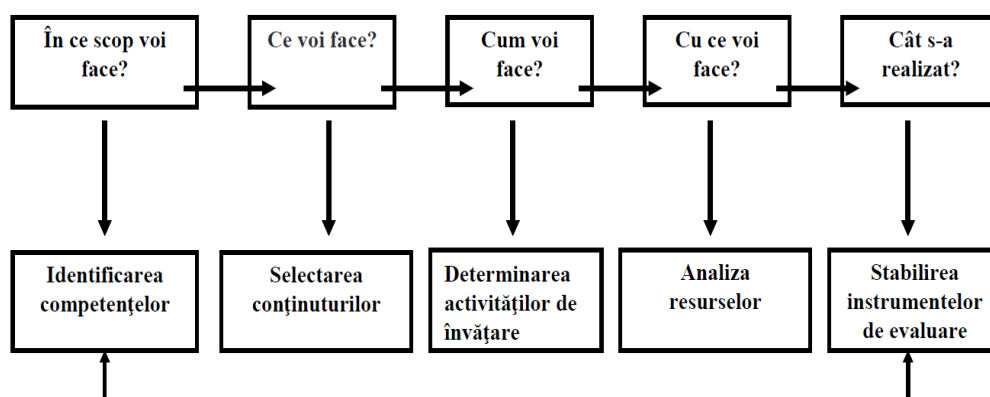
“Anton Durcovici” inter-county / diocesan contest, 14 May 2022 Onești, Bacău County, 6 prizes.

For all these achievements, I thank God for helping us and the students who prepared seriously.

Dezvoltarea profesională, învățare pe tot parcursul vieții (V)

prof. înv. primar Mihaela Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești - Iași

Formarea continuă, conform Legii Educației 1/2011 (Art. 245), pentru tot personalul didactic "este un drept și o obligație, fundamentat pe standardele profesionale pentru profesiunea didactică, standarde de calitate și competențe profesionale."¹ Cursurile de formare *CRED - Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți* au oferit o oportunitate în dezvoltarea profesională și cadrelor didactice de la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești. Cursul s-a desfășurat pe mai multe module, primul fiind *Un nou Curriculum național pentru învățământul primar și gimnazial*. Potrivit succesiunii logice a abordării procesului didactic proiectarea unei unități de învățare parcurge mai multe etape (conform coordonatorilor proiectului)²

Redăm, mai jos, proiectul unei unități de învățare, realizat pe cele opt competențe cheie, care ajută la formarea și dezvoltarea profilului absolventului de ciclu primar:

- **C1** *Comunicare în limba maternă*
- **C2** *Comunicare în limbi străine*
- **C3** *Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii*

¹ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/continuing-professional-development-teachers-working-early-childhood-and-school-education-61_ro

² sursa Singer, M. (coord.) (2001, 2002) Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare – primar-gimnaziu, Editura S.C. Aramis Print s.r.l., București) –

- **C4** Competența digitală
- **C5** A învăța să înveți
- **C6** Competențe sociale și civice
- **C7** Spirit de inițiativă și antreprenoriat
- **C8** Sensibilizare și exprimare culturală

Proiectarea unității de învățare

Disciplina: Matematică

Clasa a III-a

Unitatea de învățare: Unități de măsură. Măsurarea distanțelor. Capacitatea vaselor

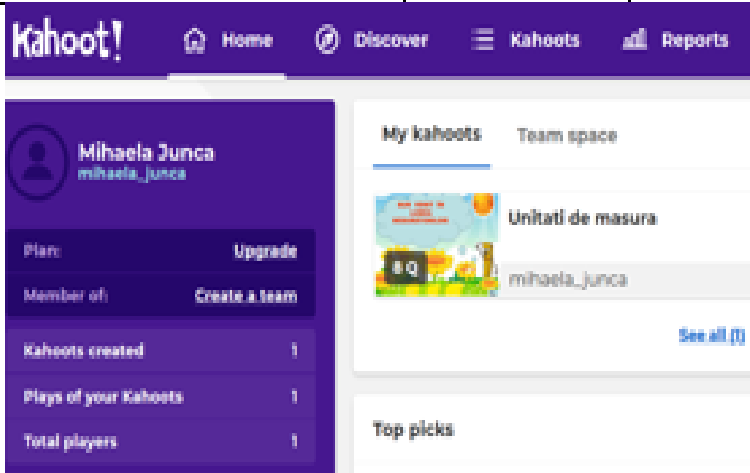
Nr. ore alocate: 5

Competențe specifice vizate:

- 4.1. Utilizarea unor instrumente și unități de măsură standardizate, în situații concrete
- 4.2. Operarea cu unități de măsură standardizate, fără transformări
- 5.1. Utilizarea terminologiei specifice și a unor simboluri matematice în rezolvarea și/sau compunerea de probleme cu raționamente simple
- 5.2. Înregistrarea în tabele a unor date observate din cotidian
- 5.3. Rezolvarea de probleme cu operațiile aritmetice studiate, în centrul 0 - 10 000

Conținuturi	Com-peten-țe. speci-fice	Activități de învățare	Resurse	Modalități de evaluare
Măsurarea lungimilor Multiplii și submultiplii metrului	4.1 4.2.	C1 - formulare de întrebări și răspunsuri pentru identificarea instrumentelor de măsură potrivite și efectuarea unor măsurători (rigla, panglica de croitorie, metrul de tâmplărie); - citirea și înțelegerea unor informații de pe diferite materiale; C2 - exprimarea valorii de adevăr a unor propoziții matematice din perechile YES / NO;	- rigla, metrul de tâmplărie panglica de croitorie manuale virtuale, culegeri, calculator, televizor - activitate frontală, - exercițiul, jocul didactic - activitate	observarea sistematică tema de lucru în clasă

	4.1.	C3 - exerciții de măsurare în aer liber a unor distanțe în teren pentru înțelegerea multiplilor metrului și compararea rezultatelor;	- activitate individuală, - explicația, conversația, demonstrația	tema de lucru în clasă
	4.2.	- măsurarea unor obiecte din clasă utilizând submultipli metrului;	- activitate în perechi	
	5.3.	- rezolvare de probleme în care apare metrul cu multipli și submultipli săi;		observarea sistematică
	4.1.	C4 - vizionarea unui filmuleț pe youtube despre metru, multipli și submultipli săi; - rezolvarea unui joc on-line pe platforma Quizlet;	link 1 (anexă)	
		C5 - <i>Scara metrului</i> - realizarea fișei	link 2 - anexă	
	5.2.	- înregistrarea și interpretarea rezultatelor măsurătorilor efectuate într-un ciorchine;	- exercițiul, ciorchinele, munca independentă	- tema pentru acasă
	4.2.	C6 - exersarea abilităților sociale în jocul de rol <i>De-a arhitectii</i> ; C7 - realizarea unor rigle marcate, din carton, pentru a fi utilizate în clasă la diverse măsurători; C8 - concurs <i>Care riglă este cea mai reușită?</i>	- activitate, individuală, joc de rol - activitate în echipe - Turul galeriei	- portofoliu - tema de lucru în clasă
			2 ore	
Măsurarea capacității vaselor. Litru, multipli și submultipli litrului	4.1.	C1 - citirea și înțelegerea unor informații despre litru de pe diferite materiale;	- fișe de lucru, peturi de capacități diferite, vase gradate pentru experimente, eprubete	observarea sistematică
	4.2.	- pronunțarea corectă a unor termeni matematici (multipli, submultipli); - identificarea instrumentelor potrivite pentru măsurarea lichidelor;		
		C2 - exprimarea valorii de adevăr a unor propoziții matematice din perechile TRUE / FALSE;	- exercițiul - activitate individuală	- tema de lucru în clasă
	4.1.	C3 - măsurarea capacității unor vase, exprimarea acestora în l, dl, cl, ml și aproximarea în kl, hl, dal a capacității unor canistre, butoaie etc.;	- demonstrația, conversația, experimentul,	- proba practică
	4.2.	- operații simple cu l, cl, ml, kl	- activitate pe echipe	
	5.3.	- rezolvare de probleme în care apare litru cu multipli și submultipli săi;	- munca independentă	

	4.1. 5.2.	C4 - vizionarea unui filmuleț pe youtube despre litru, multiplii și submultiplii săi; C5 - <i>Scara metrului</i> - realizarea fișei - înregistrarea și interpretarea rezultatelor măsurătorilor efectuate într-un organizator grafic; C6 - colaborare în echipă pentru realizarea experimentului de măsurare a lichidului cu vase diferite; C7 - realizarea unei rețete de suc din fructe proaspete și scrierea cantităților în cl sau ml, la alegere; C8 - realizarea unei expoziții virtuale cu fotografii de la experimentul realizat.	link 3 - anexă - învățarea prin descoperire <i>Știu / Vreau să știu / Am învățat</i> - conversația, experimentul - activitate pe echipe 2 ore	- tema de lucru în clasă - tema pentru acasă - portofoliu - tema de lucru în clasă
Evaluare Corectare/ Dezvoltare/ Ameliorare	4.1. 5.1.	- prezentarea pieselor de portofoliu (scările pentru cele două unități de măsură și rezultatele experimentului); - <i>Kahoot!</i> - test online pe platforma web 2.0 tools; - corectarea testului frontal, la tablă, individual, corectare în perechi; - vizionarea rezultatelor generate în programul Excel; - exerciții de ameliorare și / sau dezvoltare	- piesele de portofoliu, televizor - telefon, laptop link 4 - anexă 1 oră	- portofoliul - probă de evaluare
				

Link 1 - <https://www.youtube.com/watch?v=L3DyY97gYzE>

Link 2 - https://quizlet.com/Mihaela_Junca

Link 3 - <https://www.youtube.com/watch?v=VhqJvT5TmEY>

Link 4 - <https://create.kahoot.it/details/unitati-de-masura/dc84d94a-e584-4659-b7fd-fadc430a5b1d>

Professional Development, Lifelong Learning (V)

The CRED training courses - *Relevant Curriculum, Open Education for All*, have provided an opportunity for professional development for the teaching staff from “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești. The course has been held in several modules, the first being *A New National Curriculum for Primary and Secondary Education*.

The article presents the project of a learning unit, based on the eight key competences, which help to form and develop the profile of the primary school graduate.

Bibliografie:

1. *** *Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți - CRED*. Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, suport de curs;
2. *** *Repere pentru proiectarea și actualizarea curriculumului național*. Document de politici educaționale, versiune de lucru, Institutul de Științe ale Educației, București, mai 2016.

Proiecte și parteneriate școlare - continuitate și inovație

Prof. Daniela Camelia Axinte
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Parteneriatele școlare reprezintă în opinia specialiștilor din educație un aspect important în formarea elevilor de orice vârstă. Existența parteneriatelor și a protocoalelor de colaborare între școală și diferite părți (instituții, organizații, persoane fizice sau juridice etc.) permit organizarea și desfășurarea de activități și proiecte care întregesc procesul educațional al elevilor și care contribuie la dezvoltarea pe mai multe planuri a abilităților elevilor, la conturarea unor personalități complete și complexe.

Început sub auspiciile restricțiilor impuse de contextul pandemic, anul școlar 2021-2022 a adus din fericire și semne clare de revenire la normalitate. Astfel, au putut fi reluate colaborările și activitățile extrașcolare în cadrul parteneriatelor.

În ultimii ani, Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, prin conducerea și profesorii care slujesc această instituție, împreună cu elevii s-au implicat în numeroase proiecte și au fost atrași de numeroase parteneriate școlare care, de-a lungul timpului, au dus la desfășurarea unor activități extrașcolare remarcabile.

Parteneriatele în care liceul nostru a fost implicat în acest an școlar au fost cele cu instituțiile locale (Poliție, Administrația Locală, Căminul Cultural, Biserica, Biblioteca Comunală, Dispensarul, Centrul Sf. Francisc) la care s-au adăugat parteneriate și colaborări cu I.S.J. Iași, C.J.R.A.E. Iași, M.E.N., Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, Universitatea „Al. I. Cuza”, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”, Complexul Muzeal Național „Moldova”, Asociația eLiberare, Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași, A.M.A., I.P.J. Iași, Asociația *Worldestreet*, Asociația *RoRec* Centrul Diecezan *Caritas Iași*, *Casa Sf. Iosif* Odorheiul Secuiesc, Asociația *OvidiuRo*, alte instituții școlare.

Prin intermediul acestor parteneriate s-au putut realiza proiecte și activități prin care elevii liceului nostru au avut posibilitatea să-și pună în practică cunoștințele și să dobândească altele noi, au participat la schimburi de experiență și competiții, au demonstrat calități umane și și-au dezvoltat empatia, spiritul civic, au socializat și și-au perfecționat competențele de comunicare.

Proiectele și parteneriatele școlare, activități ample și cu impact au fost desfășurate în rândurile elevilor noștri la toate nivelurile. Prin intermediul Proiectului „Citește-mi 100 de povești” profesorii din învățământul preșcolar au beneficiat de sesiuni de formare centrate pe literație, iar copiii s-au bucurat de cărți noi, pline de animație. Școala Tedi a fost unul din proiectele care nu a lipsit liceului nostru nici anul acesta.

Proiecte precum *World Clean Up day*, *Vrem o țară fără deșeuri abandonate*, *Locul deșeurilor și echipamentelor electrice nu este la gunoi* au vizat și au atins latura educației ecologice. *Spune Nu Traficului de Persoane* a fost un proiect destinat informării și prevenirii în rândurile elevilor asupra traficului de persoane și a constat într-un șir de activități și acțiuni desfășurate în parteneriat cu Asociația eLiberare, I.P.J.Iași. Proiectele *Stop Violenței*, *Stop Bullying* au avut ca scop reducerea violenței și a fenomenului de bullying sub orice formă. Prin colaborarea cu Agenția Națională Antidrog și I.P.J.Iași s-a putut derula un proiect complex de prevenire a comportamentelor antisociale și a consumului de droguri. Proiectul *Doctorul din coșul cu fructe* a fost un proiect care merge pe linia educației pentru un stil de viață sănătos.

Proiectele de voluntariat desfășurate cu implicarea deosebită a Consiliului Școlar al Elevilor au avut o pondere însemnată pe toată durata acestui an școlar. Prin proiectul *Dăruind zâmbete și bucurie* elevii liceului nostru au sprijinit activitatea Centrului de zi SF. Francisc din Hălăucești și a Centrului Sf. Iosif din Odorheiul Secuiesc. Un alt proiect caritabil desfășurat de elevii noștri în parteneriat cu Centrul Diecezan Caritas Iași a fost *Uniți pentru Ucraina*.

În cadrul șirului de parteneriate desfășurate la nivelul Liceului Teoretic Bogdan Vodă nu a putut lipsi un parteneriat esențial, parteneriatul cu părinții, școala și familia, la care poate fi alăturată și comunitatea, fiind factori principali în actul de educație.

Proiectele și parteneriatele desfășurate Liceul Teoretic Bogdan Vodă au vizat și în acest an creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali în realizarea unui act educațional de calitate.

School Projects and Partnerships - Continuity and Innovation

The existence of partnerships and collaboration protocols between the school and various parties (institutions, organizations, individuals or legal entities, etc.) allows the organization and implementation of activities and projects that complement the educational process of students and contribute to the development of students' abilities on several levels, to the shaping of complete and complex personalities.

Starting under the auspices of the restrictions imposed by the pandemic context, the 2021-2022 school year has fortunately also brought clear signs of a return to normality. Thus, it has been possible to resume collaborations and extracurricular activities within the framework of partnerships.

Grădinița cu Program Normal – Hălăucești

Proiectarea activităților în echipă și derularea în comun a unui proiect tematic

Meserii

Proiect tematic

Cadre didactice implicate – educatoarele de la Grădinița cu Program Normal Hălăucești

Grupa mare – Ghercă Eugenia

Grupa mijlocie – Păuleți Maria Alexandra

Grupa mică – Neculăeș Cecilia

Grupă mixtă – Păuleț Mariana

Tema anuală de studiu: Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?

Tema proiectului: *Meserii*

Durata proiectului: 1 săptămână

Scop: dezvoltarea capacității de cunoaștere a aptitudinilor și a abilităților proprii, a meseriilor, a activității umane în general.

Resurse

Materiale: joc de masă, fișe de lucru, calendarul naturii, jetoane, material demonstrativ, foi de bloc de desen, acuarele, pensule, pahare pentru apă, creioane colorate, plastilină, planșete, planșe povești, calculator, hârtie colorată, lipici, truse de construcții, cuburi din plastic, saci menajeri, cărți, reviste, jetoane, planșe, enciclopedii, cărți cu imagini corespunzătoare, aparatură audio – video, hârtie glasată.

Umane: copii, educatoare, părinți, poliția locală

Temporale: 1 săptămână

Metode și procedee:

- joc, observare spontană și dirijată, conversația, munca independentă, exercițiu, învățare prin descoperire, problematizare, demonstrație, explicația, joc de rol, brainstorming.

Evaluare:

- aprecieri verbale, individuale și de grup;
- abțibilduri;
- expoziție cu lucrările, activitățile copiilor;
- album cu poze realizate pe parcursul desfășurării proiectului.

Descrierea proiectului:

Cu câteva zile înainte de proiectul, un copil a împărtășit la întâlnirea de dimineață cum tatăl său, polițist fiind, a fost într-o misiune pentru a prinde un hoț. Toți copiii au fost foarte încântați și interesați de povestirea colegului, încât am hotărât ca în săptămâna ce va urma să desfășurăm proiectul tematic „Meserii”. Așadar, copiii grădiniței din Hălăucești au participat la demonstrații ale polițiștilor și a câinilor special antrenați, au observat mașina de poliție și echipamentul acestora, au desfășurat activități cu educatoarele, iar la final, o expoziție cu lucrările copiilor. (Anexe)

Jocuri propuse la ALA 2

Semaforul

Obiectiv: Continuarea clarificării ideilor copiilor despre semafor și culorile acestuia.

Material: Cercuri tăiate din carton în roșu, galben și verde.

Cursul jocului: Educatoarea va striga și va arăta culorile semaforului, iar copiii vor staționa la roșu, la galben se pregătesc de alergare, iar la verde vor alerga.

Floarea profesiei

Elevii primesc fiecare o fișă cu o floare cu 6 petale. Ei sunt rugați ca în centru să aleagă meseria pe care o doresc, iar în fiecare petală uneltele necesare pentru a o practica. Sunt rugați să coloreze cu roșu petalele cu calitățile pe care le posedă și cu altă culoare, pe cele unde, mai au de lucrat.

Florile se pun pe un panou în fața clasei și sunt prezentate de copiii care doresc să susțină desenul realizat

Mimul

Se împarte colectivul clasei în 3 echipe; Se pregătește punguța cu jetoane cu imagini a mai multor

meserii/profesii. Pe rând, copiii din fiecare echipă trag câte un jeton și mimează meseria extrasă până ea va fi ghicită, dar nu mai mult de 1 minut. Meseria ghicită de colegi aduce un punct echipei. La sfârșitul jocului se adună punctele echipelor și se stabilește locul câștigat.

EVALUAREA PROIECTULUI: s-a făcut în ultima zi, în care copiii au asistat la un program de demonstrație a Poliției Locale.

Bucuria și satisfacția activităților pe care le-au resimțit în momentul în care au văzut oamenii legii în acțiune, au contribuit la educarea dragostei pentru munca, a corectitudinii, încrederii în forțele proprii.

The Thematic Project “Jobs”

The thematic project “Jobs” aimed to develop the ability to know one’s own skills and abilities, trades, human activity in general. The idea of the project started from the story of a boy, whose father, having the job of a policeman, was on a mission to catch a thief.

The children were interested in the theme of jobs and professions especially that of policeman, so all the teachers, all four kindergarten groups, together with the team of policemen and the specially trained dogs participated in this project.

Parteneriate educaționale europene și internaționale

Prof. Monica Tudorache
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

În anul școlar 2021-2022 parteneriatele și proiectele europene și internaționale derulate în unitatea noastră de învățământ au fost variate și s-au adresat elevilor din învățământul primar, gimnazial și liceal cu scopul de a cunoaște elevi din alte țări și alte culturi. Redactarea de scrisori, participarea la dialoguri online, schimbul de materiale sunt modalitățile utilizate pentru ca partenerii să se cunoască mai bine unii pe alții, de a afla mai multe despre țara și cultura acestuia. Schimbul de scrisori, mesaje, materiale oferă posibilitatea elevilor să cunoască o persoană care, în unele privințe, poate fi foarte diferită de ei, dar cu care, așa cum vor descoperi, au și multe în comun, deși se află la mii de kilometri distanță.

Activitățile derulate în cel de al doilea an de colaborare cu *Shottermill Junior School*, Haslemere, Surrey, Anglia au implicat elevii clasei I A și au constat în schimburi de desene – My Family, Thanksgiving – și felicitări pentru sărbătorile de Crăciun și de Paște. De Crăciun s-a făcut schimb și de colinde interpretate de către elevii participați, înregistrate și mai apoi trimise prin intermediul poștei electronice.

Elevii clasei a VI-a A au avut ca parteneri elevii de la *Cheery Childrens Education Centre*, Nairobi, Kenya și pe aceia de la *Atatürk Ortaokulu*, Babaeski, Turcia. Activitățile desfășurate împreună cu elevii din Kenya au constat în întâlniri online în timpul cărora partenerii s-au prezentat, au discutat despre școală, discipline de studiu, timp liber, sport, jocuri, activități îndrăgite și mai puțin îndrăgite, etc.

Schimbul de scrisori realizat cu elevii din Turcia a permis partenerilor să se cunoască între ei, să-și cunoască familiile, să afle despre programul lor zilnic, despre animalele de companie, activități de petrecere a timpului liber, despre țara și localitatea natală, etc. După ce și-au făcut o idee despre personalitatea partenerului de corespondență, după ce au învățat lucruri noi despre țara și cultura acestuia, elevii au redactat un portret al prietenului corespondență, așa cum l-au cunoscut din schimbul de scrisori. De asemenea, prin intermediul unei întâlniri online, prietenii de corespondență au avut ocazia de a se vedea și de a dialoga.

În timpul primei întâlniri online elevii clasei a VII-a A au dialogat cu partenerii lor de la *Progresif Bumi Shalawat Secondary School*, Lebo Sidoarjo

Southeast Asia, despre școală, discipline de studiu, portul uniforme școlare, timp liber, activități zilnice, bucătărie tradițională, port național, etc. În cea de a doua întâlnire online, fiecare partener a prezentat materialul cu tema *7 Things About My Country*, după care au discutat pe marginea celor două materiale urmărite.

Elevii de la *Jain Global School*, Rudrapur, Uttarakhand, India au fost partenerii celor de la clasa a VIII-a. La prima întâlnire online, după prezentările de rigoare, fiecare partener și-a prezentat școala, iar mai apoi și-au adresat întrebări legate de disciplinele de studiu, orar, uniformă școlară, vacanțe, zile naționale, activități de petrecere a timpului liber, etc. Următoarea întâlnire a constat într-o sesiune de întrebări și răspunsuri pe baza materialului *Crăciunul*, elevii din India dorind să afle cât mai multe despre modul în care este sărbătorit Crăciunul, obiceiuri și tradiții, port tradițional, feluri de mâncare tradiționale, activități, etc. *7 Things About My Country* a fost tema propusă pentru cea de a treia întâlnire, când, pe rând, fiecare partener și-a prezentat materialul conținând cele mai importante șapte lucruri despre țara sa, iar apoi au urmat întrebări și răspunsuri pe baza celor două prezentări urmărite.

În cadrul parteneriatul de colaborare *Sister School Project* realizat împreună cu *Şehit Ersan Yenici Anadolu Lisesi* Babaeski, Turcia un număr de opt elevi de la clasele a XI-a A și B au realizat un schimb de scrisori cu partenerii turci pe diverse teme de interes. Una dintre acestea a fost Sărbătoarea Paștelui, elevii din Turcia fiind interesați să afle mai multe despre semnificația acestei sărbători, modul în care este sărbătorit, obiceiuri și tradiții, feluri de mâncare tradiționale, activități. De asemenea și-au întâlnit prietenii de corespondență într-o întâlnire online.

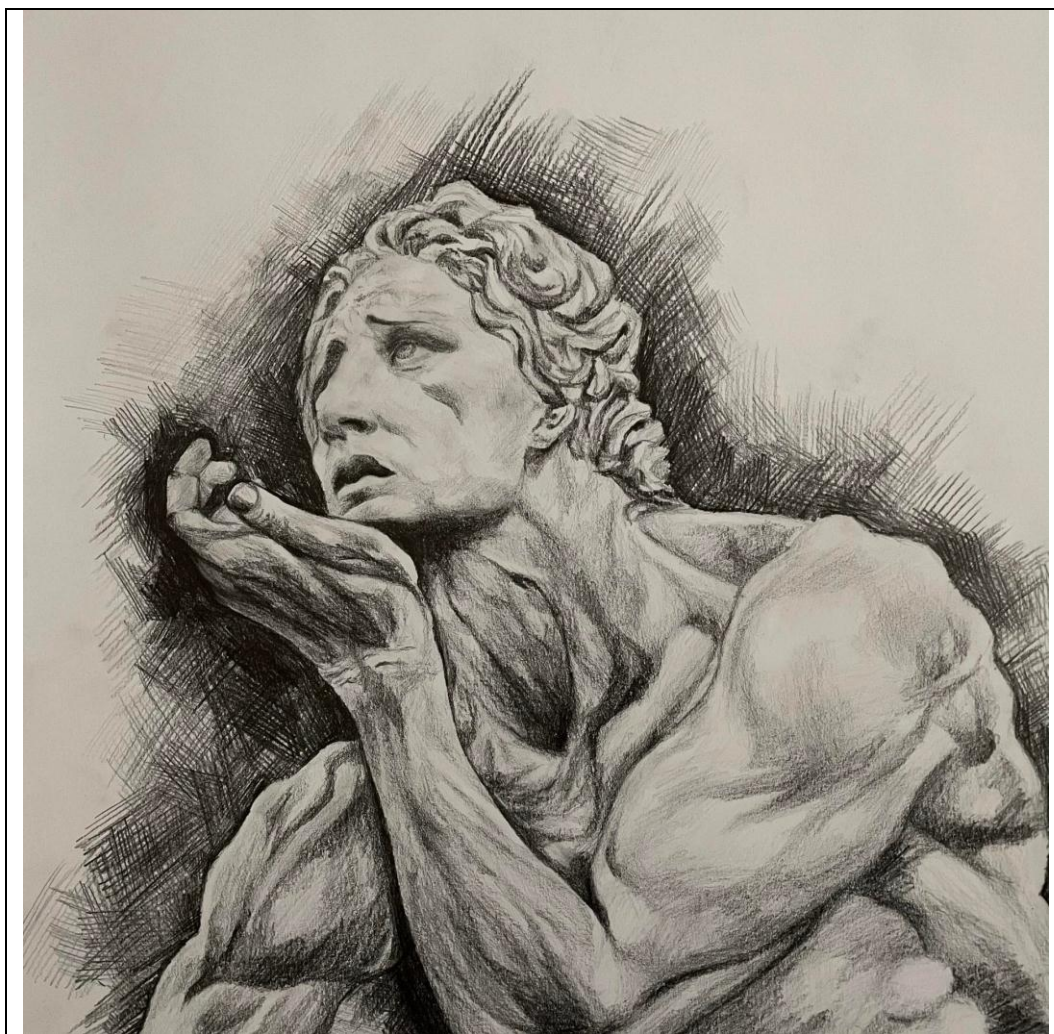
Prin intermediul activităților din cadrul parteneriatelor educaționale elevii au posibilitatea să cunoască parteneri din diferite țări care au propria istorie, limbă, propriile norme, valori, credințe și, în același timp, să descopere că au valori și credințe similare. Să recunoască atât diferențele cât și asemănările dintre ei, să le accepte și să le respecte. Tinerii de astăzi se află din ce în ce mai des în situația de a interacționa, de a lucra, de a colabora cu persoane diferite de ei, iar capacitatea de a relaționa bine cu toate tipurile de oameni este o calitate ce devine din ce în ce mai importantă. Înțelegerea, acceptarea, respectarea, valorizarea diversității îi poate ajuta tinerii să se dezvolte în societatea aflată în continuă schimbare.

European and International Educational Partnerships

In the school year 2021-2022 the European and international partnerships and projects carried out have been varied and addressed to all the students from all level of education in our highschool with the aim of getting to know students from other countries and cultures. Writing letters, participating in online dialogues, exchanging materials are the ways used for partners to get to know each other better, to learn more about each other's country and culture. Today's young people increasingly find themselves interacting with people who are different from them, and the ability to relate well to all kinds of people is becoming increasingly important.

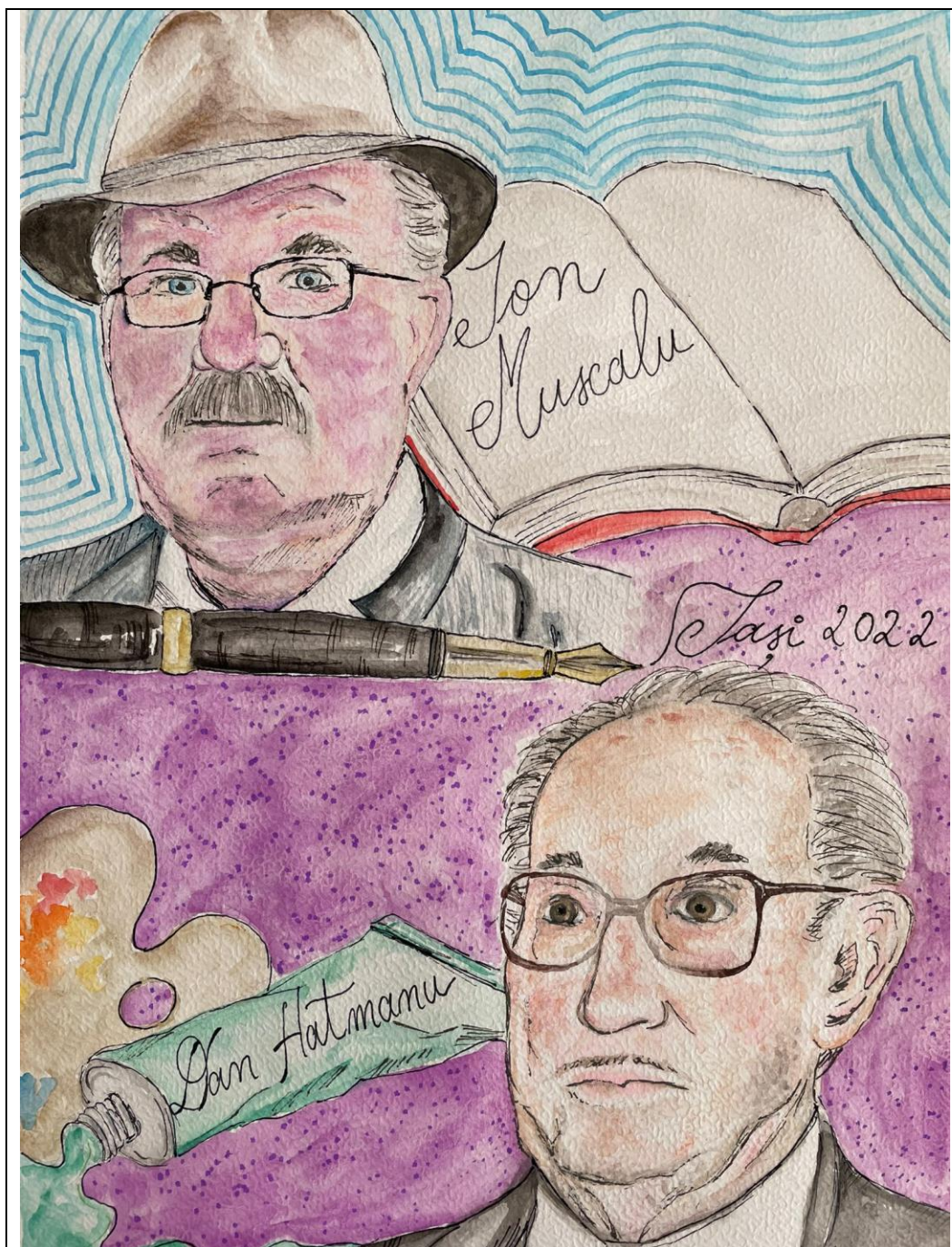
Cu elevii, pentru elevi și despre elevi
Atelier de creație

Iacob Maria Lorena, clasa a VIII-a A
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Impresiile elevilor participanți la proiectul Erasmus+ SALES Mobilitatea din România

Giurgică Iosif, clasa a X-a A

”Experiența oferită în cadrul proiectului Erasmus+ a fost, de departe, cea mai interesantă de până acum. Am avut șansa de a cunoaște oameni noi, care mi-au umplut sufletul cu bucurie. ERASMUS+ este despre oameni, prietenie și experiențe noi. Ar fi multe lucruri de spus despre ce înseamnă această experiență pentru mine, dar sper că am cuprins esența în rândurile acestea.”

Pîrlea Eoden, clasa a X-a A

”Proiectul Erasmus+ a fost o experiență foarte interesantă și surprinzătoare. M-a ajutat să acumulez cunoștințe noi, am aprofundat cunoștințele în limba engleză și am reușit să mă împrietenesc cu persoane de altă naționalitate. Momentele petrecute în acest proiect au fost speciale și unice, de care nu voi putea uita!”

Doboș Iasmina Adelaida, clasa a X-a B

”A fost o experiență minunată, am învățat lucruri noi, m-am distrat și cel mai important aspect a fost voia bună ce am trăit-o majoritatea. Am fost și obosiți și fericiți dar faptul că mi-am făcut prieteni în același timp în care lucram împreună la planurile de afaceri m-a încântat cel mai tare. Sper să îi mai revăd și să mai trec prin asemenea experiențe. Cea mai frumoasă parte din proiect a fost socializarea și dezvoltarea noastră din mai multe puncte de vedere.”

Frenț Delia Laura, clasa a X-a B

”Nu am cuvinte să pot descrie toate emoțiile din cadrul acestui proiect Erasmus+ însă o să vă transmit niște impresii importante.

Prima zi, aici începe totul, recunosc eram puțin speriați deoarece nu știam cât de bine vom comunica cu elevii străini, dacă le vom face o impresie bună, dacă ne vom împrieteni, însă aceste lucruri s-au schimbat în momentul în care ei au pășit pe ușă. Eram plini de emoții și foarte curioși să vedem elevii care au ajuns să ne fie foarte apropiați. Ne uitam unii la alții și parcă comunicam din priviri însă, ajunși la școală, am dat startul vorbitului și am început să ne atașăm unii de alții. Deja din prima zi, mă înțelegeam cu toată lumea, toți erau zâmbitori și dornici să vadă tot ceea ce aveam pregătit pentru ei.

În următoarele 2 zile am început să lucrăm împreună pentru a contura o afacere și asta ne-a făcut să ne unim mult în aceste zile. Am descoperit oameni noi, idei noi, perspective noi dar, cel mai important, am învățat unii de la alții. Am petrecut câteva ore în tabără alături de ei și am învățat dansuri tradiționale, mișcări noi, văzând în jur tone de zâmbete care se distrau indiferent de cultura lor.

În a patra zi deja parcă eram o familie, nimănui nu-i mai era rușine de nimeni, toți vorbeam și ne simțeam în largul nostru. Am învățat multe stiluri și skill-uri noi din activitățile desfășurate cât și de la oamenii prezenți pentru fiecare activitate.

Am ajuns la momentul petrecerii unde deja eram în altă lume. După o tonă de jocuri, ocazie cu care ne-am distrat și am râs foarte mult, am ajuns să dansăm, să cântăm și să sărim până la cer toți, unul câte unul, într-un vibe incredibil. Parcă toți erau români, atât de bine ne înțelegeam și ne distram. La momentul focului de tabără, acompaniați de chitară și cântece, a fost momentul în care s-a lăsat cu lacrimi. Am plâns pentru că ne doream să nu se sfârșească aceasta săptămână, ne doream ca acești elevi veniți în schimbul de experiență, pardon, noua noastră familie, să nu se despartă. A fost emoționant, toată lumea se îmbrățișa, toți aveau câte o lacrimă pe obraz și nimeni nu voia să se despartă de nimeni. Am văzut pesoarne pe care n-aș fi crezut că vor plânge dar asta face Erasmus, acest proiect ne schimbă viețile și crează legături pe viață. După o serie de complimente, lacrimi, râsete am început din nou să ne bucurăm de ultimele momente împreună. Am făcut poze, karaoke, amintiri memorabile pe care le-am evidențiat pe rețelele de socializare.

În aceste zile m-am simțit superb, mereu plină de energie și mereu cu zâmbetul pe buze atunci când am văzut cât de dragi ne sunt noii noștri prieteni. Din prima zi am învățat cuvinte din fiecare limbă și din fiecare țară, astfel

descoperind multe asemănări de care am râs până azi. Sunt încântată că le-am făcut vizita în România memorabilă și, de asemenea, că le-au plăcut mult sarmalele.

Ultima zi, când am vizitat cele mai interesante locuri, toți au plecat cu lacrimi în ochi deoarece am fi dat orice ca proiectul să se prelungească. Ne-am îmbrățișat cu toți și am promis să ținem legătura. A fost greu să ne despărțim de dragii noștri prieteni însă, cu siguranță, avem certitudinea că ne vom revedea cât de curând.

Mă bucur că am avut ocazia să particip la acest proiect, unde mi-am demonstrat că mă pot descurca în orice situație și că mă pot surprinde chiar și pe mine. Dacă aș fi putut, aș fi prelungit această săptămână iar acest lucru a fost spus de toți elevii participanți în proiect. Ținând legătura cu ei, am primit confirmarea că ”da, în România a fost incredibil și că toți de acolo sunt minunați”.

Pot spune că sunt impresionată de elevii străini, au fost niște oameni de milioane și sper din tot sufletul să îi revăd. A fost cea mai frumoasă săptămână din viața noastră și sunt sigură că nimeni nu o va uita vreodată. Ținem legătura cu toată lumea deoarece prietenia noastră nu se sfârșește aici. Dacă ar fi să le transmit ceva familiei noastre din această săptămână este că ”vă iubim și abia așteptăm să vă revedem cândva”.

Mulțumim tuturor profesorilor pentru acest proiect minunat și sperăm să participăm la cât mai multe acțiuni din acestea în viitor.”

Frenț Raluca Cecilia, clasa a X-a B

”Săptămâna aceasta mi-a oferit oportunitatea să descopăr oameni cu perspective diferite de ale mele. Datorită locurilor în care am fost și planului de afaceri pe care l-am construit împreună, ne-am distrat și ne-am cunoscut mult mai bine. Astfel, am creat în acest timp, deși limitat, amintiri unice.”

Neculăeș Emma Cristina, clasa a X-a B

”A fost una dintre cele mai interesante și plăcute activități la care am participat până acum. Este prima dată când am avut ocazia să cunosc oameni din alte țări și nu mă așteptam să colaborăm așa de bine între noi. Îmi va fi dor de toți cei pe care i-am cunoscut și mă bucur că am putut să ne facem amintiri

deosebite împreună, de la locurile în care am fost și până la momentele de stres pentru crearea planului afacerii noastre.”

Talmăcel Felix Iosif, clasa a X-a B

”Erasmus+ a fost una dintre cele mai frumoase experiențe din viața mea. Nu o să uit această săptămână atât de frumoasă, în care nu doar că am învățat ceva nou, dar am și legat noi prietenii cu persoane minunate. Activitățile atractive și, totodată, eficiente în modul de învățare, ne-au ținut tot timpul în priză. Regret că s-a terminat!”

Vîrgă Francisca Iuliana, clasa a X-a B

”Experiența oferită în cadrul proiectului Erasmus+ a fost, de departe, cea mai interesantă de până acum. Am avut șansa de a cunoaște oameni și lucruri noi, care mi-au umplut sufletul cu bucurie și care mi-au deschis ochii pentru a vedea cum este lumea cu adevărat. Și trebuie să spun că este superbă! Venirea partenerilor noștri din Cehia, Belgia, Turcia și Bulgaria m-a ajutat să privesc ceea ce este în jurul meu dintr-o altă perspectivă. Belgienii, turcii, cehii și bulgarii sunt oameni tare simpatici și foarte calzi, chiar mai calzi decât suntem noi, românii.”

Beți Patricia Alexandra, clasa a XI-a A

”Experiența Erasmus+ m-a ajutat să renunț la frica de a mă integra într-un nou colectiv și m-a ajutat să îmi îmbunătățesc capacitatea de a vorbi în limba engleză. A fost un proiect frumos la care aș dori să particip până la nesfârșit.”

Croitoru Ștefan Paul, clasa a XI-a A

”Legat de experiența Erasmus+ pot spune că este mai mult decât un program educațional, este un program de schimb cultural. Această aventură emoțională m-a ajutat să descopăr mult mai multe lucruri ce țin atât de mine cât

și de cultura fiecărei țări participante. Datorită activităților am reușit să ne cunoaștem cu ceilalți elevi din țările partenere și să creem amintiri greu de uitat. Am reușit să schimbăm păreri și opinii despre fiecare sistem educațional cât și despre obiceiurile țărilor din acest proiect. Am renunțat la bariere, reușind să comunicăm și să trăim o experiență incredibilă.”

Tălmăcel Alexia, clasa a XI-a A

”Experiența cu proiectul Erasmus+ a fost una foarte deosebită și mă bucur că școala noastră s-a implicat în activitățile legate de acesta, profesori cât și elevi care au fost sau nu în echipa de proiect. Activitățile au fost diverse și ne-au permis să ne cunoaștem între noi. Am aflat cum funcționează sistemul educațional din fiecare țară și obiceiurile lor. Am încercat să le oferim celor veniți o experiență cât mai frumoasă, lucru ce s-a și întâmplat, ei plecând cu o părere bună despre țara și școala noastră.”

Bișog Marina Anabela, clasa a XI-a B

”Acest proiect m-a ajutat să-mi dezvolt cunoștințele interculturale prin convorbirile avute în limba engleză cu elevi din Cehia, Belgia, Bulgaria și Turcia. Ne-am adaptat la situații noi, mai ales prin lucrul în echipă și socializare. Excursiile desfășurate pe perioada celor 5 zile ne-au apropiat mult, noi ajutându-i pe cei străini să se adapteze mai ușor prin traduceri și prin flexibilitatea și toleranța de care am dat dovadă.

Faptul că a trebuit să venim cu o idee de afacere, noi fiind împărțiți în echipe multiculturale a facilitat cooperarea prin schimbul de idei, opinii și perspective a unor elevi care provin din medii atât de diferite. Totuși, cel mai mult ne-au apropiat serile petrecute împreună la Tabăra Muncel, unde ne-am distrat și am dansat împreună, pe ritmurile fiecărei țări.

În concluzie, a fost o experiență de neuitat, pe care abia aștept să o re trăiesc curând, în Cehia!”

Ciobanu Nadia Petronela, clasa a XI-a A

”Datorită proiectului Erasmus+ am cunoscut elevi și profesori din: Cehia, Bulgaria, Turcia și Belgia. De-a lungul unei săptămâni mi-am petrecut diminețile și după-amiezile alături de ei. Am conversat și, chiar dacă uneori limba era o piedică, am descoperit că avem pasiuni comune și, nu în ultimul rând, am vizitat locuri din Moldova împreună.

În prima zi, partenerii noștri au făcut cunoștință cu liceul, cu elevii și profesorii noștri. Câțiva liceeni din fiecare țară și-au prezentat școala, iar noi le-am făcut cunoscută cultura noastră prin dansuri și cântece.

În următoarele zile am fost împărțiți pe grupe multiculturale pentru a crea un business. Cea mai mare provocare a fost comunicarea. Nu toți reușeam să ne exprimăm foarte bine în limba engleză dar, cu ajutorul coechipierilor, am trecut de problemele lingvistice și am terminat afacerea.

Munca s-a completat foarte bine cu distracția. Am vizitat micile afaceri locale, Cetatea Neamț, Palatul Culturii și multe alte muzee. Chiar dacă au fost doar 5 zile petrecute împreună mi-am făcut prieteni pe care abia aștept să-i revăd.”

Clopoțel Sorana Maria, clasa a XI-a B

”Experiența în cadrul proiectului Erasmus+ a fost, cu siguranță, una dintre cele mai frumoase și rodnice trăite până acum. Un efect principal pe care l-am observat în urma acestui proiect este că mi-am îmbunătățit capacitatea de a vorbi în limba engleză. A fost oarecum dificil să vorbesc o altă limbă decât româna pentru o săptămână, dar consider că această săptămână a contat enorm.

Partea cea mai frumoasă a programului a fost cunoașterea unor elevi și profesori care aparțin unor țări și culturi diferite de ale noastre. A fost interesant să aflăm părerile lor cu privire la proiect, să comunicăm, să ne distrăm și să legăm prietenii.

O parte importantă a proiectului a constituit-o imaginarea unei afaceri, cerință pe care trebuia să o îndeplinim în grupe multinaționale. Nu m-am așteptat să îmi placă atât de mult activitatea, dar am observat că în urma acesteia mi-am îmbogățit cunoștințele despre afaceri/planuri de afacere și am învățat să mă acomodez în grupul în care trebuia să lucrez la mica afacere.

Mă bucur că am putut să fac parte din acest proiect și abia aștept următoarea mobilitate.”

Mihălcuț Daria Iulia, clasa a XI-a B

”Țin minte că am așteptat cu mare nerăbdare venirea colegilor mei din proiectul Erasmus+, iar atunci când a venit momentul să ne întâlnim cu ei aveam mari emoții și eram curioasă cum ne vom înțelege cu toții. Spre surprinderea mea, am întâlnit persoane comunicative, deschise, prietenoase, pline de compasiune și cu un spirit de echipă bine dezvoltat.

Pe parcursul celor 5 zile am legat prietenii, am lucrat în echipă, mi-am exersat foarte mult engleza și am încercat să fiu cât mai comunicativă, deschisă. Am fost impresionată de curiozitatea lor de a afla informații despre lucruri și locuri noi, excursiile fiind cele mai frumoase momente pentru a ne destinde și a ne simți bine. De asemenea, momentele petrecute împreună la Tabăra Muncel ne-au făcut să ne simțim în largul nostru, să ne distrăm și chiar să uităm de stresul cauzat de teze. Experiența Erasmus+ a fost unică, m-a încurajat să-mi exersez vorbirea în limba engleză și m-a făcut să realizez că pot fi o persoană deschisă și comunicativă chiar și în limbi străine.

Aștept cu nerăbdare plecarea în Cehia pentru a-mi revedea prietenii și pentru a cunoaște persoane noi și locuri noi!”

Pleşca Annabel Elisa, clasa a XI-a B

”Cu siguranță că experiențele prin care am trecut în săptămâna plină de activități din cadrul proiectului Erasmus+ au fost unele de neuitat.

În primul rând, am avut ocazia destul de rară de a cunoaște elevi ca și mine, din 4 țări diferite, cu obiceiuri diferite, mentalități, limbi și tradiții diferite. Am învățat lucruri noi unii de la alții, am lucrat în echipă, am discutat dar ne-am și distrat împreună chiar dacă veneam din alte părți ale lumii. Am reușit cu această ocazie să ne exersăm și limba engleză chiar dacă unii se pricepeau mai mult iar alții mai puțin, chiar dacă unele persoane erau mai vorbărețe iar altele mai timide. Am făcut, până la urmă, cunoștință cu aproape toată lumea și am aflat lucruri interesante despre ei sau țările din care veneau, am vorbit de asemenea și cu unii profesori.

În al doilea rând, activitățile desfășurate au avut un rol important în apropierea și comunicarea noastră. Faptul că am vizitat anumite locuri sau că i-

am ajutat cu anumite informații atunci când au avut nevoie, a reușit să ne facă să vorbim unii cu alții mai mult . Cel mai interesant lucru a fost atunci când am fost împărțiți în 5 echipe mixte pentru a realiza un plan de afaceri. În 2 zile, deși abia ne cunoșteam, am reușit să ne gândim și să realizăm o prezentare despre o posibilă afacere. Fiecare echipă a venit cu o idee foarte interesantă și cu o prezentare reușită, care i-a surprins pe profesori iar nouă ne-a adus bucurie.

Aproape de sfârșitul programului am avut parte de o seară în care ne-am distrat, am cântat, am dansat, am mâncat și ne-am jucat împreună cu noii prieteni. A fost foarte plăcut timpul petrecut cu ei dar m-a și surprins faptul că săptămâna trecuse atât de repede. Ziua plecării parcă sosise prea devreme. I-am însoțit pe elevii și profesorii lor până la Iași de unde aveau să meargă la aeroport. Mi-am luat rămas bun de la toată lumea și în special de la câțiva prieteni noi și m-am bucurat să văd că unii au decis să țină legătura cu anumite persoane.

În concluzie, pentru mine această experiență a fost una constructivă, distractivă, unică și pe care aș vrea s-o repet. Vreau să adaug faptul că de abia aștept să merg la toamnă în Cehia, pentru a-mi revedea prietenii și mai ales țara lor deoarece îmi doresc să călătoresc cât mai des și în cât mai multe locuri.”

Rotaru Leonard Gabriel, clasa a XII-a A

”Încep prin a spune că din nou am fost plăcut surprins de mobilitatea Erasmus+ în care, de această dată, am putut să arătăm cu toate forțele noastre că a fi român e o mândrie în lume. Pe scurt, toată activitatea la care au participat colegii din proiect se reflectă pe chipurile lor fericite din fotografii. S-au legat prietenii, ca o „tradiție” s-au legat și mici povești de iubire adolescentină, se pare că scânteia din nou a provocat un foc, s-a plâns la despărțire, iar pe lângă punctele atinse cu brio privind desfășurarea proiectului fiecare dintre noi am rămas cu un sentiment dornic de revedere.

Ce e frumos, durează puțin, dar doar așa putem să prețuim cu adevărat momentele plăcute. Din nefericire, pentru mine a reprezentat ultima participare în ce privește acest proiect, fiind totodată și ultimul an la Liceul Teoretic „Bogdan-Vodă”, dar acest lucru îmi întărește convingerea să spun pe viitor un ferm și răspicat „DA” la noi proiecte ERASMUS+.

Fără îndoială lumea e mare, păstrăm legătura cu celelalte persoane, sperăm la o revedere cândva, iar dat fiind faptul că suntem în era tehnologiei nu putem decât să profităm și să râsuflăm ușurați: Nimic nu e imposibil!”

Alexandru Nichita Oprea / Belgium

Hi, I was very lucky to have a chance to see how an Erasmus project is like. In Romania I have learned about how to work better with people and how a local firm is doing its activity. That side of the country is super interesting and beautiful with some nice green landscapes. So after me everything was super nice and I have learned some new things and earned some new skills. It was a very nice experience in Romania.

Milan De Koker / Belgium

Hello, I was lucky to go to this Erasmus SALES project, especially because I was also able to go to the Bulgarian project. We learned about all kind of stuff in Romania: business, culture and so much more. I also got to meet a lot of fun people from Romania and the other countries. I loved that we could see a lot of nature and that I could have social contact with the other students. I would have liked a little more free time for example the last day in Iași. But overall, I enjoyed the project and I learned a ton of stuff that might be important for me in the future. Thank you so much for this special and very educational experience!

Glenn Senden / Belgium

Hello, I was very happy that I could go to a beautiful country like Romania. I loved the landscapes as well as the view of the mountain with the castle. I especially learned to communicate with strangers in another language. I enjoyed it very much, thank you for welcoming us so well.

Tristan Joos / Belgium

Hello, I would like to thank the host country for their warm welcome and for letting us be there. I liked the beautiful landscape and the place we stayed. It was also fun to get to know the other students and see how the lessons were giving in Romania. I learned a lot of new skills and the way other countries

think I also learned more about the culture. I would like to go again to Romania to see the beautiful country again. (Tristan Joos / Belgium)

Anton Van Nuffel / Belgium

Hello, everyone I hope this letters finds you well. I miss all of you guys and had a blast the whole week. Hopefully we will see some of you next year in Belgium! I have learned a lot during the business project and will remember the beautiful moments I had. My favourite moment was going to the shopping centre and walking around just hanging out. Also the last evening was a beautiful end to the exchange program. The culture was very nice and the Romanian people are very kind.

Maison Wandels / Belgium

Hello everyone, I had an amazing week visiting the beautiful country of Romania. We visited a lot of places and had lots of fun with all the students from the other countries. The highlights during this week in Romania were most definitely the fun nights at the camping as we all had fun together singing and dancing, and the trip to the mall was also very fun. I have learned a lot about the local culture and people, and the sights were very beautiful. During our trip in Romania we visited some beautiful location like a castle and a monastery, we also visited the school where we met a lot of nice people and had an insight in how school life goes in Romania, and we also visited a lot of local small business. I am very happy that I went to Romania for this project because I met a lot of amazing people that I won't forget about anytime soon and who I can't wait to see again! (Maison Wandels / Belgium)

Nicola Zeisberger / Czech Republic

Mobility in Romania gave me a lot of new experience and memories. It showed me how different every culture is. It was great experience and finally I'm not scared about speaking English. I made new friends and now thanks to social media I can stay in touch with them. I love how grateful they were about this project. I'm really grateful too because it changed my mind set a bit. There

wasn't anyone who wouldn't be kind and doesn't have smile on the face. After this project I realized how good our school system is and how good our English teacher is. So after this I can't pick only one memory from this project because whole mobility in Romania was great and unforgettable.

Alejandro Mičan / Czech Republic

I really enjoyed the Erasmus+ project in Romania, my first feeling was like "ohh I am so excited to meet new people and improve my English" but it was a little bit different, we came to Romania to the campement and I was shocked that I didn't had signal and internet. But after the first day I was so happy, all the people from Belgium, Bulgaria, Turkey and Romania was so nice. I improved my English like 100% more and even my skills in cooperating with people because of the Business plan activity. All the activities where so nice and I will never forget the Romanian people. It gave me a lot.

Veronika Morysová / Czech Republic

Erasmus+ was certainly an unforgettable experience. Romanians live a bit different than we do. They are more friendly, social, kind and so grateful for everything. We all enjoyed time spent there, building new friendships, learning how to work together as a team, getting to know their culture and seeing the beauties of Romania. I am really grateful for such a great experience but also for my living in Czech Republic. We all had the best time there and I can't describe how thankful I am for such an opportunity.

Štěpán Knap / Czech Republic

Stay abroad is something I wanted to try for so long, but was scared to go on my own. Erasmus gave me such amazing opportunity and broke my worries. In few days I learned a lot about business, lost fear of speaking in English, made a tons of new friendships and got to know life in Romania. There is no doubt that I would recommend Erasmus to someone.

Big thanks to the whole team. Last but not least, huge shout out to the dog at our camp.

I am Štěpán Knap and never going to forget this journey. (Czech Republic)

Emma Holubová / Czech Republic

What is Erasmus + for me? An unforgettable experience I will never forget. When we left I was full of joy but also worries. What it will be like, what kind of people there will be... I was extremely excited. Romanians live differently than we do; it was all the more interesting. For the first 3 days, we created a "Business plan" project in groups of 8 members from each country. It was a great experience, 5 countries had to come together and come up with a fictitious company that would break into the market! During these days, they also introduced us to presentations that gave me a lot. We all enjoyed our free time and activities, the people there were so loving, kind and most of all fun! I flew away grateful, not only for the opportunity, but for how we can live as Czechs. It is impossible to describe in words how much I thank you for this opportunity and for the new friendship we have all made!

Vanessa Martynková / Czech Republic

My experience from Romania is amazing, we were living in camp Tabara Muncel and around us was beautiful nature. In this few days we visited so many places for example: local companies, bison zoo, so many churches and city sightseeing Iasi. I saw how people live in Romania and how different culture they have in compare with Czech Republic. In 3 days we have to do business plan and we were in group with strangers from different countries it was really fun actually. I met so amazing people especially from Romania for real they are so positive and full energy people I felt so happy around them. I'm so happy about this experience, everyone should try it!

Eda Karaca / Turkey

I think that the mobility in Romania has added a lot to me, our days were full and very good. The workshop activities we did were very educational, everything was very good, and the performances at the school were excellent, and I thank the teachers and students for everything. (Eda Karaca / Turkey)

Ayşenur Aydoğdu / Turkey

Erasmus was nice because I didn't feel like a foreigner. Everyone was very friendly and took very good care of us. Romanian food was good, similar to my culture. The activities were very fun and very productive. I love the camp environment. Everything was perfect. Thank you :)

Halime Çelik / Turkey

Romania was very beautiful. I learned new things about its culture and got a chance to travel different places. I even learned two or three words in Romanian. It was more than what I expected :) I've made new friends and I like them all very much. Romania was very hospitable, it pleased me. I would like the time to be more than five days because the time has passed so quickly. In this way, we spent more time with our friends and got to know each other more. I think I've improved myself. I also feel lucky to be involved in such a project that I will never forget in my life. I hope to see my teachers and friends again.

Esmâ Büyükdanabaş / Turkey

Hello, I'm one of the students who went to Romania. This project added a lot to me. The project we prepared as a group was very good, it strengthened the interaction between us and the students a lot. Seeing new places and museums improved me a lot. The place we stayed in was a very cute place intertwined with nature. The people in Romania welcomed us very well, everything was very nice. I had a lot of fun. Thanks for everything.

Ebru Küçükaya / Turkey

Hi, I am very lucky to have gone to such a beautiful country as Romania. I'm very pleased with the attention they have shown us. They were always friendly and gave us a lot of information about Romania. We visited beautiful places, played games. Everything was very nice and the time passed very quickly. They were also very thoughtful at meals and I liked their attitude. The friends I met were very good. We had a good time. The project was a nice experience for me. I had a lot of memories. I learned about Romanian culture,

food and many words. I met new people, talked to them and improved my English. Thank you very much to Romania.

Petar Papev / Bulgaria

Hello there! So where do I start... First of all I want to thank you all for the attention and warm welcome you gave us! Romania was really great in terms of everything and it will be a memory I will remember forever! The campsite was great because it was nature everywhere and it was relaxing staying there. I loved the show the Romanians did when we first arrived at the school (the dances, songs etc.) it was really attractive! I also loved the project we did with the business plans because it was a nice experience and it could be really helpful for the future and it was also lots of fun haha. The places we visited were also beautiful and so interesting! My favourite was the castle we visited. And last but not least, no actually the best thing in Romania was the people we met! I absolutely loved interacting with all kinds of different people and making friends there! Everything we did together was awesome... all the dances, songs, conversations, games, anything you can imagine wouldn't have been that fun without the people there! Time really flew there... I hope you all do well and I hope we meet again!

Asen Bonkov / Bulgaria

Hello everyone! I was really lucky that I was able to go to Romania. It was such an amazing place and now it's one of my favourites. I will remember it forever. The places I visited were amazing and so beautiful! The campsite was great and I cannot deny that. The village was awesome too and the school there. I learned how to start a business. I'm really grateful that I met and made new friends. All the dances, songs, conversations, games, and the stuffs we did - those things were the best in my whole life. I enjoyed every last second. I hope we can meet again someday. Thanks for everything again!

(Borislav Dokin / Bulgaria)

Hi. I was in Romania for the first time in my life. I really enjoyed my stay there. The places were amazing. I met a lot of new friends. I spent a great time there. The camping was amazing. I hope to see you again. See you soon!

(Lazar Luchkov / Bulgaria)

Hello everyone! I really liked it in Romania! I found many friends. We were welcomed really well really warm. Every country made a great presentation which was very interesting! I liked the places we visited of which the castle was the most interesting for me! I loved playing sports with everyone! Football was definitely the best out of them I enjoyed it the most! I am really glad I visited that great country! I wish you all the best!

Principalele instituții ale Comunității Economice Europene în conformitate cu Tratatul de la Roma (I)

Dir. adj., prof. dr. Iulian Ghercă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

La începuturile integrării, structura instituțiilor comunitare și mai ales rolul lor, modul de funcționare și de luare a deciziilor – erau, în bună parte, diferite de cele de astăzi¹. Aceste diferențe se datorează interdependenței dintre profunzimea procesului de integrare și sistemul instituțional comunitar. Pe măsura adâncirii integrării, pe parcursul ultimilor 50 de ani, instituțiile CEE au suferit schimbări, în sensul creșterii prerogativelor și a unei schimbări a raporturilor dintre ele². Practic, la baza sistemului instituțional care reprezintă ansamblu instituțiilor și organelor comunitare³, corelate integrativ prin atribuții și funcții intercondate într-un cadru instituțional unic, stau instituțiile consacrate prin Tratatul de la Roma. Structura instituțională a fost întemeiată pe concepții și metode necunoscute până la crearea CECO, în 1952, atât în plan național, cât și în raporturile internaționale⁴. Înainte a de prezenta foarte succint instituțiile consacrate prin tratatul menționat anterior și care reprezintă punctul de plecare a sistemului instituțional al UE astăzi, vom prezenta, de asemenea, pe scurt, cele trei „logici” diferite care s-au asociat și au dus la formarea sistemului de astăzi. Prima este numită de regulă „supranațională”, dar și logica de ordin comunitar, deoarece ceea ce are o natură comunitar-integrativă nu are, prin aceasta, un caracter necesar supranațional întrucât autoritatea instituțiilor comunitare este atribuită de statele membre, nu e supraordonată lor, deci, în această logică, nu este spranațională. Logica de ordin comunitar, cu tentații supranaționale și federaliste, mai cu seamă în cazul primei Comunități (CECO cu a sa Înalță Autoritate), conferea esențialul puterilor unui nou tip de organ,

¹ M. I. Niciu, *Organizații internaționale (guvernamentale)*, Ed. Fundației „Chemarea”, Iași, 1994,, p. 121.

² Stanley Henig, *The Uniting of Europe from Discord to Concord*, Routledge, London, 1997, pp. 32-34.

³ Jean-Claude Gautron, *Droite europeen*, Dalloz, Paris, 2004, p. 114.

⁴ Guy Isaac, Marc Blanquet, *Droit general de l Union europeenne*, Dalloz, Paris, 2006, p. 73.

independent de guvernele Înantelor Părți Contractante și cu aparență tehnocratică, pe care astăzi îl moștenește, cu modificările survenite, Comisia⁵.

Logica „interguvernamentală”, existentă încă de la formarea CEE și a CEEA, compensează pe cea de ordin comunitar, atribuind puterile de decizie unui „Consiliu”, compus din membrii guvernelor. A urmat crearea și instituționalizarea unui consiliu al șefilor de stat sau de guvern- numit Consiliul European, apreciat ca deținătorul principal al puterilor în cadrul Uniunii⁶. Ulterior a intervenit, în raport cu primele două, „logica democratică”, a unui Parlament cu competențe exclusiv consultative la început, devenit Parlamentul European, colegiator apoi al Uniunii, alături de Consiliu.

Cele trei logici ale organizării instituționale nu sunt doar diferite, ci și opozabile. Opoziția lor este însă una de complinire deoarece ele însele și instituțiile pe care le fondează nu-și sunt suficiente fiecare în sine pentru a acoperi câmpul de forțe, de competențe de care are nevoie Uniunea pentru a se exprima. Uniunea este cea care cere concurența celor trei logici, nu ea este cerută de ele. Ea implică o tensiune a diferențelor întemeietoare între instituții, dar care, tocmai pentru aceasta, își caută reciproc complinire în relația lor. Multipolaritatea competențelor dă funcționalitatea specifică sistemului instituțional. Competențele, ca și instituțiile ce le exercită, se definesc prin întregul din care fac parte- cadrul instituțional, fiind astfel și un sistem de funcții, care nu este înțepenit însă în cel inițial⁷. Cele patru instituții ale structurii de bază au fiecare un fundament politic și social distinct, iar ca urmare o legitimare proprie. În timp ce Consiliul este purtătorul intereselor statelor membre, Comisia al Comunității, Parlamentul este purtătorul intereselor popoarelor Uniunii, iar Curtea de Justiție, este garantul principiului statului de drept. Dar quadripartismul menționat nu este o împărțire, ci o combinație și o completare⁸. Am prezentat aceste trei logici pe care unii autori le consideră ca stau la baza Uniunii Europene de astăzi, dar mai ales de la începutul anilor '50, deoarece considerăm că lucrurile au stat și stau ușor diferit, cum a reieșit deja, considerăm că integrarea europeană este încă un proces în desfășurare și el include aceste logici în evoluția sa, inclusiv conceptuală, încă de la momentul CECO și până astăzi. Considerăm, metaforic vorbind, că Uniunea este un organism viu, funcțional, ce a întrupat o viziune în anii '50, apoi viziunea s-a

⁵ Ioan Humă, *Drept comunitar. Partea generală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, p. 144.

⁶ Philippe Manin, *L Union Europeenne. Institutions- Ordre juridique- Contentieux*, A. Pedone, Paris, 2005, p. 219.

⁷ Ioan Humă, *op. cit.*, p. 145.

⁸ *Ibidem*, p. 146.

schimbat în funcție de noile realități și nevoi, păstrând desigur esența a ceea ce de la ce s-a plecat, fiind așadar de maximă importanță acel moment. Complexitatea factorilor care au determinat evoluția UE spre ceea ce e astăzi și cine știe spre ce va fi în viitor, fac ca analiza asupra acestui subiect să fie una interdisciplinară și clar anunțată pentru a ști cu precizie spre ce ne îndreptăm cercetarea pentru a nu rătăci în infinitatea de ipoteze și necunoscute ce le deține acest subiect.

Tratatul de la Roma prevedea ca buna funcționare a CEE să fie asigurată de patru instituții fundamentale: Parlamentul European, Consiliul de Miniștri, Comisia Executivă și Curtea de Justiție⁹. Ulterior, au fost constituite și alte instituții comunitare, dintre care menționăm: Consiliul European, Curtea de Conturi, Comitetul Economic și Social, Comitetul regiunilor, Comitetul monetar, Comitetul Guvernatorilor Băncilor Naționale, Comitetul de Gestiune Agricolă. Astăzi, sistemul comunitar cuprinde o serie întreagă de instituții, a căror activități se întrepătrund în diversele domenii de competență comunitară.

Ne vom opri asupra celor patru instituții fundamentale create prin Tratatul de la Roma, în ideea că o scurtă prezentare a competențelor și a modului lor de funcționare ar putea ajuta la o mai bună înțelegere a felului în care oamenii politici europeni au prevăzut, la sfârșitul anilor 1950, viitorul Europei unite.

În 1978, la capătul unei vieți puse în slujba unificării europene, Jean Monnet afirma: „Doar instituțiile devin din ce în ce mai înțelepte; ele cumulează experiența colectivă”¹⁰. Instituțiile comunitare au îndeplinit, încă de la constituirea comunităților și mai îndeplinesc și astăzi un dublu rol: rolul de constructor al Europei și acela de gestionar și conducător al diferitelor componente ale tratatelor (formulate la nivel de declarație de intenție); așa au luat naștere entitățile comunitare: Uniunea Tarifară, Uniunea Vamală, Piața Comună, Marea Piață Interioară și mergând, până în zilele noastre – Uniunea Economică, cea Monetară sau cea Politică și Monetară. O latură de exercitare a rolului de făuritor al noii Europe, având o maximă importanță, este deci această promovare a politicilor sau acțiunilor comune; punerea în practică a dispozitivului de instituționare este o premisă este o premisă, o condiție și un cadru de declanșare a procesului integraționist; fără politici și acțiuni comune adecvate, posibilitatea realizării unificării europene nu se transformă în realitate. Cel de-al doilea rol al instituțiilor este organic legat de primul: gestionarea și orientarea economică, fixarea prețurilor agricole, impulsionearea negocierilor cu țările necomunitare și utilizarea fondurilor comunitare, sunt numai câteva din

⁹ Stanley Henig, *op. cit.*, p. 32-34.

¹⁰ Octav Bibere, *Uniunea europeană: între real și virtual*, Ed. All, București, 1999, p. 116.

competențele instituțiilor, care contribuie la realizarea scopurilor tratatelor de la Roma. Acest dublu rol pe care îl are sistemul instituțional comunitar are un caracter intrinsec: prin acțiunea lor continuă, instituțiile europene își consolidează structurile, se împlinesc și se maturizează, această evoluție nefiind altceva decât oglinda pașilor făcuți pe drumul integrării.

Fiind un proces nou în istorie, marcat de gândirea neofuncționalistă, conform căreia voința statelor naționale nu este singurul element determinant pe scena relațiilor internaționale¹¹, integrarea europeană necesita, pentru punerea ei în practică, niște instituții cu un conținut, o structură și un mod de funcționare specifice. Această specificitate era conferită de anumite caracteristici de bază ale organelor comunitare: caracterul supranațional; originalitatea; principiile și normele de reglementare și funcționare comune; separarea celor trei puteri.

Caracterul supranațional

Instituțiile comunitare create într-un alt timp istoric, de pe alte poziții și pornind de la alte principii, au provocat, la rândul lor, o ruptură, un salt calitativ incomparabil cu cel realizat de instituțiile naționale. De această dată, naționalul ca scop imediat și final se realizează prin supranațional, prin comunitar, transferul acesta de competențe și putere reprezintă trăsătura cea mai importantă a sistemului instituțional comunitar.

Originalitatea

Această trăsătură constă în modul de constituire, de structurare și mai ales de luare a deciziilor în cadrul sistemului. O componentă esențială a originalității instituțiilor comunitare o constituie realitățile cu totul noi ce au luat naștere și se derulează cotidian între ele (de exemplu: relațiile dintre Comisii și Consiliu).

Principiile și normele de reglementare și funcționare

Instituțiile naționale au fost create și puse, de la început, pe principii și norme individuale; reglementările privitoare la modul de organizare și funcționare erau creația și expresia voinței și intereselor agenților individuali sau asociați din fiecare stat național în parte. Instituțiile fiind comunitare, aveau ca bază de statutare, structurare și funcționare principiile comune statelor membre, reglementările juridice, economice și politice în virtutea cărora existau și-și îndeplineau atribuțiile fiind gândite, negociate și aprobate tot în comun. Nimic din ceea ce privește viața comunitară nu se putea rezolva în alt cadru decât cel comunitar și pe alte principii decât cele comune. În condiții de criză, cum a fost în 1965, spre exemplu „criza scaunului gol”¹², o seamă de

¹¹ Vasile Nechita, *Integrarea europeană*, Ed. Deșteptarea, Bacău, 1996, p. 157.

¹² Pierre Werner, *Itinerarii luxemburgheze și europene. Evoluții și amintiri, 1945-1995*, Ed. Gnosis, București, 1998, p. 147.

reglementări și norme individuale (naționale) au fost acceptate pentru o vreme și propuse spre adoptare, însă tot ca rezultatul unui comun acord realizat între membrii comunității.

Separarea celor trei puteri

Dacă până la „inventarea” sistemului comunitar în relațiile internaționale puterile executivă, legislativă și judecătorească (eventual) aparțineau toate acelorași organisme, încercarea de separare a lor și de distribuire spre organe specializate ale aceluiași tot instituțional era, la semnarea Tratatului de la Roma, un element original. Încercări precedente de a institui sisteme asemănătoare au mai existat, însă marea lor majoritate au fost sortite eșecului¹³. Chiar dacă, pentru început, prevederile tratatului de instituire a CEE nu acordau decât un rol consultativ Parlamentului European, în locul unuia de veritabilă putere legislativă și chiar dacă cele trei tipuri de putere erau uneori împărțite între două instituții, însăși încercarea aceasta de separare s-a dovedit a fi revoluționară, prin posibilitățile de adâncire ulterioară pe care și le-a rezervat.

Din acest punct de vedere, „părinții fondatori” ai sistemului au realizat un echilibru între nevoia absolută ca strategia comunitară să fie definită doar în lumina Comunității și faptul că o astfel de strategie nu se va materializa până când cei care trebuie să o aprobe se vor obișnui cu ideea.

¹³ Vasile Nechita, *op. cit.*, pp. 158-159.

The Main Institutions of the European Economic Community under the Treaty of Rome (I)

The Treaty of Rome stipulated that the proper functioning of the EEC would be ensured by four fundamental institutions: the European Parliament, the Council of Ministers, the Executive Commission and the Court of Justice. Subsequently, other Community institutions were set up, including: European Council, Court of Auditors, Economic and Social Committee, Committee of the Regions, Monetary Committee, Committee of Governors of National Banks, and Agricultural Management Committee. Today the Community system comprises a whole series of institutions whose activities overlap in the various areas of Community competence.

As a new process in history, marked by neo-functionalist thinking, according to which the will of the nation states is not the only determining factor in international relations, European integration requires institutions with a specific content, structure and mode of operation. This specificity was conferred by certain basic characteristics of community bodies: supranationality; originality; common principles and rules of regulation and operation; separation of the three powers.

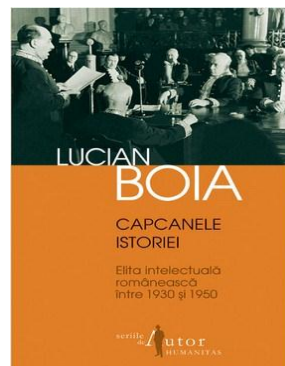
The “founding fathers” of the system struck a balance between the absolute need for the community strategy to be defined solely in the light of the Community and the fact that such a strategy would not materialise until those who had to approve it got used to the idea.

Prezentare de carte
Capcanele istoriei - Elita intelectuală românească
între 1930 și 1950 de Lucian Boia

prof. Neculai Juncă
 Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

„Am zice că intelectualul, mai ales el, ar trebui să fie un om liber. Nu înseamnă că și este. E supus, ca oricine, conjuncturilor istorice și presiunilor ideologice.[...] Nu puțini intelectuali au de altfel fascinația Puterii. În tot cazul, intelectualul are o abilitate: aceea de a găsi de fiecare dată argumente potrivite pentru a justifica și a se justifica. Mai ales atunci când i se pare că istoria și-a dat verdictul. Pentru intelectual, glasul istoriei este irezistibil.“

(Lucian BOIA)

După mai bine de trei decenii de democrație, comportamentul public al intelectualilor români în secolul XX pare a fi obsesia istoricilor de toate vârstele, dar și argumentul iacobinismului unor voci semidocte care interpretează fals și tendențios aria denigrării, împinse de goana după senzațional a unei societăți lipsită de repere, la prezidiului unui complet de judecată morală, lipsit de intenția de a administra toate probele unui dosar încălțit și fără capacitatea de a înțelege pe deplin a natura umană, prinsă în capcanele istoriei de amalgamul de idei abstracte și de orgolii personale.

Capcanele istoriei: elita intelectuală românească între 1930 și 1950 scrisă de Lucia Boia, apare în anul 2011 la Humanitas, și tratează un subiect incomod, incitant și relativ neexplorat: evoluția elitei intelectuale românești și relația biunivocă - a acesteia cu puterea și al puterii cu intelectualitatea - într-o perioadă istorică extrem de agitată și neclară. După cum menționează și autorul de la bun început: „greu să fi găsit o altă țară care să fi trecut, ca România, prin atâtea regimuri politice de-a lungul unui singur deceniu. O relativă democrație până la sfârșitul anului 1937. Regimul personal al regelui Carol din februarie 1938 până în Septembrie 1940. Puterea concentrată în mâinile conducătorului: generalul (apoi mareșal) Ion Antonescu (deja asociat cu legionarii în lunile anterioare), din ianuarie 1941 până în august 1944. Scurta etapă democratică (cu destule limitări, de altfel) din august 1944 până în februarie 1945. Guvernarea Petru Groza, comunizantă, din martie 1945 până la sfârșitul lunii decembrie

1947. Iar la 30 decembrie 1947, odată cu proclamarea Republicii Populare Române, intrarea deplină într-un sistem comunist.” În doar zece ani, se succed amețitor șapte regimuri, acoperind întreg evantaiul politico-ideologic, de la extrema dreaptă la extrema stângă și de la democrație la totalitarism. - p. 7.

Paradoxal, pentru românii care *”au trăit o mie de ani ca plantele. Unui popor de țărani i-a făcut mare plăcere să nu intervină în cursul lumii”* zbuciumul perioadei îi oferă sublimul unui maxim cultural, prin afirmarea celor mai proeminente figuri ale culturii românești: Tudor Arghezi, Ion Barbu, Mihai Beniuc, Geo Bogza, Lucian Blaga, Octav Botez, Ion Alexandru Brătescu-Voinești, Gheorghe Brătianu, Călinescu, Șerban Cioculescu, Emil Cioran, Nichifor Crainic, Constantin Daicoviciu, Victor Eftimiu, Mircea Eliade, George Enescu, Gala Glaction, Constantin C. Giurescu, Octavian Goga, Dimitrie Gusti, Radu Gyr, Eugen Ionescu, Iorgu Iordan, Nicolae Iorga, Eugen Lovinescu, Grge Macovescu, Grigore Moisil, Constantin Noica, Petre P. Panaitescu, Miron Radu Paraschivescu, Constantin I. Parhon, Camil Petrescu, Cezar Petrescu, Grigore T. Popa, Sextil Pușcariu, Emil Racoviță, Mihai Ralea, Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu, Mihail Sebastian, Zaharia Stancu, Vladimir Streinu, Pamfil Șeicaru, Păstorel Teodoreanu, Ionel Teodoreanu, Petre Țuțea, Tudor Vianu, Mircea Vulcănescu și nu numai.

Punctual, Lucian Boia supune unei analize atente atitudinile și luările de poziție ale elitei intelectuale interbelice, constituită din aproximativ 120 de figuri marcante: membri ai Academiei Române, scriitorii consacrați, membri corpului universitar - profesori și conferențieri, ziariștii, publiciștii și formatorii de opinie, pornind de la memoria arhive, dar și din analiza consemnărilor celor aflați sub lupa istoricului.

Primele capitole: *Ofensiva tinerilor, Nationaliști și democrați, evrei și antisemiți, Profesori și academicieni* introduc cititorului în contextul epocii. *Ofensiva tinerilor* redă atmosfera exuberantă a începutului anilor '30 în care intelectualii noii generații au ca deziderat „*schimbarea la față a României*” - p.25 și impunerea culturii românești ca una majoră. Această nouă generație de intelectuali reprezentată de Eliade, Noica, Cioran, Ionescu, Mihail Sebastian, Mircea Vulcănescu (pentru a nu enumera decât pe câțiva) vizează „*depășirea condiției de cultură secundară și imitatoare și ridicarea spiritului românesc în sfera cea mai înaltă a universalului*”-p.25.

Aflăm că persoana cea mai influentă în rândul tinerilor era profesorul de filozofie Nae Ionescu, un idol, un zeu pentru discipoli, deși potrivit uzanțelor academice, valoarea operei lui ar fi în cel mai bun caz îndoielnică, un filozof care își bate joc de sisteme și filozofii, fără o operă semnificativă, autor de

cursuri palide și de articole risipite în ziarul pe care l-a condus, *Cuvântul* (între 1926 și 1934), pe care Mirce Eliade, le adună în volumul *Roza vânturilor*.

Totuși, sub imboldul acestor idei se afirmă revolta tinerilor: „noua generație este una care experimentează, în căutarea a ceva nou, dar încă nedefinit. De fapt, ei sunt în căutarea unei noi morale, a unei stări de spirit pe care ei vor să o construiască și pe care Eliade o va denumi *huliganism* (termen care trebuie înțeles lipsit de conotația sa negativă)”. - p.27.

Autorul adună nenumărate mărturii despre insolența acestor tineri abia ieșiți din adolescență. Cioran confirmă târziu genul de frondă impertinentă care îl iritase pe Călinescu. ”Îi disprețuiam pe «bătrâni» - scria el - pe «ramoliți», adică pe toți cei care depășiseră treizeci de ani” (G. Călinescu avea în 1929 exact 30 de ani; pe punctul, așadar, de a depăși limita impusă). ”Lupta dintre generații - continuă Cioran - ne apărea drept cheia tuturor conflictelor și principiul explicativ al tuturor evenimentelor.”

Episodul cel mai spectaculos se petrece spre sfârșitul anului 1934, când între Zaharia Stancu și Sandu Tudor, pe de o parte, și Comarnescu, Vulcănescu și Tell, pe de alta, s-a ajuns nu numai la injurii prin gazete, ci chiar la bătaie, în sensul propriu al cuvântului.

Însă în același timp, atitudinea noii generații venea ca expresie a dorinței de integrare a elitelor românești în civilizația occidentală, față de care intelectualii noștri se simțeau pe picior de egalitate – p.32.

Seria de articole publicată de Eliade în 1927 în ziarul *Cuvântul*, sub titlul *Itinerariu spiritual* este considerată de către autorul drept programul fondator pentru această stare de spirit. În asentiment, un an mai târziu, urmează *Manifestul Crinului Alb*, românismul și ortodoxia devenind trăsăturile importante ale acestei noi generații.

În epocă, numele consacrate își publică luările de poziție în ziare de dreapta, cum este *Credința* lui Nichifor Crainic. Dar și stânga politică își are exponenții ei: Alexandru Sahia, Zaharia Stancu, Felix Aderca, și suprinzător, chiar pe Petre Țutea cu unul dintre textele sale de debut. Acesta „își exprimă încrederea în devenirea socială, așa cum a fost formulată de părintele socialismului modern și denunță statul burghez pe care îl definește ca minoritatea posedanților conștienți și organizați în scopul exploatării muncitorilor de toate categoriile și țăranilor, adică a majorității. Bolșevismul e o nouă sinteză în care scopurile statului se identifică pentru prima dată în istorie cu aspirațiile maselor”- p.41.

Românismul și ortodoxia, consideră autorul, trebuie înțelese în contextul României de atunci, un stat multietnic, cu orașele reprezentând doar 20% din populație, iar minoritățile 28,1% din populația totală (cu o pondere mult mai mare în provinciile alipite în 1918: 44,4% în Transilvania propriu zisă, 45,7%

în Banat, 39,3% în Crișana-Maramureș, 43,8% în Basarabia și peste jumătate 55,5% în Bucovina).

Alunecarea spre extremism, devine evidentă începând cu 1932, anul *Manifestului revoluției naționale*, semnat de Sorin Pavel și Petre Țuțea - deja trecut în extrema dreaptă. Antisemitismul se radicalizează începând cu 1936 - disputa dintre Mihail Sebastian (nume real - Iosif Mendel Hechter) și Vasile Lovinescu - p. 60, dar și mai evident în presă, prin poziționarea marilor ziare ale vremii *Universul* - evident de dreapta, arborând cauza naționalismului și tandemul *Adevărul* - *Dimineața* - exponenții moderați de stângă, care combat extremismul de dreapta, și... mai puțin pe cel de stânga.

Foarte interesantă este prezentată în capitolul trei apartenența politică a elitei universitare, 60% având o apartenență politică declarată. După cum reiese din sursele cercetate de autor, la Iași era bine să faci parte din cercul *Vieții românești*, de orientare țărănistă, iar la București, era bine să fii liberal. Dintre marile nume, Dimitrie Gusti, Constantin Stere sau C-tin Rădulescu Motru erau țărăniști; Vintilă Brătianu, C.C. Giurescu, P.P. Panaitescu sau Victor Papacostea, liberali. Din 1935, cu priză printre intelectuali este a Partidului Național Creștin (Goga-Cuza), iar la legionari îi găsim pe Traian Brăileanu și Sextil Pușcariu. Comuniștii nu se put lauda cu nume mari, doar Petre Constantinescu-Iași declarându-și apartenența.

În capitolul patru, autorul prezintă raporturile intelectualilor cu regele Carol al II-lea. Lucian Boia constată influența pozitivă a regelui asupra mediului intelectual: „i-a ajutat pe creatori și material, într-o anumită măsură, dar mai ales dându-le sentimentul că reprezintă ceva în societatea românească și asta fără a le cere să se alinieze la vreo formulă ideologică sau literară.” - p. 112. Sunt evocate ajutoarelor bănești acordate de regim, prin intermediul generalul Condiescu lui Arghezi, Eliade, Mihail Sebastian sau sprijinul acordat lui Gusti și Institutului Social Roman în vederea realizării monografiei satului românesc.

Autorul conchide cu privire la domnia lui Carol al II-lea: „a fost o perioadă de 10 ani care a fost o mare epoca culturală, probabil una dintre cele mai importante epoci pe care le-a cunoscut România. Nu regele a creat-o însă a susținut-o cât a putut”.-p.157, din galeria pro-regală făcând parte Călinescu, Rebreanu, Sadoveanu, Arghezi, Camil Petrescu.

Apropierea de Germania și începutul războiului determină o ”hemoragie” de intelectuali pentru partidele tradiționale și creșterea influenței Frontului Renașterii Naționale care îi câștigă ca membri marcanti pe D. Gusti, N. Vasilescu-Karpen, L. Blaga, Iuliu Hațieganu, Gr. Antipa, M. Sadoveanu, E. Racoviță, Horia Hulubei.

Regimul legionar, o epocă ce a durat numai 4 luni, așa numita ”schimbare la față a României” afirmă Lucian Boia, a debutat cu numirea intelectualilor de vază ai Mișcării în posturile de conducere și epurarea în octombrie 1940 a celor vechi. ”Curățirea” corpului profesoral al universităților are loc prin crearea unor comisii de revizie care stabilesc menținerea pe post, pensionarea, trecerea la învățământul secundar sau la altă instituție de stat, iar în cazurile grave, destituirea. Sunt trecute în revistă de către autor toate cazurile celebre și manifestările, respectiv atitudinile celor vizați. Ca și în alte situații similare, apar delațiunile și polițele de plătit

Lucrarea ne prezintă și atitudinea elitei față de asasinarea lui Iorga, eveniment șocant, care îi determină pe mulți intelectuali să se îndoiască sau îndeapărteze de mișcarea legionară .-p.193-194.

Perioada regimului Antonescu „spre deosebire de regimul lui Carol al II-lea, a fost o guvernare mult mai puțin ideologizată, pentru a nu mai pomeni de comparația cu regimul legionar. Fondul ideologic era cel al naționalismului și al românismului. Dar vocația guvernării Antonescu a fost mai degrabă una legalistă decât doctrinară. Nu s-a practicat o îndoctrinare sistematică și nici o vânătoare de vrăjitoare. Cu atât mai mult cu cât intelectualii, în imensa lor majoritate au aplaudat sincer victoria lui Antonescu asupra legionarilor, după cum câteva luni mai târziu au considerat justificată trecerea Prutului pentru recuperarea Basarabiei.”-p.198.

Autorul analizează și pune în context atitudinea intelectualilor cu privire la intrarea României în război. Elocvente pentru înțelegerea traiirilor în epoca poate fi poziția unor oameni declarați de stânga (Gala Galaction sau Pericle Martinescu), care susțin necesitatea războiului împotriva Uniunii Sovietice, dar și luările de poziție cu privire la ocuparea Transnistriei. Deși soluția anexării nu a fost susținută niciodată de către autorități, o parte din intelectuali (Simion Mehedinți, Onisifor Ghibu sau Ion Nistor) discută despre evacuarea rușilor și ucrainenilor și înlocuirea lor cu etnici români în bilunarul *Transnistria* în care se afirmă necesitatea recuperării acestui vechi spațiu aparținând geto-dacilor și se aduc argumente pentru un imperialism românesc - p. 213.

În problema evreiască, autorul prezintă o dedublare a regimului Antonescu. Scoși din școli și universități, aceștia pot totuși să își organizeze un „Colegiu pentru studenții evrei” , care în 1943 avea 62 de profesori. Tot în aceasta perioadă, evreii au propriul lor teatru, Barașeum, cu un public numeros. Acum apare și succesul *Steaua fara nume*, a lui Mihail Sebastian, pe care o publică sub numele de împrumut Victor Mincu.

Căderea regimului Antonescu deschidea aparent drumul către democrației, însă, regele este forțat să abdice, se proclamă Republica Populară România și

Începe era comunistă. Schimbarea din temelii a României într-un ritm amețitor, provoacă derută în rândul elitei intelectuale. Cei pe care schimbarea de regim i-a prins în afara țării, au optat să rămână acolo: Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugen Ionescu, Vintilă Horia, Ghiță Ionescu, Constantin Brăiloiu. Principalii formatori de opinie și directori de presă părăsesc și ei țara: Stelian Popescu (Universul), Gr. Gafencu (Timpul), Pamfil Șeicaru (Curentul).

Elită intelectuală e supusă unor epurări succesive, începând cu numele din corpul universitar identificate cu regimul antonescian sau legionar. Cei socotiți ca având simpatii de stânga, revin în prim plan: Mihai Ralea, S. Stoilov, Alexandru Rosetti, Iorgu Iordan, Andrei Oțetea.

În căutarea unei legitimități, comuniști racolează sistematic cât mai mulți intelectuali pe listele partidelor care alcătuiesc Blocul Partidelor Democratice pentru alegerile din Noiembrie 1946: C.I. Parhon și Constantin Daicoviciu se înscriu direct la comuniști.

La societatea scriitorilor români, este ales un nou comitet prezidat de Victor Eftimiu, fiind reintegrați scriitorii evrei ca Felix Aderca, Camil Baltazar și epurați cei care au susținut regimurile trecute: Nichifor Crainic, N. Herescu, N. Batzaria etc, pentru a face loc lui G. Călinescu, Al. Rosetti, Geo Bogza, Radu Tudoran - „*nu tocmai de stânga, dar frate al lui Bogza*”, adaugă autorul. Față de scriitori, ziariști și universitate, Academia rezistă încă la schimbare, în ciuda atacurilor împotriva ei care se înmulțesc.

Odată cu instalarea deplină a comunismului, în 1948, „nu mai era necesar ca intelectualii să meargă cu partidul; trebuia ca întreaga lor operă: literatură, artă, filosofie, istorie sau știință să se așeze în tiparul acestei ideologii”.-p.295 Academia Română renunță la autonomie și devine instituție de stat, în care „nu pot fi membri persoane care prin activitatea lor s-au pus în slujba fascismului și a reacțiunii, dăunând prin aceasta intereselor țării și poporului”. –p. 298. Din noua structură sunt excluși Lucian Blaga, Simion Mehedinți, Dimitrie Gusti.

Și la Universitate au loc epurări mai ales la secțiile delicate: filosofie, istorie, drept, litere. Printre cei înlăturați se numără Lucian Blaga, C.C. Giurescu, Anton Dumitriu, Mircea Florian. La matematică și fizică, mulți dintre profesorii vechi trec sunt integrați: Moisil, Barbilian, Stoilov, Hulubei.

Din păcate, eliminarea dintr-o poziție cheie era urmată de întemnițare, iar condițiile groaznice de detenție au condus la sfârșitul tragic al unor intelectuali marcant: Mircea Vulcanescu, Traian Brăileanu, Istrate Micescu etc - p.311. Autorul prezintă și cazurile lui Dimitrie Gusti și C-tin Radulescu Motru, cărora regimul le confiscă toată averea,ajungând să trăiască ultimii ani de viață în mizerie. Analiza autorului sintetizează: „vechea elită intelectuală se angajase

într-un proces radical de polarizare. Calea de mijloc devenea tot mai puțin practicabilă: ori Academia, ori pușcăria!”- p.316.

În 1997, lucrarea *Istorie și mit în conștiința românească* stârnește senzație și devine un punct de reper în redefinirea istoriei naționale. Autorul - Lucian Boia, profesor la Facultatea de Istorie a Universității din București. Preocupat de istoria ideilor și a imaginarului, acesta se remarcă prin lucrări teoretice privitoare la istorie (*Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune*) și la imaginar (*Pentru o istorie a imaginarului*) și prin investigarea consecventă a unei largi game de mitologii (de la viața extraterestră și sfârșitul lumii până la comunism, naționalism și democrație). Opera sa cuprinzând numeroase titluri apărute în România și în Franța, aduce, de asemenea, noi interpretări ale istoriei Occidentului, a Franței și a Germaniei.

În mod cert, toate lucrările lui Lucian Boia, evident și *Capcanele istoriei*, reprezintă nu doar o invitație la lectură, ci și un prilej de meditație.

Book Presentation **Capcanele istoriei: elita intelectuală românească** **între 1930 și 1950 by Lucian Boia**

“Capcanele istoriei: elita intelectuală românească între 1930 și 1950” by Lucia Boia, published in 2011 by Humanitas Publishing House, deals with an uncomfortable, exciting and relatively unexplored subject: the evolution of the Romanian intellectual elite and its two-way relationship - with power and with the intelligentsia - in an extremely turbulent and unclear historical period.

Prin fereastra istoriei: Situația politică internă a Moldovei în vremea domniilor lui Constantin Duca (1693-1695 și 1700-1703)

Prof. Daniela Camelia Axinte
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăuțești

Situația politică internă a Moldovei la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea s-a caracterizat printr-o instabilitate determinată de dese schimbări de domni care au loc în această perioadă. Astfel, într-o perioadă de aproximativ 25 de ani (1685-1710), în Moldova s-au desfășurat nu mai puțin de opt domnii: Constantin Cantemir (1685-1693), Constantin Duca (1693-1695), Antioh Cantemir (1695-1700), Constantin Duca (1700-1703), Mihai Racoviță (1703-1705), Antioh Cantemir (1705-1707), Mihai Racoviță (1707-1709) și Constantin Mavrocordat (1709-1720).

În aceste condiții, elementul de stabilitate a fost conferit de boierimea pământeană, care a fost confruntată cu pericolul pierderii privilegiilor în fața imixtiunii elementului grecesc. Referitor la această perioadă, Gh. Brătianu afirmă că „Moldova devine un îndoit câmp deătălie, la propriu și la figurat, între armatele polone și turcești care se vor război pe teritoriul ei, între influențele politice ale acestor stăpâniri, care se manifestă în viața ei lăuntrică și în organizarea statului.”¹ Marea boierime, ca factor organizator și de răspundere în guvernarea Moldovei, a căutat să influențeze alegerea domnilor și să evite constituirea unor domnii ereditare care ar fi sporit puterea domnească. Din această cauză, domniile au fost scurte, iar orice încercare de sporire a autorității duce la înlocuirea domnului în cauză.

Viața politică internă a fost dominată în Moldova la sfârșitul secolului al XVII-lea de conflictele dintre partidele boierești, care i-au prins în mijlocul lor și pe domnii acestor perioade. La fel ca și în Muntenia, și în Moldova, încă de la jumătatea secolului al XVII-lea se conturase un număr restrâns de familii din marea boierime – Ruset, Buhuș, Costin, Costache, Cantacuzino. Diferența era că în Moldova nu s-a format o facțiune la fel de puternică precum era cea a Cantacuzinilor din Țara Românească și de aceea nu s-a statornicit domnia în mâinile unei familii, ci boierii aleg ca domni oameni fără avere mare din care caută să facă simple unelte. În timpul lui Constantin Cantemir, în sânul marii boierimi s-au născut câteva facțiuni care luptă pentru putere la fel ca și cele din

¹ Gh. Brătianu, *Sfatul domnesc și Adunarea Stărilor în Principatele Române*, București, Editura Enciclopedică, 1995, p. 166.

Țara Românească. Constantin Cantemir, om fără știință de carte, a fost ales domn ca instrument al mării boierimi. Cel care avea adevărata putere la începutul domniei lui Constantin Cantemir era Gavriliță Costache, dar după moartea lui s-a ridicat Iordache Ruset. Acesta a declanșat o fiscalitate deosebit de apăsătoare, iar domnia, încercând un fel de împotrivire, caută mai mult sprijinul boierimii mici. Rivali ai Ruseteștilor erau cei care s-au reunit în jurul familiei Costin, în frunte cu Velicico, fratele cronicarului. Această partidă a organizat un complot împotriva domnului, dar prin trădarea unuia dintre participanți, Constantin Cantemir a aflat. O parte a complotiștilor au reușit să fugă în Țara Românească, alta a fost prinsă și pedeapsa a fost aspră și pilduitoare: Velicico a fost „bătut cu buzduganul și l-au închis în beci....L-au scos noapte de i-au tăiat capul denainte porții”², Miron, fără să știe de ce s-a făcut vinovat fratele său, a avut aceeași soartă, fiind și el decapitat. Costineștii erau partizanii apropierei de Polonia, iar Ruseteștii erau pentru menținerea colaborării cu turcii.

După moartea lui Constantin Cantemir, la lupta dintre facțiunile mării boierimi din Moldova s-a adăugat patronatul muntean, reprezentat la acea dată de domnul Țării Românești, Constantin Brâncoveanu. Acesta, având un plan politic bine stabilit, care nu viza doar stăpânire sa, a început să se amestece în numirea domnilor din Moldova către sfârșitul secolului al XVII-lea.

1. Prima domnie a lui Constantin Duca (1693-1695)

Constantin Duca se înscrie în lungul șir de domni care s-au perindat pe scaunul Moldovei la cumpăna secolelor XVII-XVIII, având două domnii, prima între 1693 și 1695 și a doua între 1700 și 1703. Supranumit și Duculeț, Constantin Duca a fost fiul lui Gh. Duca, grec la origine, cel care a avut trei domnii în Moldova și una în Țara Românească. Constantin Duca a fost crescut la Constantinopol și, prin grija părintelui său, a dobândit o aleasă erudiție studiind cu mari învățați ai timpului și l-a avut printre colegi pe Dimitrie Cantemir.

Despre Gh. Duca, tatăl lui Constantin Duca, *Cronica Racovițeană* menționează originea levantină a acestuia și condiția sa modestă. În timp, Gh. Duca urcă pe scara socială, ajungând ginerele domnului moldovean Eustratie Dabija și în 1669, pentru prima dată, ocupă scaunul Moldovei.

Constantin Duca s-a născut în 1677 sau 1676, izvoarele arătându-l ca de 16-17 ani în 1693, când devine domn pentru prima dată în Moldova. Toți

² I. Neculce, *Letopisețul Țării Moldovei*, București, Editura Minerva, 1986, p. 115.

cronicarii sunt de acord că numirea lui Constantin Duca în scaunul Moldovei în 1693 s-a datorat lui Constantin Brâncoveanu, voievodul Munteniei.

În 1693 s-a stins Constantin Cantemir care domnise în Țara Moldovei din 1685. După scrierile lui Ion Neculce s-a tănuț o zi și o noapte moartea domnului pentru ca boierii țării să poată întocmi toate formele necesare pe lângă Poartă, astfel încât, cel care să-i urmeze la tron lui Constantin Cantemir să fie unul din fiii săi, anume Dimitrie, ceea ce s-a și întâmplat, dar pentru foarte scurt timp.

În acea vreme, Constantin Brâncoveanu desfășura o intensă activitate diplomatică în Polonia, Rusia și Imperiul otoman și se bucura din partea turcilor de recunoașterea pe viață a domniei sale. Domnul muntean promova o politică internă cu dimensiuni naționale, ce viza întreg spațiul românesc. Prin amestecul în politica de la Iași el urmărea concentrarea politicii externe a Țărilor Române, în vederea organizării eficiente a luptei, pentru afirmarea intereselor naționale. Astfel, prin intrigi meșteșugite, dar și datorită prestigiului de care se bucura, Brâncoveanu a reușit să obțină mazilirea lui Dimitrie Cantemir și înlocuirea lui cu Constantin Duca. Preocuparea domnului muntean de a-l înlătura pe Dimitrie Cantemir vine din faptul că acesta, adică domnul Moldovei, avea strânse legături cu opoziția munteană. Constantin Duca îi va deveni și ginere lui Brâncoveanu prin căsătoria cu fiica acestuia, Maria. Despre această căsătorie un diplomat francez raportează că „ea se face din motive politice”³, nimic deranjant dacă se ia în calcul faptul că era o practică des întâlnită în evul mediu.

Această primă ungere ca domn a lui Constantin Duca, precum și logodna sa cu fiica lui Brâncoveanu, au costat mult Țara Moldovei, pentru că după spusele aceluiași Ion Neculce „atunci la Poartă au făcut mare cheltuială țării...precum era țara atunci slabă... de la mart pân' la iuni.”⁴

Constantin Duca pe lângă faptul că era foarte tânăr trebuia să susțină și o familie numeroasă formată din mama sa, Anastasia Buhuș și multe surori.

Ordinul de numire ca domn a lui Constantin Duca poartă data de 26 mai - 4 iunie 1693, „când sultanul porunea locuitorilor să i se supună și să-l recunoască ca voievod”.⁵ Constantin Duca a sosit în Moldova în postul Sfântului Petru și era însoțit de o serie de creditori greci care îi împrumutase bani, pe care trebuiau să-i recupereze.

³ *Documente privitoare la Istoria Românilor*, culese de Eudoxiu Hurmuzaki, vol . V/2, p. 246.

⁴ I. Neculce, *Letopiseșul Țării Moldovei*, București, Editura Minerva, 1986, p. 123.

⁵ Thasim Gemil, *Relațiile Țărilor Române cu Poarta otomană, în documente turcești (1601-1712)*, Direcția Generală a Arhivelor Statului din România, București, 1984, p. 419.

Mari schimbări, odată cu prima domnie a lui Constantin Duca, au avut loc și în sânul marii boierimi: partida Costineștilor, care fuseseră urgisiți în vremea Cantemireștilor, devine puternică și un pericol pentru dușmanii ei, Bogdan hatmanul și Iordache Ruset vistiernicul. Costineștii se înrudesesc cu noul domn prin căsătoria uneia din surorile acestuia, Elena, cu Neculai Costin, fiul lui Miron Costin și încep o război pentru moartea lui Miron și a lui Velicico, prin prigonirea familiilor lui Bogdan hatmanul și a lui Iordache Ruset, prin jefuirea și confiscarea averilor acestora.

În primul an de domnie, turcii au scutit taxa de bir datorită plângerilor făcute la Poartă precum că familia Cantemireștilor ar fi luat 1000 de pungi de galbeni, dar scadența datoriilor făcute de Constantin Duca la urcarea pe tron și garantate de Brâncoveanu l-au făcut pe tânărul domn să caute măsuri pentru a aduna sumele datorate. În acest scop a fost introdus văcaritul, măsură introdusă și de Brâncoveanu în Muntenia, care a apăsă și mai greu pe umerii locuitorilor Țării Moldovei și așa sărăcită de poloni, care ocupase partea muntoasă, de turcii și tătarii care exploatau șesurile ei. Această măsură l-a făcut pe Duculeț mai mult decât nepopular, căci „lacrimile săracilor nici vântul nici soarele nu le poate usca”⁶. Cu toate acestea, pentru că banii erau tot insuficienți, domnul moldovean a fost nevoit să introducă și o altă dare „un obicei nou pe țara, de au scos de pogonul de păpușoiu... câte un zlot și de pogonul de tutun câte 4 lei”.⁷

Problemele lui Constantin Duca nu au fost legate nu numai de preocuparea de a găsi soluții care să-i permită strângerea unor sume cât mai mari de bani. Credibilitate lui în fața turcilor a fost zdruncinată și de o serie de evenimente care s-au petrecut în timpul primei domnii. Astfel, în al treilea an al domniei, turcii însărcinează pe tânărul domn cu paza a 900 de care de provizii care trebuiau să ajungă din Muntenia la Camenița. Polonii află de acest lucru printr-o iscoadă, trimit un corp de oaste și atacă transportul respectiv, capturându-l. Seraschierul Daltaban-Pașa de la Oblucița îl denunță Porții pe Constantin Duca, descriindu-l ca pe un supus necredincios și nepriceput la domnie. Pe de altă parte, Bogdan hatmanul și Iordache Ruset caută și ei să exploateze situația folosindu-se de Caraiman, Pașa de Camenița și de sume de bani trimise către Constantinopol. Cu toate eforturile rivalilor de a-i obține mazilirea, Constantin Duca scapă de aceasta, datorită eforturilor bănești și intervenției socrului său, Constantin Brâncoveanu. Alte două evenimente i-au agravat prestigiul lui Duculeț în fața turcilor: din ordinul lui a fost ucis un

⁶ I. Neculce, *op. cit.*, p. 127.

⁷ I. Neculce, *op. cit.*

rezident al comitelui Thokoly care stătea în Iași și purta corespondență cu Franța prin Moldova și al doilea eveniment, mult mai grav, a fost provocat de uciderea unui capugiu trimis de turci să ia banii haraciului și să cerceteze despre purtarea domnului. La această ultimă întâmplare, Constantin Brâncoveanu evită să se mai implice la Poartă și, pentru a-l scăpa totuși pe ginerele său, îl sfătuiește să-i atace pe polonii care țineau cetățile Moldovei și poate, o eventuală victorie, să-l mai spele de păcate în fața turcilor.

Ascultând sfatul socrului sau, Duca a reușit să obțină o victorie contra polonilor, dar acest lucru nu l-a scăpat de mazilire, însă i-a salvat viața. Vestea de mazilire din această primă domnie, a primit-o Constantin Duca în timp ce sărbătorea victoria împotriva polonilor. Ion Neculce descrie acest episod în limbajul caracteristic epocii, plastic, relevant, surprinzând totodată și mentalitatea epocii: „... a dooa dzi îl gătiră de-l porni cu calabălăc despre slujitori pentru lefe și blăstămuri de la oameni, de audzie cu urechile pentru văcăret. Iar doamna lui, fata Brâncoveanului, tânără și dezmiardată de tată-său, să bocie în gura mare muntenește: aolo, aolo, că va pune taica pungă de pungă din București pân-în Țarigrad și zău nu ne va lăsa, și iar ne vom întoarce cu domnie îndărăpt!”⁸. Încă înainte de a părăsi țara, Duca primește din partea boierilor pribegiți care s-au întors, muștrări și insulte și s-a văzut nevoit să plece cu mai puțină avere decât spera.

În firmanul de mazilire din 28 noiembrie – 7 decembrie 1695 se reproșă tânărului domn că s-a dovedit „...nepriceput și incapabil în treburile domniei, din care pricină nu ai fost în stare să asiguri stăpânirea și orânduirea țării și nici cârmuire supușilor ei”.

Referitor la această primă domnie a lui Constantin Duca, toate părerile converg către opinia că adevăratul conducător al Moldovei în această perioadă a fost Constantin Brâncoveanu, de aceea, în momentul mazilirii lui Duculeț în 1695 și a înlocuirii lui cu Antioh Cantemir, domnul muntean a primit o dublă lovitură: căderea ginereului său și ocuparea tronului Țării Moldovei cu un dușman vădit, care era reprezentantul unei familii rivale domnului muntean.

După mazilire, Constantin Duca s-a stabilit la Constantinopol. La puțină vreme, doamna Maria, fiica lui Brâncoveanu, a murit de ciumă, iar fostul domn s-a recăsătorit cu o anume Eufrosina, probabil grecoaică. În casa mare de la Constantinopol, Duculeț, mai copt la minte și mai încercat în urma experiențelor din prima domnie, cultiva relații care aveau ca scop recăpătarea tronului Moldovei.

⁸ *Ibidem*, p. 137.

2. Contextul reocupării tronului Țării Moldovei în 1700

Prima domnie a lui Antioh Cantemir s-a desfășurat între 1695 și 1700. Odată cu venirea acestuia în scaunul Moldovei s-a schimbat și partida de boieri cu rol de decizie în treburile țării. Conștient de influența și puterea lui Constantin Brâncoveanu, Antioh Cantemir caută să atragă bunăvoința acestuia.

Domnul Moldovei a trimis la București pe hatmanul Bogdan, ca să ajungă la o înțelegere cu domnul muntean, astfel ca cele două familii să trăiască în bune relații și să nu se mai părăsească la Constantinopol. Pentru a întări bunele intenții, Antioh cere să-i devină ginere prin căsătoria cu una din fiicele domnului muntean. Brâncoveanu a convenit să înceteze pârile la Poartă și să facă pace cu Cantemirii, dar la cererea de a-l accepta ca ginere îl refuză, pe motivul originii „proaste” a Cantemireștilor și îi cere în schimb lui Antioh să-l ucidă pe Iodache Ruset și să-i alunge pe ceilalți Cupărești, ceea ce domnul Moldovei nu poate și astfel împăcarea celor doi nu a fost posibilă, ba mai mult, conflictul s-a adâncit și mai tare. Din acest conflict au avut de câștigat turcii care primeau din partea ambilor domni sume de bani și daruri considerabile.

Pe Antioh Cantemir Ion Neculce îl descrie ca pe un domn care își ținea cuvântul, drept și cinstit, dar nu la fel de bună impresie a avut-o despre domnul moldovean fratele său, Dimitrie, care îi face o descriere, să-i spunem ironică. Rolul lui Antioh Cantemir a sporit odată cu încheierea păcii de la Karlowitz. Către sfârșitul domniei, după pacea de la Karlovitz, Antioh întreprinde o serie de măsuri care au avut ca scop redresarea economică și socială a Moldovei. Astfel, pentru repopularea țării și reluarea activităților economice, în primăvara anului 1700, domnul „au făcut cărți de slobozenie pentru toate siliștele”⁹, apoi pentru că țara a mai încetat să mai fie un câmp militar și pentru a lăsa deplină libertate târgoveților „au mutat târgoveții de pin Piatra și din Roman și de pin toate târgurile ce era prin mijlocul țării aședzați, și i-au mutat pe la marginile țării, pe la vaduri și pe Prut îi aședza”¹⁰. Antioh Cantemir intervine pozitiv și asupra fiscalității cu măsuri care îi determină pe mulți fugiți să se întoarcă în țară. Consolidarea poziției lui Antioh l-a nemulțumit pe Constantin Brâncoveanu, iar intrigile lui la Constantinopol de a-l înlătura pe domnul Moldovei au întâmpinat rezistența vie a lui Dimitrie Cantemir, a cărui influență în cercurile conducătoare turcești era din ce în ce mai puternică. De asemenea, Neculce îl arată pe Dimitrie Cantemir și ca pretendent la tronul Țării Românești

⁹ I. Neculce, *op. cit.*, p. 155.

¹⁰ *Ibidem.*

„și-i era aminte (lui Brâncoveanu) să nu-l smintească din domnie cu prietenul său, cu Cerchez Mehmet-pașe, cu cuciuc-imbrihor, musaipul împăratului”¹¹. În această situație, „Brâncovenul-vodă să sfătui mult cu unchii lui, cu Costantin stolnicul și cu spătariul Mihai, cum ari face să să poată mântui de Cantemirești”¹². În urma acestui consiliu s-au fixat și asupra persoanei care trebuia să-l înlocuiască pe Antioh Cantemir, dar care, după chibzuiala lor, nu mai putea fi Constantin Duca, fostul domn, încă foarte tânăr și cu veleități de independență, care chiar și atunci când fusese ginere al lui Brâncoveanu, nu-i urmasse întotdeauna sfaturile de credință. Alegerea lui Brâncoveanu se opri asupra unui „Toderașco de la Gălați, fost neguțitor, chipeș și de fire, dar mai rău și mai spurcat, și mai varvar, și mai tiran nu era alt om pre aceli vremi în țară”¹³.

Aflat mazil la Constantinopol, Constantin Duca locuia într-o casă frumoasă pe malurile Bosforului și cultiva relații întinse în vederea recăpătării tronului Moldovei. Duculeț a avut prilejul să-l găzduiască pe contele Oettingen, ambasadorul austriac la Constantinopol, față de care turcii dezvoltau o atenție cu totul deosebită. Această ospitalitate i-a oferit-o Duca cu prilejul unei vizite a plenipotențiarului austriac la Poartă. Așteptând să fie primit de sultan, ambasadorul a stat în casa lui și a fost tratat cu toate onorurile (cafea, apă de trandafiri, migdale). Educația aleasă a lui Constantin Duca, bun cunoscător al limbii italiene, a impresionat pe înalții oaspeți care aveau mare trecere pe lângă marele vizir. Referitor la această prețuire a diplomatului austriac printre otomani, într-un raport al ambasadorului francez De Feriol către Ludovic al XIV-lea din 26 februarie 1700 se putea citi: „Caftanele cu care fu îmbrăcat el și compania lui erau prin excepție de ceea ce se făcea obicinuit, blănite cu blană de cacom. La audiența ce i se dădu se făcu înaintea lui plata ienicerilor, și grajdul întrg al padișahului, cu toate hamurile cele împodobite cu pietre scumpe fu întrebuințat spre a-l aduce de la casa unui fost bei din Moldova, unde luase gazdă când coborâse din corabie”¹⁴. Acest „fost bei” era Duculeț și reușise să câștige protecția ambasadorului austriac pe lângă marele vizir care l-a împrumutat și cu bani, astfel încât trimisul lui Brâncoveanu, spătarul Mihail, primește răspuns din partea vizirului că „nu va mai înmulți domnii, ci, de va

¹¹ *Ibidem*, p. 156.

¹² *Ibidem*, p. 157.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ *Relation des Grafen Oettingen aux Constantinopol, 23 februarie și 18 septembrie, 1700*, E. Hurmuzaki, Frag. III, pag. 496, apud Victor Papacostea, *Tradiții românești de istorie și cultură*, București, Editura Eminescu, 1996, p. 134.

mazili pre Antiohi-vodă, a pune pe Constantin Duca-vodă, iar pre alții nu va pune”¹⁵.

Constantin Brâncoveanu văzând că fostul său ginere, susținut de ambasadorul austriac, avea mari sorți de izbândă, nu-l mai susținu pe Toderășcu și îl ajută din nou cu bani pe fostul său ginere, o sută de pungi de galbeni. Aceste sume, pe lângă altele împrumutate din Constantinopol îi folosesc lui Constantin Duca la cumpărarea de la turci, pentru a doua oară, a domniei Moldovei.

Astfel, în ziua de 12 septembrie 1700, Antioh Cantemir a fost mazilit tocmai când se aștepta mai puțin, după o domnie de „cinci ani fără trei luni”¹⁶. Vestea mazilirii i-a adus-o lui Antioh un sol rus, care, întorcându-se de la Constantinopol, trece prin Iași, dar domnului moldovean nu i-a fost de nici un folos, a doua zi sosind de la Constantinopol un capege-bașe cu mazilia.

În momentul mazilirii lui Antioh Cantemir, situația Moldovei părea a se fi stabilizat după pacea de la Karlovitz, dar s-a înrăutățit din nou odată cu cea de a doua domnie a lui Constantin Duca. Era clar că pentru Poartă, deja în mentalitatea ei, domniile celor două Țări Românești deveniseră o marfă, de vreme ce faptul că Țara Moldovei începea a se îndrepta nu i-a împiedicat pe turci să-l mazilească pe un domn care părea un bun gospodar și să dea tronul Moldovei (să-l vândă) pentru mai multe pungi de galbeni și era, totodată, încă semn al creșterii amestecului otoman în treburile interne ale țării.

În privința numirii lui Constantin Duca ca domn, a doua oară, rapoartele germane stabilesc data la 14 septembrie 1700. Rapoartele franceze despre această numire au la 23 septembrie o mențiune fără precizi. Ambasadorul olandez știa de la 13 septembrie că se hotărâse mazilirea lui Antioh-vodă și numea chiar pe acela care trebuia să-l înlocuiască. Nicolae Iorga presupune că la 14 septembrie s-a făcut numai ceremonia oficială a numirii domnului cel nou¹⁷.

În raportul olandez informația apare astfel: „ieri a fost mazilit domnul de acum al Moldovei și în locul lui vine Constantin Duca-vodă care a mai avut odată cârmuirea aceleiași țări”¹⁸.

¹⁵ I. Neculce, *op. cit.*, p157.

¹⁶ Nicolae Iorga, *Știri despre veacul al XVIII -lea în țările noastre noastre.După corespondențe diplomatice străine, I, 1700-1759* în „Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Istorice”, seria II, Tom XXXII, București, 1909, p. 5.

¹⁷ N. Iorga, *op. cit.*, p. 5.

¹⁸ Raportul olandez din 13 septembrie 1700, apud N. Iorga, *op. cit.*, p. 5.

Ambasadorul extraordinar la Constantinopol, Lorenzo Soranza, trimite Dogelui Veneției la 7 noiembrie 1700 un raport referitor la același eveniment, înlocuirea lui Antioh Cantemir cu Constantin Duca, eveniment de la care trecuse aproape o lună¹⁹.

Imediat ce a îmbrăcat caftanul, aflat încă la Constantinopol, Constantin Duca trimite împreună cu „un om al său cu scrisori ca să le dea boierilor pe care-i făcuse caimacani, aici în Iași, înainte de venirea sa”²⁰ o scrisoare în care porunca să păzescă cu atenție pe acei boieri care, presupunea el, nu vor aștepta venirea lui și care vor încerca să fugă, referindu-se în mod special la Bogdan hatmanul și Iordache vistiernicul. Capugiul a venit pe neașteptate și cei doi boieri, colaboratori apropiați ai lui Antioh, nu au putut fugi. Păstrându-și camul, Antioh ia măsuri pentru salvarea celor doi boieri, ascunzându-i în apartamentul doamnei.

Dacă aproape întotdeauna la mazilirea domnilor se întâmpla ca împotriva lor să se ridice mare parte din boierime, autoritatea lui Antioh în împrejurările maziliei lui a fost impresionantă. Toată boierimea, inclusiv foștii adversari, s-au adunat în jurul domnului sfătuindu-se împreună asupra măsurilor ce se puteau lua. Bogdan Hatmanul și Iordache Ruset au reușit, cu peripeții, să treacă în Polonia, de unde însă s-au întors în urma scrisorilor stăruitoare ale lui Constantin Duca care prefera să-și țină dușmanii aproape.

Experiența primei domnii nu l-a făcut iubit pe Duculeț, țara îl ura socotindu-l străin. Cuvintele lui Neculce „nenorocirea Țării Moldovei au mânia lui Dumnedzău”²¹ când se referă la revenirea lui Duculeț, exprimă nu numai propriile sentimente, ci ale întregii țări.

Datoriile lui Constantin Duca la revenirea în scaunul Moldovei erau mari. Deși beneficiase de intervenția ambasadorului austriac, Constantin Duca a cheltuit mulți bani pentru a recăpăta domnia Moldovei. La acestea se adăugau vechile datorii față de fostul său socru, Constantin Brâncoveanu, plus cele noi. De aceea, primele măsuri luate de noul domn privesc latura fiscală.

¹⁹ *Documente privitoare la Istoria Românilor*, culese de Eudoxiu Hurmuzaki, vol.IX, partea I, p. 362.

²⁰ *Cronica Ghiculeștilor*, Editura Academiei, București, 1965, p. 9.

²¹ I. Neculce, *op. cit.*, p. 157.

3. Raporturile lui Constantin Duca cu boierii țării în timpul celei de a doua domnii

Urmărind lista boierilor lui Constantin Duca din a doua domnie se observă că numărul boierilor greci era mai mic decât în prima. Venind în Iași, noul domn își numește boierii în funcții. Temându-se de reacția Cantemireștilor, Duculeț trimite imediat la Poartă boieri cu pâra asupra lui Antioh și a fratelui său Dimitrie, pentru multe pricini. Neculce vede în munteni „învățători și agiutori la Poartă”²² și-i socotește inițiatorii intrigilor. Antioh a fost închis de turci, neavând cu ce să le plătească suma de 300 000 de taleri ce i se imputa ca fiind luată abuziv din țară, dar, datorită schimbărilor de la Poartă nu a sta prea mult închis. Aflând acest lucru, Constantin Duca, de frică să nu-și piardă domnia, caută soluții pentru a contracara uneltirile celor care-l doreu mazilit din scaunul Moldovei. O soluție bună i s-a părut aducerea în țară a lui Bogdan Hatmanul și a lui Iordache Ruset, pribegiți în Polonia.

Cea mai mare parte a boierilor nu aprobau deloc politica lui Duculeț. Readucerea în țară a lui Iordache Ruset nu l-a ferit pe domn de mașinațiunile celui care de mai multe decenii conducea din umbra Țara Moldovei. Împăcarea cu Iordache Ruset era formală, pentru că acesta nu va precupeți niciun efort pentru a scurta cât mai repede cariera de domn a lui Duca. Planul lui Iordache de a-l compromite pe domn în fața Porții a constat în provocarea mișcării de pribegie a boierilor moldoveni. Nemulțumirile acestora răsunau pe la curțile vecine, țara slăbea din punct de vedere economic, iar Poarta nu mai primea „nici vite, nici pâine, nici bani”²³.

Inițial, mișcarea șiretului Iordache Ruset s-a bazat pe boierii Gavrilițești: Vasile-vel vornic în divanul lui Constantin Duca, Lupul, Solomon și Costache. Acestora li s-au adăugat alți boieri: Mihail Racoviță spătarul, Ilie Țifescu, Bogdan Hatmanul și mulți alții, Neculce vorbind de „vreo cincizeci ori mai bine”²⁴ de boieri, toți trecând în Țara Românească, hotărâți „să ceară pre Antioh-vodă de la Poartă să le fie domn”²⁵. În toamna anului 1701, Constantin Brâncoveanu a primit știrea că boierii Țării Moldovei nemaiputând să suporte apăsătoarea domnie a lui Duca au trecut în Muntenia. Brâncoveanu a ținut să afle personal plângerile boierilor pribegiți și a poruncit să fie aduși câțiva dintre

²² *Ibidem*, p. 161.

²³ V. Papacostea, *Tradiții românești de istorie și cultură*, București, Editura Eminescu, 1996, p. 132.

²⁴ I. Neculce, *op. cit.*, p. 162.

²⁵ *Ibidem*.

ei la curte. Întâlnirea s-a soldat din partea boierilor moldoveni cu plângeri și nemulțumiri, iar din partea domnului muntean cu speranțe și asigurări. Într-o scrisoare trimisă la Iași, Constantin Brâncoveanu îl muștra părințește pe voievodul Moldovei, invitându-l să trimită cât de repede poate un sol, pentru a cădea la înțelegere cu boierii.

Speriat de aceste pribegii, Duca, pentru a se salva, trimise la Poartă, hanului și lui Iusuf Pașa Seraschierul de la Babadag, daruri substanțiale și primește chiar învoiala să-i ceară lui Brâncoveanu pe boierii pribegiți în Țara Românească. Duca răspunde imediat la cererea fostului său socru și-l trimite pe hatmanul Nicolae Costin. Discuțiile între hatman și boierii fugari s-a realizat sub directa protecție a domnului muntean, părțile au căzut la pace și lipsea doar jurământul lui Duca. Brâncoveanu a avut o surpriză supărătoare când un dregător turc a venit în Țara Românească cu un firman din care reieșea că Duca se plânse la Poartă și obținuse dreptul de a-și aduce forțat adversarii în țară. Fapta lui Constantin Duca i-a părut lui Brâncoveanu extrem de jignitoare pentru mândria sa, era semnul că fostul său ginere trecea peste autoritatea sa și execută poruncile din firman numai pe jumătate, păstrând, în baza unui vechi obicei, pe boierii „ce erau mai presus și mai capete”²⁶.

La întâlnirea de la Focșani, Constantin Duca îi trimite pe Ioniță hatmanul și pe mitropolitul Misail, care jură în numele domnului că nu li se va întâmpla nimic boierilor care vor reveni. Cu toate acestea, în Muntenia au rămas Mihai Racoviță, Vasile Costache vornicul, Bogdan Hatmanul, Ilie postelnicul și Macsut postelnicul, acești cinci boieri nu se vor mai întoarce decât după mazilirea lui Constantin Duca.

Reacția lui Iordache Ruset nu a întârziat să apară. La îndemnul lui, alți boieri pribegesc către Ardeal și Ungaria, acolo unde turcii nu mai puteau să-și întindă autoritatea: „decă Iordachi din Iași, iară pe taină au îndemnat pre alți boieri și au fugit în Țara Ungurească anume Ilieș Cantacuzino și Balș și Ursachi și Ioan Sturza și alții...”²⁷. O a treia emigrație a fost îndreptată către Polonia: ”Pre alți îndeamnă a fugire în Țara Leșească, anume pe Macri banul și pe Ghiorghiță comisul și Pilat șetrarul și alți mai mici în căpetenii”²⁸.

Opoziția boierimii s-a dovedit prea puternică pentru Constantin Duca și acesta nu i-a putut face față, singura soluție rămânea împăcarea cu ei, anularea dărilor care au pustiit țara și, pentru a recâștiga încrederea boierilor rămași, domnul a scos vâcăritul. Acest lucru l-a făcut într-un cadru foarte solemn,

²⁶ *Ibidem.*

²⁷ *Ibidem.*

²⁸ *Ibidem.*

cronicarul Nicolae Costin surprinde această ceremonie gravă: „au făcut sobor în divanul cel mic, strângându-se țara și boiermea și s-au îmbrăcat toți orhierii în veșmintele sale cele orhieresti. Și întâiu s-au sculat domnul Constantin –vodă în picioare, luându-și gugimaua din cap, plecându-și capul cu chip smerit spre țară, de de și-au cerut iertăciune: căci în domnia lui s-au izvodit aceste obiceiuri de mare neputință a țării”²⁹.

Domnul a dat să redacteze patru documente speciale în care se prevedea deființarea văcăritului, unul l-a depus la vistierie, iar celelalte trei la episcopii.

În urma acestor „legăminte” boierii pribegiți prin Polonia și Ardeal au început să se întoarcă în țară. Excepție au făcut cei cinci boieri moldoveni de la curtea lui Brâncoveanu. Acesta din urmă va trece peste vechile rivalități cu Iordache Ruset, îi va căuta colaborarea și împreună vor reuși a doua mazilire a lui Constantin Duca.

Din cauza unui pericol care decurgea dintr-o înțelegere turco-germană, Constantin Brâncoveanu și-a orientat politica externă către apropierea de Rusia lui Petru cel Mare. În sistemul diplomatic care privea relațiile domnului muntean cu rușii, acesta, adică Brâncoveanu, avea nevoie în scaunul Moldovei de un colaborator de încredere și fără prea mari inițiative. Spre deosebire de prima domnie, Constantin Duca nu mai este la fel de docil față de fostul său socru în timpul celei de-a doua domnii. Atâta vreme cât Duculeț nu s-a mai încadrat în stilul politic promovat de domnul muntean, nimic nu l-a oprit pe puternicul voievod să întreprindă tot ceea ce se putea pentru a-l înlătura pe fostul său ginere, dar pentru aceasta, avea nevoie de consensul celui care conduce opoziția internă în Moldova, adică de Iordache Ruset, pe care Brâncoveanu încercase să-l suprimă în timpul lui Antioh Cantemir.

Tratativele dintre Iordache Ruset și Brâncoveanu au fost conduse de mitropolitul de atunci al Moldovei, Hrisant, persoană destul de apropiată lui Constantin Duca. Brâncoveanu, pentru a întări împăcarea cu rivalul său, îi promite fiului lui Iordache pe una dintre fiicele sale. Ruset s-a declarat profund măgulit de oferta lui Brâncoveanu și nu a avut nici o ezitare în a-l părăsi pe Antioh Cantemir.

La cererea lui Brâncoveanu de a numi un boier de țară care ar conduce cum trebuie Moldova, Iordache, deloc dezinteresat, îl recomandă mitropolitului Hrisant pe Mihai Racoviță, cu care vistiernicul se înrudea prin soția sa.

În vara anului 1703, Constantin Brâncoveanu a fost chemat la Constantinopol de noul vizir Rami-Pașa, care, informat de Alexandru

²⁹ N. Costin, *Letopisețul Țării Moldovei*, Ediția Mihail Kogălniceanu, vol. II, Iași, Cantora Foaiei Sătești, 1845, p.52.

Exaporitul, era intrigat și nemulțumit de politica domnului muntean, acuzat că s-a apropiat de ruși. Simțindu-se în pericol, Brâncoveanu îl copleșește pe marele vizir de daruri.

Situația din Moldova era exasperantă pentru turci, haosul de aici împiedicând buna funcționare a sistemului de plăți către Poartă. Pentru acestea, Constantin Brâncoveanu îl învinovățește pe domnul Moldovei, care nu se pricepe la treburile domniei și care, pe deasupra, întreține legături cu rușii: „Constantin Duca-vodă s-au încumetrit cu solul moschicescu și î-i gândul să fugă la Moscu și co cee să stracă țara”³⁰. Această acuzație îl convinge pe marele vizir că este necesar să-l înlăture pe Duculeț și trimite în secret ordin Saraschierului Iusuf-Pașa să-l prindă pe domnul Moldovei și să-l aducă sub pază la Constantinopol. Capugiului cu ordinul de chemare la Poartă a lui Constantin Duca i se dau peste două sute de spahii. Ajuns la Iași, turcii îl sechestrează pe domn în casa cea mică și îl numesc pe Iordache Ruset caimacam. Pentru că firmanul trimis de Poartă nu conținea mențiunea de mazilire, ci doar chemarea domnului la Poartă, domnul Moldovei speculează acest lucru și este eliberat. Ulterior, au fost închiși Iordache vistirnicul și alți boieri apropiați, iar Ion Buhuș a fost numit logofăt în locul lui Ruset.

Cu acest prilej, boierimea moldoveană nemulțumită de Duca, s-a adunat la Iași și „s-a început gâlcevă către capegi-baș că faci Duca arzuri la Poartă fără voia lor și fără știrea lor, iar lor nu le mai trebuie să le fie domn”³¹. Știrea despre ce se întâmplă la Iași ajunge la Brâncoveanu, care nu plecase de la Constantinopol, și de la el la turci. Vizirul trimite oameni care îl ridică pe Constantin Duca de pe drum și-l duc direct la Cavala fără a-i da posibilitatea să se disculpe.

Vizita lui Constantin Brâncoveanu la Constantinopol a avut loc între 28 mai și 28 iunie 1703, iar solul cu ordinul de chemare la Constantinopol a lui Constantin Duca, 26 iunie, a ajuns la Iași la 26 iunie.

La 24 iulie 1703, cancelarul F. A. Golovin îl anunța pe Petru cel Mare că Pașa de Silistra a trimis 1000 de turci să-l ridice pe domnul mazil și să-l ducă la Constantinopol³².

Aflat la Constantinopol, Antioh Cantemir spera în zadar ca boierii să-l cheme în scaunul Moldovei. Iordache Ruset întreținea această speranță a fostului domn, șiret, vistiernicul îl atrage de partea sa și pe Panaiotache Morona, postelnicul apropiat a lui Constantin Duca cerându-i acestuia să-l sprijine și el

³⁰ I. Neculce, *op cit*, p. 172.

³¹ *Ibidem*, p. 173.

³² „Studii și Materiale de Istorie Mediie”, nr. 1, 1950, p. 200.

pe Mihai Racoviță. Panaiotache se lasă convins mai ales „că-i greșise lui Antioh că-i stătuse împotriva la vremea Ducă-i vodă”³³.

Hatmanul Mazeppa află că în iulie 1703, la Iași a avut loc o adevărată răscoală „unde s-au răsculat valahii, arestând pe fiecare grec pe care-l prind și adunându-se toți boierii și poporul s-au dus să se roage la sultan să nu le mai da greci la cârmuire, ci să le trimită dintre valahi pe cine sultanul va crede de cuviință”³⁴.

Aceste mișcări pentru schimbarea domnului în Moldova au coincis cu tulburările de la Constantinopol, în urma cărora a fost răsturnat și ucis sultanul Mustafa și înlocuit de fratele său, Ahmet. Acțiunile boierilor din Moldova s-au petrecut foarte rapid și ceea ce s-a întâmplat la Constantinopol i-a ajutat foarte mult, dar nu și pe Constantin Duca, care ajunge în exil la Cavala pe malurile Arhipelagului unde nu mai călcase niciun domn român.

Cronica lui Tarih consemnează aceste evenimente legate de schimbarea lui Constantin Duca din 1703, arătând că „raialele Moldovei, făcând o jalbă către curtea cea binevoitoare și dreaptă de la Adrianopol, arătase că voievodul lor, Duka-oglu, le asupre și își luaseră angajamentul să-l îndepărteze de pe capul lor”³⁵.

³³ I. Neculce, *op. cit.*, p. 176.

³⁴ „S. M. I. M”, p. 102.

³⁵ *Cronici turcești privind Țările Române*, vo. III, București, Editura Academiei, 1980, p. 205.

Through the Window of History: The Internal Political Situation of Moldavia During the Reigns of Constantine Duca (1693-1695 and 1700-1703)

The period of Constantine Duca's reigns in Moldavia (1693-1695 and 1700-1703) coincides with international events of great significance for European history. Nicknamed Duculeț, he was the son of Gh. Duca, a Greek by origin, who also had three reigns in Moldavia and one in Wallachia.

Raised in Constantinople, under the care of his father, Constantin Duca acquired a fine erudition, studying with the great scholars of the time and having Dimitrie Cantemir among his colleagues. His complex personality did not attract much attention from scholars, with elements of his reigns being addressed as they intersected with the various aspects of the period under investigation.

In his first reign, from 1693 to 1695, which he achieved with the help of the Ottoman Empire and Constantin Brancoveanu, Lord of Wallachia, Constantin Duca was very young, proving to be a docile subject to the political plans of Brancoveanu, under whose influence he found himself. In his second reign, 1700-1703, Duculeț claimed independence from the Wallachian lord and sought to ignore his advice and authority, trying to conduct his own domestic and foreign policy.

Even if Duca's relations during his second reign with Brancoveanu were no longer close, it can be seen from an analysis of some of his actions that he copied the man who had been his father-in-law and protector during his first reign.

Istorie regăsită - România pe Frontul de Est (V) Departe de casă

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Bazat pe tacticile războiului fulger, planul inițial de invadare a Rusiei de către trupele *Wehrmacht-ului* și ale aliaților săi, cu numele de cod Operațiunea Barbarossa, prevedea cucerirea Moscovei în 3 – 4 luni. Însă, după declanșarea ofensivei, în ciuda unor victorii importante, Armata germană a trebuit să încetinească ritmul avansării datorită rezistenței sovietice. Bătălia de la Smolensk, iulie - septembrie 1941, a întârziat atacul asupra capitalei sovietice cu aproximativ 2 luni, iar consolidarea pozițiilor în încercuirile Leningradului și Kievului, întârzie și mai mult atacul împotriva Moscovei.

Atacul împotriva Moscovei este reluat abia pe 30 septembrie 1941 și are drept țintă cucerirea acesteia până la venirea iernii. În octombrie, deși vizibil secătuite de resursele utilizate în luptele anterioare, trupele germane înaintează și reușesc să spargă mai multe linii de rezistență sovietice, ajungând la aproximativ 120 de kilometri de Moscova. Însă toamna ploiasă transformă terenul într-o mocirlă nesfârșită, forțele germane nefiind pregătite să facă față condițiilor meteorologice extreme și rețelei proaste de drumuri din URSS. „Luptele din a doua jumătate a lunii noiembrie au fost necruțătoare. De ambele părți, regimente întregi au fost aproape decimate. Guderian, văzându-se blocat de o puternică rezistență la Tuia, la sud de Moscova.”¹

Cu toate acestea, soldații germani, la începutul lunii decembrie ajung la numai 30 de kilometri de capitală Uniunii Sovietice. Prin binoclu puteau fi zărite clădirile Moscovei. Factorul meteorologic însă, începe să își facă simțită prezența din plin. Deja secătuiți de putere, total neobișnuiți cu frigul aprig și lipsiți de echipamentul corespunzător luptei de iarnă, germanii nu au mai putut face față inamicului. „Feldmareșalul von Bock a fost nevoit recunoască la începutul lunii decembrie că nu se mai putea înregistra în nici un caz un “succes strategic”. Armatele sale erau epuizate, iar numărul soldaților cu degerături - peste 100 000 până la Crăciun - l-a depășit rapid pe cel al răniților.”²

Armata Roșie era mult mai bine echipată și pregătită de război în condiții de iarnă. Forțele germane au fost atacate înainte de a pătrunde în Moscova, iar

¹ Beevor, Antony, Stalingrad, Editura Rao International Publishing Company, 2005, p. 67.

² Idem p. 69.

În ianuarie 1942 acestea erau deja îndepărtate la peste 100 de kilometri de oraș. Iarna geroasă a anului 1941-1942 a adus punctul de cotitură în desfășurarea războiului pe frontul din Est. Bătălia Moscovei a pus capăt speranțelor într-o victorie rapidă împotriva Uniunii Sovietice, Germania fiind confruntată cu perspectiva unui război de uzură. „Luptele au devenit haotice, liniile frontului sucindu-se pe hartă în toate direcțiile, în timp ce ofensiva generală a lui Stalin se pierdea într-o serie de încercări. Mai multe unități și mari unități sovietice au rămas izolate în timp ce pătrundeau în dispozitivul german cu sprijin insuficient.”³

În apropiere de Lozovaia, localitate din Ucraina, situată la circa 100 km sud de Harkov, a avut loc, în iarna anului 1941/1942, una dintre bătăliile importante duse de unitățile românești pe frontul de est. Dar, deși au fost implicate două divizii (Diviziile 1 și 2 Infanterie) și un detașament de schiori, evenimentele din ianuarie-martie 1942 au rămas puțin cunoscute, ignorate chiar de către istoriografia românească.

Cucerirea fortăreței Odessei la 16 octombrie 1941, a consemnat cea mai importantă izbândă a armatei române, obținută aproape de una singură, cu doar foarte puține întăriri de artilerie grea germană. Însă, din cauza pierderilor foarte mari înregistrate, majoritatea unităților românești din Armata 4 sunt trimise în țară pentru refacere (circa 210 mii militari). *“Forțele române suferiseră pierderi cifrate la 98 000 de oameni în asediul Odessei, la sfârșitul verii lui 1941. Majoritatea nu înțelegeau de ce se mai continua înaintarea la est de Nistru, odată ce Basarabia fusese recucerită.”*⁴

Mareșalului Antonescu analizând gravele carențe ale armatei române în bătălia Odessei, cita “cazuri flagrante de incompetență și neglijență, el atrăgea atenția asupra consecințelor dezastruoase ale greșelilor șefilor pentru moralul trupei: „De la soldatul și ofițerul cel mai tânăr și până la cel mai bătrân au pierdut din prima zi a pășirii lor pe câmpul de luptă toată încrederea lor în șefi (de la comandant de regiment până la mine) și tot entuziasmul lor pentru luptă.”⁵

Divizia 1 Infanterie și Divizia 2 Infanterie rămân în zona ocupată dintre Nistru și Nipru, pentru a asigura spatele frontului. Divizia 1 Infanterie, (Regimentul 5 Vânători, 85, 93 infanterie și Regimentele 1 și 38 artilerie) comandată de generalul Emanoil Bârzotescu, subordonată Corpului 6 armată,

³ Idem p. 76.

⁴ Florin Constantiniu, O istorie sinceră a poporului român, Ed. Univers Enciclopedic Gold, 2014 p.408

⁵ Beevor, Antony, Stalingrad, Editura Rao International Publishing Company, 2005, p. 130.

este deplasată circa 500 kilometri spre est, în zona Krivoirog, unde a primit misiune de siguranță și pază.

Divizia 2 Infanterie, subordonată aceluiași Corp 6 de Armată, a început, la 18 octombrie, marșul spre Kirovgrad, unde a primit misiune de siguranță între Bug și Nipru (Duțu, Al, p. 161). Deplasarea s-a făcut pe jos, de către infanterie, în timp ce artileria, proviziile și munițiile au fost transportate cu ajutorul atelajelor tractate de cai.

Soldații români au prilejul de a face cunoștință cu realitățile din necuprinsa Uniune Sovietică, conviețuind în mod pașnic cu populația civilă. S-au semnalat puține acțiuni de sabotaj sau atac armat. *“La Odessa am stat numai două săptămâni (povestește Florea Zdrenea, din Regimentul 93 Infanterie, originar din Cinteț-Arad), după care orașul o căzut în mâna armatei române. După asta toți am crezut că venim acasă, că ne-am terminat treaba cu Basarabia, care o fost eliberată. Numa că am avut o mare surpriză. După ce s-o ordonat să ne adunăm în careu, ni s-o spus că s-o primit ordin dă la Antonescu să merem mai departe în Rusia, în Transnistria, ca trupe de ocupație, înapoia frontului. Așa am ajuns până la Krivoi Rog. Asta o fost prin decembrie. Am fost cazați în oraș și am fost folosiți ca trupe de ocupație. Ne-or băgat acolo în niște blocuri cu 12 etaje”*⁶ (Tuleu, Ioan, p. 179).

Artileristul Alexandru Scrob povestește, cu un soi de nostalgie, despre zilele petrecute în mijlocul populației din satele rusești din apropierea Mării Negre, nu despre confruntare sau animozitate, ci mai mult despre o conlocuire pașnică. *„Unii ruși erau cam obraznici, dar cu cei mai mulți m-am înțeles, că le spuneam: „Ce caut io aici când am pământ la Luguzău. Nu-mi trebuie mie pământul vostru și cred că nici vouă nu vă trebuie pământul meu. Noi le dădeam alimente, că era cam criză la ei.”*⁷

Dar, ostașii români aflați la mii de kilometri distanță de casele lor nu vor avea prea mult parte de viața oarecum liniștită deoarece marile unități de care aparțineau vor lua parte la luptele grele, desfășurate pe un ger cumplit, pentru a opri contraofensiva sovietică din iarna anului 1941/1942.

Succese sovietice l-au determinat pe Mareșalul Timoșenko să plănuiască o ofensivă prin care să izoleze regiunea industrială Donbas și să prindă Harkovul într-o încercuire uriașă. Atacul a fost declanșat la începutul lui ianuarie, pe o temperatură care scăzuse la 30 de grade sub zero și chiar mai mult: *„Transporturile nu se puteau efectua pe calea ferată și pe drumuri din cauza înghețului, iar căruțele trase de cai puteau asigura doar rațiile minime.*

⁶ Tuleu, Ioan Valeriu: „Războiul trăit”, Editura Viața arădeană, Arad, 2012,

⁷ idem

Cu toate acestea a fost o lovitură încununată de succes, pe partea sudică realizându-se un intrând de 100 kilometri adâncime.”⁸

La sud de Harkov, contraofensiva sovietică produsese o breșă importantă în dispozitivul german pe Doneț, în zona localității Isium. Așa cum aprecia Marele Stat Major Român, comandamentul german de pe direcția sudică a frontului „disputând cu îndârjire terenul și-a consumat toate rezervele, în timp ce rușii aducând mereu întăriri au reușit să producă goluri în dispozitivul german, în special pe direcțiile Pavlovgrad - Dnepopetrovsk și Krasnograd – Poltava”.⁹ În aceste condiții, comandamentul german solicită sprijinul marilor unități române aflate în Ucraina.

La 10 ianuarie 1942, presiunea sovietică din capul de pod de la sud de Harkov este maximă. Divizia 1 Infanterie primește ordin din partea Grupului German de Armate Sud să se concentreze în zona Dnepopetrovsk - Zaporoje. Deplasarea spre front s-a făcut pe jos și pe calea ferată, pe un traseu de 400 de kilometri, pe un ger de - 35 -40 de grade C, pe viscol și drumuri complet înzăpezite.

Divizia 1 a fost introdusă în luptă în sectorul Pavlovgrad, între resturile diviziilor 100 și 298 infanterie germane, la dispoziția Corpului 11 armată german (Duțu, Al, p. 236), cu misiunea de a apăra sectorul dintre Kokovka și Samoilovka localități situate la sud de Lozovaia, unde situația era atât de critică încât nu se cunoștea unde este inamicul și nici pozițiile pe care mai existau rezistențe germane.

Divizia 2 Infanterie a fost pusă și ea la dispoziția Înalțului Comandament German și a primit ordin, la 25 ianuarie 1942, într-un moment în care situația din intrândul de la Isium (la vest de Donețk) se agrava mereu, să se deplaseze la vest de Dnepropetrovsk. (Duțu, Al, p 161). Dumitru Boboașcă, caporal în grupul de comandă al Regimentului 1 Dorobanți a supraviețuit aceluși marș cumplit povestind mai târziu încercările prin care a trecut: „Marșul s-a executat în condiții extrem de grele datorită drumurilor înzăpezite, gerurilor mari și viscozelor continui din iarna aceluși an. Din zona Pavlovgrad, unde Regimentul 1 Dorobanți a ajuns în jurul datei de 1 martie, am fost dirijați către satul Kochovka (30 km sud Lozovaia), după care în jurul datei de 9 martie am înlocuit o unitate germană (decimată), pe un front de 9 km nord- est de acest sat. În dreapta regimentului nostru era o unitate germană iar în stânga Regimentul 31 Dorobanți”¹⁰

⁸ Beevor, Antony, Stalingrad, Editura Rao International Publishing Company, 2005, p. 87.

⁹ Istoria militară a poporului român, p. 468.

¹⁰ De la Nistru la Marea de Azov, p. 368

S-au dat luptele crâncene, cu pierderi grele de ambele părți, „Îndeosebi în 19 februarie contraatacurile inamicului au fost deosebit de puternice, fiind sprijinite de artilerie și tancuri. Numai în sectorul unde eram eu am văzut 8-10 tancuri mari, vopsite în alb, greu de distins pe zăpadă” (De la Nistru la Marea de Azov, p. 367). “Am constatat că sovieticii atacau în valuri succesive, din care numai primele aveau luptători înarmați, valurile următoare folosind armele celor căzuți în luptă, în fața lor”¹¹

Sergentul Ioan Pășcoi, comandant al plutonului de mitraliere rememora: „S-o retras batalionul și or uitat de noi. Norocul nostru că nu ne-or bătut rușii cu branduri. Eram la Lozovaia. Până la urmă ne-am retras și noi dară iară am contraatacat. Or murit mulți din compania mea, inclusiv doi consăteni (din comuna Șicula n.n.). De la celelalte companii au murit mai mulți”.¹²

Cu toate greșelile care puteau fi imputate comandanților și trupeii, introducerea Diviziei 1 Infanterie în luptă, într-unul din cele mai critice momente, a avut o importanță deosebită, permițând comandamentului german să oprească înaintarea forțelor sovietice spre vest și să-și creeze disponibilități de forțe cu care a contraatacat la 24 februarie (Duțu, Al p. 159).

În fața atacurilor îndârjite ale sovieticilor, la care au participat patru divizii de infanterie și circa 18 tancuri, Divizia 2 Infanterie a stat neclintită în apărare în acest sector până în luna mai, când unitățile germane și românești au pornit contraofensiva, ocupând Lozovaia și încercuind gruparea inamică de la Harkov, ajungând până la Donețk.

“Trebuie notat că Grupul de Armate a avut o grea campanie de iarnă; iar cu o lună și ceva mai înainte un mare atac sovietic, în mai, la Harkov, a fost respins și s-a repurtat o strălucită victorie (către 28 mai) în faimoasa bătălie de încercuire - die Kesselschlacht von Charkow - valea Reka, unde forțele principale de atac sovietic aventurate au fost împresurate, nimicite, iar frontul a făcut un salt spre est, degajând larg orașul cum și orașele Kursk, Orel.”¹³

Au fost revizuite de către comandamentul românesc aprecierile asupra felului în care s-a comportat Divizia 1 infanterie, motiv pentru care s-a dat și următorul ordinul de zi: “Pentru Diviziile 1, 2 române și Divizia 113 germană Ordin de zi nr 7/30 aprilie 1942 Ostași Bătălia de iarnă s-a sfârșit cu victoria noastră. Suportând cu bărbăție toate rigorile unei ierni năpraznice, - ați arătat că hotărârea voastră este de neînvins. Repetatele atacuri ale inamicului au fost

¹¹ Idem p. 369

¹² Idem p. 371

¹³ General Titus Gârbea. Memorial și însemnări zilnice, vol. II, Editura Cetatea de Scaun, 2012, p. 131

înfrânte iar dorința lui de a pătrunde spre Pavlovgrad, Dniepropetrovsk și calea ferată nimicită. Divizia 113 germană, a arătat toate virtuțile unei mari unități de elită, demnă reprezentantă a glorioasei armate germane. Divizia 1-a a arătat cu prisosință că zilele negre din februarie n-au fost decât un tragic accident trecător și că valoarea ei este neprețuită. În special zilele de 6 și 7 martie au arătat virtuțile sigure ale ostașilor acestei mari unități, ce s-au acoperit de glorie. Divizia 2-a, după trecătoarea oscilație de la 16 martie, s-a luptat cu nespus eroism, rezistând zece zile atacurilor repetate ale unui inamic puternic, sprijinit de numeroase care de luptă. Strădania inamicului a fost zădărnicită și scump plătită. Ostași ai Corpului 6 armată! Pentru glorioasele voastre fapte de lupte și sfintele voastre suferințe vă mulțumesc. Mă închin în fața morților noștri. Memoria lor va fi în veci cinstită de patrie. Comandantul Corpului VI Armată General de divizie C.I. Dragalina.”¹⁴

Odată cu venirea primăverii anului 1942, influența celor trei atu-uri ale Statului Major Rus din toate timpurile, ”generalii Noroi, Iarnă și Distanță”, părea că nu va mai conta, că Wehrmachtul își va reface forțele și va fi obținută victoria în Est. Germanii au reușit stabilizarea frontului, însă planurile de a lansa un nou atac asupra Moscovei au fost abandonate.

Pe 5 aprilie, Cartierul General al Führer-ului a emis ordine pentru ca, ofensiva principală - Operațiunea Albastru - să aibă loc în sudul Rusiei pentru cucerirea Stalingradului și a terenurilor petrolifere din Caucaz. Hitler continua să fie convins de ”superioritatea calitativă a Wehrmacht-ului asupra sovieticilor”. Moralul ridicat din nou odată cu venirea primăverii, noul echipament și marele succes repurtat la Harkov făcuseră uitat coșmarul iernii anterioare.

Voronej avea să fie prima bătălie importantă, dar și ocuparea Sevastopolului de către armata a 11-a germano-română (7 iunie - 4 iulie) deschidea drumul spre Stalingrad.” În cinci zile întreaga peninsula Kerci era curățată de inamic. “Pe 28 octombrie, la sfârșitul a zece zile de lupte amarnice, defensiva sovietică s-a prăbușit. Armata a 11-a putea să înceapă urmărirea.”¹⁵ Șase divizii germane și trei divizii române au distrus 26 de mari unitati ruse[...]S'au capturat 170.000 prizonierei, 1.133 tunuri, si 258 care de lupta”¹⁶

Campania germană pe frontul de est din 1942 a avut doar aparența războiului fulger, în înțelesul că dinamismul din faza ei ofensivă putea lăsa impresia că Wehrmachtul și-a regăsit forța de șoc și mobilitatea din vara

¹⁴ Ioan Tuleu, *Bătălia de iarnă de la Lozovaia (The Winter Battle of Lozovaia)* Societatea Științifică de Istorie – Filiala Arad, p 227

¹⁵ Eric von Mainstein, *Victorii Pierdute*, Editura Elit, 1982

¹⁶ Platon Chirnoagă, *Istoria politică și militară a războiului României contra Rusiei Sovietice 22 iunie 1941- 23 august 1944*, Ediția II, Editura Carpații, Madrid, 1958 p.163

precedentă. În realitate, Germania se afla în toiul unui „război de uzură pentru care nu era pregătită.”¹⁷

Atunci, faptul nu era prea evident și, putem constata că și astăzi, mai sunt specialiști care consideră că până în 1942 Germania încă mai avea șanse să câștige războiul cu Uniunea Sovietică.

Convins, că vara va aduce victoria trupelor aliate în Est, mareșalul Antonescu și-a dat acordul ca, în campania anului 1942, România să participe cu efective la nivelul anului precedent, adică 26 divizii, ce urmau a fi trimise pe front în trei etape. Lui Hitler, el i-a spus, la întrevederea din 11 februarie 1942, că România voia „să pună la dispoziția Reichului german tot potențialul ei militar și economic.”¹⁸

Fixarea centrului de greutate în sectorul sudic al frontului germano-sovietic a făcut ca participarea armatei române să fie deosebit de importantă, România plasându-se (prin efectivele angajate), pe al doilea loc, după Germania, în războiul din Est.¹⁹

Până la sfârșitul lunii iulie, germanii îi forțează pe sovietici să se retragă în defensivă dincolo de Don, de-a lungul căruia este stabilit un aliniament aliat compus din armatele românești, italiene și maghiare. Armata a 6-a germană se află la câteva zeci de kilometri de Stalingrad, iar Armata a 4-a Panzer, aflată pe flancul sudic, își schimbă direcția de atac către nord, pentru a ajuta la cucerirea orașului.

Bibliografie

1. Duțu, Alesandru; Dobre, Florica; Loghin Leonida: „Armata română în Al Doilea Război Mondial”, Editura Enciclopedică 1999, București.
2. Tuleu, Ioan: „Satul dintre bălți”, E. Viața arădeană, Arad 2008.
3. Platon Chirnoagă, *Istoria politică și militară a războiului României contra Rusiei Sovietice 22 iunie 1941- 23 august 1944*, Ediția II, Editura Carpații, Madrid, 1958
4. „De la Nistru la Marea de Azov, iulie 1941-iulie 1942”, Editura Vasile Cârlova, București 1997.
5. Irving, David: „Hitler”, New York, 1977.

¹⁷ Florin Constantiniu, O istorie sinceră a poporului român, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014, p.413

¹⁸ <https://foaienationala.ro/la-volga-si-in-caucaz-partea-i.html>

¹⁹ Florin Constantiniu, O istorie sinceră a poporului român, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014, p.413

6. Beevor, Antony: „*Stalingrad*”, Editura Rao International Publishing Company, 2005
7. „*Istoria militară a poporului român*”, vol VI, Editura Militară, București 1989.
8. Tuleu, Ioan Valeriu: „*Războiul trăit*”, Editura Viața arădeană, Arad, 2012.
9. Gheorghe Buzatu, *Mareșalul Antonescu la judecata istoriei*, București, Editura Mica Valahie, 2002 - coordonare și colaborare; ediția a II-a - Trecutul la judecata istoriei. Mareșalul Ion Antonescu: Pro și contra, București, Editura Mica Valahie, 2006.
10. Gheorghe Buzatu, *România cu și fără Antonescu: documente, studii, relatări și comentarii*, Iași, Editura Moldova, 1991.
11. Gheorghe Buzatu, *Hitler, Stalin, Antonescu*, I, Ploiești, Editura Mileniul III, 2005.
12. Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014
13. Dinu Zamfirescu, *Tragedia României, 1939-1947*. Texte apărute în „Dialog”, revistă din Germania a exilului politic românesc, selectate și îngrijite de Ion Solacolu, prefată Neagu Djuvara, postfață Florin Constantiniu (București: Editura Pro Historia, 2004)
14. Jean Ancel, *Roumanian-German Relations, 1936-1944*, vol. 9, Documents Concerning the Fate of Romanian Jewry During the Holocaust (New York: Beate Klarsfeld Foundation, 1986) (în continuare; Ancel, Documents); The War Years, June 23, 1941- December 11, 1941, vol. 8, ser. D, Documents on German Foreign Policy 1918-1945 (London: Her Majesty's Stationery Office, 1964).
15. Rebecca Haynes, *Politica României față de Germania între 1936-1940* (Iași: Polirom, 2003)
16. Harry M. Howard, *The Policy of National Socialist Germania in Southeastern Europe*, Harry S. Truman Library, pp. 10-529.
17. Andreas Hillgruber, *Hitler, König Carol und Marschall Antonescu*. Die deutsch-rumänischen Beziehungen 1938-1944 (Wiesbaden: Steiner 1954)
18. Eric von Mainstein, *Victorii Pierdute*, Editura Elit, 1982

History Retrieved – Romanian on the Eastern Front (VI) Far Away From Home

The conquest of the Odessa fortress on 16th October 1941 was the most important victory of the Romanian army, achieved almost single-handedly, with only very little German heavy artillery reinforcement. However, due to the very heavy losses, most of the Romanian units of the 4th Army are sent home for recuperation (about 210,000 soldiers).

Near Lozovaia, a town in Ukraine, about 100 km south of Kharkov, one of the most important battles fought by Romanian units on the Eastern Front took place in the winter of 1941-1942. But, although two divisions (1st and 2nd Infantry Divisions) and a detachment of skiers were involved, the events of January-March 1942 remained little known, ignored even by Romanian historiography.

Medierea conflictelor în sistemul de educație (II)

Modele, avantaje, dezavantaje, argumente pro/argumente contra utilizării metodei în asistarea conflictelor specifice

prof. Neculai Juncă

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Modele de mediere școlară

În contrast cu tendințele actuale, școala românească încearcă de multe ori să soluționeze conflictele prin diverse metode „tradiționale”, dar care se dovedesc deseori ineficiente: strategii de constrângere, de intimidare și de amenințare care ar avea ca scop obligarea părților implicate să renunțe la dispută. Tendința predominantă este de a despărți sau convinge părțile conflictuale să-și rezolve problemele comune, făcându-se apel la valori și convingeri etice care vizează împiedicarea escaladării conflictului. Aceste strategii pot conduce la o deviere situativă de la exercițiul deschis al conflictului, însă nu ajută la găsirea unei rezolvări de durată, nici la detectarea precisă a cauzelor conflictului sau configurarea unor soluții constructive.

Prin comparație, medierea înseamnă comunicare și reprezintă o alternativă care oferă părților aflate în conflict posibilitatea de a se asculta atent și responsabil una pe alta, de a vorbi nestingherit despre problema lor pe care o conștientizează, o analizează, o simplifică și în final o soluționează. Având ca țintă mai ales demnitatea umană, urmărind respectul reciproc, medierea este o formă de educație pentru viață, este o manifestare activă a înțelepciunii.

Rezolvarea alternativă a disputelor include un larg spectru de procese care solicită abilități de comunicare și gândire creativă pentru a găsi soluții care să fie acceptate de toți cei implicați în dispută. Spre deosebire de evitare sau agresivitate, ca răspuns la un conflict, această abordare presupune nu doar creativitate și acorduri reciproc avantajoase, ci și menținerea și îmbunătățirea relațiilor între cei aflați în conflict. Procesele de rezolvare a conflictelor – negociere, mediere, construirea consensului – trebuie studiate, observate, modelate și exersate înainte de a fi utilizate efectiv. Înțelegerea clară a metodelor de rezolvare a conflictelor și un nivel înalt al abilităților de desfășurare a acestor procese sunt cruciale pentru educatori, care încorporează procesele în predare și alte activități didactice.

Curriculumul Național se concretizează în documente școlare de tip reglator, recunoscute sub denumirea de curriculum oficial sau formal – planuri-

cadru de învățământ, programe școlare – și în alte categorii de produse curriculare – manuale școlare alternative, pachete educaționale, auxiliare curriculare. Prin planurile-cadru sunt selectate și organizate domeniile disciplinare și sunt gestionate resursele de timp în procesul didactic, în acord cu principiul asigurării egalității de șanse pentru elevi, principiul diferențierii parcursului școlar, în funcție de interesele, nevoile și aptitudinile specifice ale elevilor. Planul cadru actual permite promovarea medierii ca disciplină opțională la nivelul curriculum-ului la decizia școlii, dar și în centrele After school.

Avantaje ale utilizării medierii în școală

Medierea este o negociere asistată, un proces condus de către o terță parte, care ajută părțile să ajungă împreună la o înțelegere, în vederea încheierii conflictului. Mediatorul, deși nu are putere de decizie, ajută părțile să găsească soluția care să conducă la un acord. *„Medierea reprezintă o modalitate facultativă de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate și confidențialitate.”*¹ Prin mediere se sting conflicte existente dar, în același timp se preîntâmpină apariția altor neînțelegeri. La finalul medierii, părțile își strâng mâna și pleacă având mai puține probleme decât aveau anterior.

Medierea *„se referă la participarea voluntară într-un proces structurat în care o parte terță neutră asistă două sau mai multe părți care încearcă să atingă un acord.”* (Messing, 1993)²

Un program de mediere între elevi oferă fiecăruia mijloace constructive de rezolvare a conflictelor, elevii-mediatorii înșiși fiind adeseori cei care câștigă cel mai mult de pe urma programului, întrucât dobândesc abilități de rezolvare a conflictelor de pe urma cărora vor beneficia în prezent, dar și în viitor. Din acest motiv, mulți experți consideră că programele de mediere ar trebui să existe nu doar ca entități solitare, ci ca o parte integrantă și importantă a unui program de rezolvare a conflictelor în toate școlile, care să ofere atât mediatorilor, cât și altora, oportunitatea de a-și însuși aceste abilități. Respectul pentru diversitate și pentru competența culturală sunt aspecte care trebuie neapărat atinse în instruirea elevilor mediatorii. Introducerea activităților de

¹ Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, modificată și completată prin Legea 370/2009, OG 13/2010 pentru transpunerea Directivei Servicii și prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, p1

² apud. Ștefan Boncu, p. 179

formare și a simulărilor care țin de problema intersectărilor culturale și justiția socială este o metodă eficientă și relevantă în pregătirea elevilor mediatori, mai ales pentru a face față conflictelor ce se nasc din diversitate.

Medierea este o strategie de rezolvare a conflictelor ce poate fi utilizată atât la nivel de clasă, dar și de școală, terții contribuind la soluționarea conflictelor prin tehnici ca: reducerea tensiunii, controlarea numărului de probleme, îmbunătățirea comunicării, stabilirea unor teme comune sau sublinierea anumitor opțiuni de decizie pentru a le face mai atractive pentru părți.

Rolul mediatorului poate aparține profesorului, directorului sau oricărui alt adult din școală, dar poate fi jucat adeseori și de elevi pentru rezolvarea unora dintre dispute, cum ar fi problemele ce implică gelozia, zvonurile, neînțelegerile, intimidările, hărțuiala, amenințările sau bătăile, proprietatea personală și prietenii distruse. Elevii și adulții pot fi co-mediatori, pot colabora pentru rezolvarea disputelor dintre elevi și profesori, care pot implica ciocniri de personalitate, probleme legate de respect sau de comportament și alte conflicte care alterează relația profesor-elev.

Într-adevăr, medierea are o serie de limite și insuficiențe legate de consimțământul sau libera acceptare a părților, că procesul în sine depinde de ansamblul calităților mediatorului, că nu se poate aplica oricând și în orice tip de dispută, însă ea reprezintă o metodă mult mai eficientă de rezolvare a disputelor decât tradiționalele muștrări și scăderi de notă la purtare.

Programele de mediere între elevi au marele avantaj că îl scutesc pe educator de activitatea de arbitraj, care consumă foarte mult timp și care, de cele mai multe ori, nici nu este prea eficientă pentru rezolvarea adevăratelor conflicte dintre elevi. Potrivit lui Richard Cohen, tinerii pot deveni mediatori eficienți pentru că-și înțeleg cel mai bine colegii, pot adapta procesul vârstei lor, își împuternicesc semenii și îi respectă, normalizează procesul de rezolvare a conflictelor. Elevii pot comunica cu colegii lor pe căi pe care adulții nu le pot atinge. Mediatorii elevi sunt capabili să definească problema din perspectiva, limbajul și atitudinea specifică lor, realizând astfel o adaptare naturală a procesului cu vârsta lor.

Elevii percep medierea unii cu alții ca pe o discuție liberă, fără a se teme de autoritatea unui adult care să le judece comportamentul, gândurile sau sentimentele. Mediatorii elevi sunt respectați pentru că ei onorează procesul de soluționare a problemei și pe colegii implicați în dispută prin felul în care conduc sesiunea de mediere. Aspectele de auto-împuternicire solicită tânărul și îi măresc stima de sine și autodisciplina. Când elevii vin cu propriile soluții la

probleme, simt că dețin controlul propriilor vieți și își iau mult mai ușor angajamentul de a respecta un plan de acțiune pe care ei înșiși l-au creat.

Școala se situează într-un echilibru precar pe axa timpului, întrucât operează cu elemente ale trecutului (conținuturi selectate într-un trecut mai mult sau mai puțin îndepărtat) și acționează în prezent pentru a pregăti elevii pentru viitor incert. Tocmai de aceea *”Trebuie să ne pregătim să trăim într-o lume ale cărei contururi nu pot fi anticipate. După mine, cea mai bună pregătire este să înțelegem în profunzime ideile legate de lume și de experiențele care s-au acumulat de-a lungul secolelor.”*³ Iar medierea reprezintă una din ideile profunde ale umanității, o soluție viabilă a problemelor cu care se confruntă școala actuală!

Bibliografie

1. *** Legea nr. 192 din 16 mai 2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator;
2. Boncu, Ștefan, Negocierea și medierea. Perspective psihologice, Editura Institutul European, 2006;
3. Cosmovici, A., Iacob, Luminița (1999) – Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași
4. Cucoș, C., (2000) – Pedagogie, Ed. Polirom, Iași
5. Kathryn GIRARD & Susan J. KOCH, (1996), Conflict Resolution in the Schools. A Manual for Educators, Jossey-Bass Publishers, San Francisco,
6. Popescu Neveanu, Paul (1978) – Dicționar de psihologie, Editura Albatros, București
7. Popoviciu, Daniela, Stoica. Ioana, (2007) – Manual de instruire a mediatorilor, Asociația Pro Medierea, București
8. Sălăvăstru, Dorina, (2004) – Psihologia educației, Ed. Polirom, Iași
9. Shapiro, Daniel, (1998) – Conflictul și comunicarea: un ghid prin labirintul artei de a face față conflictelor, Ed. Arc, Chișinău
10. Stoica-Constantin, Ana, (2004) - Conflictul interpersonal. Prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor, Ed. Polirom, Iași
11. Stoica-Constantin, Ana, Neculau, Adrian (1998) Psihosociologia rezolvării conflictului, Editura Polirom, Iași
12. Șoitu, L., Hăvârneanu, C., (2001) – Agresivitatea în școală, Ed. Institutul European, Iași

³ Gardner, Howard, Mintea disciplinată, Ed. Sigma, București, 2004, p. 260

Conflict Mediation in the Education System (II)
Models, advantages, disadvantages, pros and cons of using the
method in assisting specific conflicts

In contrast to current trends, the Romanian school often tries to resolve conflicts through various “traditional” methods, but which often prove ineffective: strategies of coercion, intimidation and threats aimed at forcing the parties involved to give up the dispute. The prevailing tendency is to separate or persuade the conflicting parties to resolve their common problems by appealing to values and ethical beliefs aimed at preventing the conflict from escalating. These strategies may lead to a situational diversion from open conflict, but they do not help to find a lasting resolution, nor do they help to pinpoint the causes of conflict or to shape constructive solutions.

By comparison, mediation is communication and is an alternative that gives conflicting parties the opportunity to listen to each other carefully and responsibly, to talk freely about their problem and to become aware of it, analyse it, simplify it and finally resolve it. With a focus on human dignity and mutual respect, mediation is a form of education for life, an active manifestation of wisdom.

Rolul profesorului de matematică în contextul educației centrate pe elev

Prof. Balan Maria

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăuțești

„Centrarea pe elev a devenit o condiție de calitate și eficiență a procesului formativ, dar și una dintre căile de rezolvare a numeroselor dificultăți pe care le cunoaște și le amplifică învățământul contemporan: diminuarea motivației elevilor pentru învățatură, lipsa de atractivitate a programului școlar, scăderea gradului de implicare în activitățile de învățare, diminuarea importanței acordate imaginației, creativității și afectivității elevilor în favoarea prețurii exagerate a gândirii și memoriei acestora, favorizarea abordărilor mecanice și reproductivă ale învățării în defavoarea celor euristice (bazate pe descoperie), accentuarea abordării pasive de către profesor/elev a activității didactice, rutina și monotonia, scăderea performanței școlare.”¹

În contextul actual, profesorului de matematică îi revine rolul de resursă de referință, dar nu singulară, pentru elevi în procesul de însușire a cunoștințelor de matematică prevăzute de Programa școlară în vigoare.

Profesorului de matematică îi revin tipuri particulare de responsabilități și competențe, derivate din rolul de manager al clasei de elevi, pe de o parte, și din poziția pe care o deține în contextul politicii educaționale a instituției de învățământ, pe de altă parte. Profesorul este atât factor de conducere, cât și factor de decizie deoarece atribuțiile propriului nivel privind decizia sunt strâns corelate cu atribuțiile proprii de conducere a colectivului de elevi.

Deciziile profesorului sunt decizii de conducere. Acestea au urmări directe asupra acțiunilor și deciziilor elevilor săi. Deciziile profesorului de matematică vizează proiectarea și desfășurarea lecției, activitatea care generează modificări de durată ale capacității și comportamentului participanților la procesul de învățare.

Procesul decizional cuprinde fazele succesive prin care se asigură elaborarea și implementarea deciziei, precum și controlul realizării acesteia.

¹ Laurențiu Șoitu, Rodica Cherciu, „Strategii educaționale centrate pe elev”

Concepută ca o suită de situații problematice, lecția de matematică îl solicită pe profesor să realizeze un proces decizional continuu.

În funcție de specificul lecției și de particularitățile colectivului de elevi, profesorul adoptă mai multe **strategii**:

- strategii **anticipativ – exploratorii**, care ghidează într-o anumită măsură căutarea soluției;

- strategii **anticipativ – rezolutive**, care sunt planuri specifice de căutare a soluției;

- strategii **rezolutiv – executive**, care pot fi construite în respectiva etapă a lecției.

În funcție de subiectul discutat, profesorul de matematică are două mari căi de abordare a orei: calea algoritmică și calea euristică. În unele situații, luarea deciziilor este favorizată de existența unor noțiuni învățate, a unor reguli sau algoritmi didactici cu care profesorul s-a familiarizat în practica pedagogică. În alte situații, profesorul este pus în fața unui număr mare de alternative posibile, care nu pot fi verificate în totalitate, ceea ce îl conduce spre calea euristică.

Profesorul de matematică poate acționa euristic și atunci când, deși cunoaște soluția tip a problemei, încearcă să o redefinească din altă perspectivă (de exemplu, din perspectiva grupului de elevi sau din perspectiva teoriei educației). Raționamentul euristic este cu precădere probabilist și presupune ca profesorul să aibă un stil cognitiv flexibil.

Din practica derulată la catedră am desprins concluzia că abordarea algoritmică și abordarea euristică se completează reciproc și că generează de fiecare dată situații educaționale favorabile implicării elevilor în luarea deciziilor. Executanții unei decizii luate de profesor pot fi elevii sau poate fi însuși profesorul, după cum executanții unei decizii luate de un elev pot fi ceilalți elevi sau poate fi profesorul de matematică. Această dublă postură de decident și executant reflectă dimensiunea specifică a activității profesorului de matematică în contextul educației centrate pe elev. Instruirea nu înseamnă doar a transmite un bagaj de cunoștințe de matematică, ci înseamnă a acționa asupra unui sistem, un ansamblu de elemente complexe care interacționează și sunt variabile în timp din care face parte și profesorul și care are în centru elevul.

Din perspectivă sistemică și decizională, conducerea activității didactice la matematică este un ansamblu bine definit de transformări prin care o situație inițială, dată, obiectul activității didactice, devine o situație finală dorită, proiectată, reflectată în competențele pe care trebuie să le dobândească elevii la finalul unei lecții, a unei unități de învățare sau a unui an școlar sau la finalul

unui ciclu de școlaritate urmat de un examen național (evaluare națională, ulterior, bacalaureat).

Programul este succesiunea situațiilor de instruire, predominant algoritmice, proiectate și realizate de profesorul de matematică prin care se realizează trecerea de la situația inițială la situația finală. **Strategia** este succesiunea situațiilor de instruire, predominant euristice, care are loc în condiții de incertitudine și care conduce de la situația inițială la situația finală.

O componentă fundamentală în desfășurarea activității instructiv-educative la matematică vizând centrarea pe elev, pe profilul de vârstă și pe specificul clasei o constituie sistemul de decizii pe care profesorul le ia înainte de lecție și în timpul desfășurării lecției.

Deciziile programate sunt deciziile luate înainte de lecție și presupun proiectarea calendaristică, proiectarea unităților de învățare și proiectarea propriu-zisă a lecției.

Deciziile interactive se iau în timpul activității cu elevii, în funcție de derularea fiecărei secvențe didactice, prin raportare la conținuturile și competențele stabilite prin proiectare. Conceptele de decizie programată și decizie interactivă sunt preluate din economie și este în general acceptată ideea conform căreia marea majoritate a deciziilor poate fi luată înaintea derulării activității didactice.

Deciziile programate la disciplina matematică răspund la o serie de întrebări, cum sunt:

1. **Ce orizont temporal acoperă aceste decizii?** Cu cât timp înainte de desfășurarea lecției trebuie să iau aceste decizii? Pentru ce interval de timp pot lua aceste decizii? Problema la care trebuie să răspundă profesorul de matematică este *Ce trebuie să facă azi pentru ca elevii să fie pregătiți pentru un viitor care conține multe incertitudini?* În această etapă este foarte importantă cunoașterea particularităților elevilor și implicarea constantă a acestora în toate secvențele activității didactice. Profesorul își menține sub control propriile decizii, gata să le reconsidere atunci acest lucru este impus de interacțiunea cu elevii sau de noile informații care îi pot parveni profesorului.

2. **Care este obiectul deciziilor luate înainte de desfășurarea lecției?** Obiectul deciziilor se referă la competențele generale și competențele specifice care trebuie realizate, conținuturile științifice parcurse la orele de matematică, diagnoza nivelului de pregătire al elevilor, strategii de evaluare și resurse necesare derulării activității.

3. **Ce aspect îmbracă procesul de proiectare didactică?** Procesul decizional pentru profesorul de matematică are un caracter ciclic, centrat pe

competențele generale și specifice definite prin programa școlară: competențe – conținuturi, competențe – evaluare, competențe – resurse, competențe – strategii didactice, competențe – forme de activitate cu elevii.

4. Ce factori influențează luarea deciziilor programate?

Pot fi identificate patru categorii:

- Profesorul însuși (starea sănătății, experiența didactică, pregătirea, stilul didactic);
- Elevii (particularități de vârstă și individuale, nivel de pregătire, relații interpersonale, grad de motivare, stare de sănătate);
- Familia (gradul de instruire, implicarea în viața propriului copil, relaționarea cu școala, mijloace de stimulare – sancționare a comportamentului copilului);
- Conținutul programei școlare și a programei de examenz.

Deciziile interactive la matematică apar în mod constant, la fiecare oră, fiecare situație de învățare ridicând probleme noi, a căror soluționare trebuie găsită alături de elevi. În aceste situații, profesorul de matematică poate fi surprins, consideră problemele apărute ca factori perturbatori, poate ignora în mod voit noile informații, poate amâna luarea lor în discuție sau poate încerca să adapteze din mers proiectul de lecție, reajustându-l. Aceste atitudini sunt contraproductive, evidențiază doar mentalitatea de executant a profesorului și nu valorizează nici potențialul său de manager al clasei de elevi, nici potențialul oferit de implicarea elevilor în oră.

Abordarea corectă a deciziilor interactive implică descoperirea situației care a determinat cauza exterioară care a determinat abaterea lecției sau optimizarea procesului intern care a generat situația problemă. Astfel, orice situație problematică la disciplina matematică are o structură analizabilă, adică are în componență tipuri de probleme.

Pașii de urmat în luarea corectă a deciziilor interactive la disciplina matematică sunt:

1. Analiza situației;
2. Identificarea tipului de problemă;
3. Adoptarea unui comportament decizional adecvat;
4. Orientarea spre prevederea evoluției și a problemelor potențiale;
5. Anticiparea amplitudinii și consecințelor situației problematice;
6. Măsuri de atenuare sau ținere sub control a efectelor

nedorite ale unei decizii luate.

Deciziile profesorului sunt interdependente. Deciziile anterioare le influențază pe cele care urmează, iar deciziile importante le constrâng și uneori le limitează pe cele de mai mică importanță. Formularea și comunicarea unei decizii trebuie să se efectueze clar și concis, ținând cont de fiecare dată de soluțiile prezentate de elevi și de necesitatea formării la elevi a propriei capacități de a lua decizii. Alegerea deciziei optime într-o situație dată este o provocare constantă pentru profesorul de matematică. Aceasta se realizează prin raportare la cerințele impuse de normele legale în vigoare (planuri cadru, programe școlare, programe de examen), de specificul clasei, de personalitatea profesorului. Strategiile decizionale ale profesorului de matematică sunt strategii de dezvoltare umană, care prefigurează dezvoltarea și afirmarea elevului la măsura adevăratului său potențial. Deciziile profesorului au și o importanță încărcătură morală, cu consecințe pozitive sau negative asupra evoluției elevilor.

"Educația este ce ne rămâne după ce am uitat tot ce am învățat în școală."²

Bibliografie:

1. Program de formare continuă în vederea constituirii Corpului de profesori evaluatori pentru examenele și concursurile naționale (CPEECN) – suport de curs – Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, 2021
2. Tiron, E., (coord.) – „Educația centrată pe elev / student – îndrumar (caiete de lucru)”, Editura Performantica, Iași, 2012
3. Șoitu, L., Cherciu, R.,- „Strategii educaționale centrate pe elev”, Editura ALPHA MDN, 2006
4. Proiectul PHARE: RO 2002/000-586.05.01.02.01.01 Asistență tehnică în sprijinul învățământului și formării profesionale inițiale – „Învățarea centrată pe elev – ghid pentru profesori și formatori” – 2005
5. Toma, S., – „Profesorul – factor de decizie”, Editura Tehnică, București, 1994

² Albert Einstein (1879 – 1955)

The Role of the Mathematics Teacher in the Context of Learner-centred Education

The Mathematics teacher has particular types of responsibilities and competences, derived from the role of class manager on the one hand, and the position he/she holds in the context of the educational policy of the educational institution on the other. The teacher is both a leader and a decision-maker because the teacher's own decision-making powers are closely linked to his or her own powers to manage the class of pupils.

The teacher's decisions are leadership decisions. They have direct consequences on the actions and decisions of their pupils. The Mathematics teacher's decisions concern the design and delivery of the lesson, an activity that generates lasting changes in the ability and behaviour of the participants in the learning process.

The decision-making process comprises the successive phases of ensuring that the decision is developed and implemented, and that its implementation is monitored. Conceived as a series of problem situations, the Mathematics class requires the teacher to carry out a continuous decision-making process.

Poveștile – cunoașterea adevărului

Prof. Alexandra Păuleți

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești, Iași

„Un copil care citește va fi un adult care gândește” – Sasha Salmina. Rolul cuvintelor este mult mai important decât am crede. Cu ajutorul acestora putem comunica, relaționa, dezvolta relații și prietenii, cu alte cuvinte ne formăm viața socială. Fără a cunoaște puterea cuvintelor este imposibil să cunoaștem oamenii (Confucius), dar cum putem obține această putere deosebită dacă nu prin lectură? Și cum putem ajuta viitorul societății să dețină acest prilej încă de la cele mai fragede vârste? Ei bine, totul începe înainte de a ne naște. Părinții sunt primii îndrumători al copilului lor, iar de la o vârstă aparent prematură, dar foarte importantă în viața lor, copiii cunosc grădinița. În aceasta instituție copiii dezvoltă comportamente sociale, învață reguli, învață să le respecte; totodată creează relații cu persoane de vârste apropiate, dar și persoane adulte.

Însă ce este cu adevărat fascinant la aceștia este puterea lor de a absorbe cuvinte și de a intui momentele potrivite pentru a rosti cele auzite. Sunt de părere că poveștile pentru copii, animate de o voce expresivă, care folosește intonații potrivite, dar și o mimică corespunzătoare, toate acestea combinate atrag rapid atenția micilor învățăcei.

Această misiune nu este întotdeauna ușoară, mai ales în zonele defavorizate. Pentru a veni în ajutorul cadrelor didactice de la sate, există mai multe asociații care sprijină educația timpurie. De exemplu, Grădinița noastră a încheiat un parteneriat cu Asociația OvidiuRo. Programul susține cursuri de formare pentru profesori și promovează cititul, prin acordarea gratuită de cărți. Toate acestea sunt adaptate vârstei preșcolarilor, conțin un limbaj adecvat, iar animațiile sunt în concordanță cu textul, foarte plăcute și atrăgătoare pentru copii.

Iată câteva titluri:

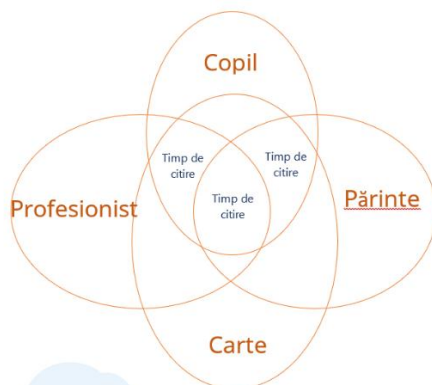
- *Apasă aici* – Herve Tullet;
- *Bruno. Emoțiile ne unesc* – Andreea Chiru-Maga;
- *Copacul meu* – Gerda Muller;
- *Descoperim cu Apolodor în Delta păsărilor-n zbor* – Florin Bican;
- *Omidă cea flămândă* – Eric Carle;
- *Tu ești mămică mea?* – P.D. Eastman;

- *Ursule Brun, Ursule Brun tu ce vezi?* – Bill Martin Jr.

Cursul „Magia lecturii” a fost dedicat profesorilor din învățământul preșcolar, un proiect Erasmus+, KA2 de tip cooperare pentru inovare și schimb de bune practici: „Parteneriat strategic în domeniul educației școlare” (Număr proiect: 2018-1-BE01-KA201-038616).

Programul de formare are 5 module:

- Modulul 1: Profesionist (educatoare) – carte; *profesioniștii și relația lor cu lectura și cărțile*
- Modulul 2: Copil – carte; *dezvoltarea copilului și lectura*
- Modulul 3: Cartea; *cartea ca obiect și povestea din ea*
- Modulul 4: Profesionist (educatoare) - carte – copil; *proiectarea și realizarea citirii cu voce tare cu un copil sau cu un grup mic de copii*
- Modulul 5: Profesionist (educatoare) - carte – părinti ; *comunicarea, modelarea și ghidarea părinților pentru a citi cu voce tare copiilor lor; părinții și relația lor cu cărțile și lectura.*

În acest proiect au fost implicați următorii: conducerea școlii, profesori din învățământul primar și preșcolar, profesori de gimnaziu și liceu, bibliotecari, personal nedidactic și părinți.

Cu sprijinul acestui proiect, dragostea pentru lectură a crescut în rândul preșcolarilor, iar unii dintre aceștia au învățat că, pentru a călători fără să ne mișcăm din loc este nevoie de o carte de povești.

Rezumat pentru traducerea în engleză:

„Un copil care citește va fi un adult care gândește” – Sasha Salmina. Un factor important în îmbogățirea vocabularului copiilor îl au cărțile cu povești. Cititul, împărtășirea poveștilor, discuțiile despre animațiile din cărți, cântatul și, în general, familiarizarea cu universul cărților ajută dezvoltarea timpurie a

copilului în numeroase moduri. Cititul îl familiarizează pe copil cu sunetele și cuvintele, promovează dezvoltarea creierului și imaginația, îl învață despre lumea din jurul său, îi dezvoltă vocabularul și, în cele din urmă, cultivă dragostea pentru literatură și îl încurajează să fie curios și să continue să citească mai târziu în copilărie.

Grădinița noastră a încheiat un parteneriat cu Asociația OvidiuRo care ajută la răspândirea lecturii în rândul copiilor. Aceștia susțin cursuri de formare pentru profesori și distribuie cărți gratuite grădinițelor din mediul rural. Iată câteva titluri: *Ursule Brun*, *Ursule Brun tu ce vezi?* – Bill Martin Jr., *Apasă aici* – Herve Tullet, *Omida cea flămândă* – Eric Carle.

În acest proiect au fost implicați profesori ai Liceului nostru, atât personal didactic, cât și nedidactic, chiar și părinți. După finalizarea proiectului pot spune că s-a observat o considerabilă creștere pentru iubirea de lectură în rândul copiilor.

Stories - Knowing the Truth

“A child who reads will be a thinking adult” - Sasha Salmina. An important factor in enriching children’s vocabulary is storybooks. Reading, sharing stories, talking about the animations in books, singing and generally becoming familiar with the world of books helps a child’s early development in many ways. Reading familiarises the child with sounds and words, promotes brain development and imagination, teaches them about the world around them, develops their vocabulary and ultimately cultivates a love of literature and encourages them to be curious and continue reading later in childhood.

Our kindergarten has partnered with the OvidiuRo Association to help spread reading to children. They provide training for teachers and distribute free books to rural kindergartens. Here are some titles: “Brown Bear, Brown Bear what do you see?” – Bill Martin Jr., “Click Here” – Herve Tullet, “The Hungry Caterpillar” – Eric Carle.

Our highschool personnel, both teaching and non-teaching staff, and even parents were involved in this project. After the completion of the project I can say that a considerable increase in the love of reading among children has been observed.

Creșterea caracterului aplicativ al orelor de matematică condiție în dezvoltarea competențelor cheie specifice

Prof. înv. primar Eugenia Pleșcan
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Matematica a jucat un rol important în istoria gândirii. Secole de-a rândul, marii gânditori au fost cu deosebire atrași de întrebări cum ar fi: „**Care este natura obiectelor matematice?**”, „**Cum se poate dobândi perspicacitate matematică**”, „**Ce face din matematică o știință aplicabilă ?**”.

Matematica este obiectul de învățământ care acționează asupra tuturor trăsăturilor definitorii ale gândirii moderne: practica globală, modelatoare, pluridisciplinară, prospectivă etc, de aceea are un rol deosebit în dezvoltarea intelectuală a omului. Cultura matematică devine azi din ce în ce mai necesară, aplicându-se în cele mai variate domenii ale științei și practicii.

Perioada micii școlarități este cea în care are loc o constituire și dezvoltare intensă a unor algoritmi ai activității intelectuale. Prin intermediul algoritmilor se creează una din condițiile elaborării rapide de decizii logice.

În epoca actuală ritmul alert al dezvoltării și competiției în toate domeniile de activitate ne impune să gândim repede și bine, iar afirmația că este nevoie de matematică este insuficientă. Se poate susține că nu se poate trăi fără matematică.

Matematica s-a cristalizat ca știință deschisă, capabilă de un progres permanent, de o perpetuă aprofundare, descoperire și crearea unor teorii noi. Dezvoltarea rapidă a științei, a acumulării în ritm tot mai intens a informațiilor, impun dezvoltarea culturii matematice, care trebuie să-și facă loc tot mai mult în cultura generală a unui om. Ca atare, încă din clasele mici se impune stimularea intelectului, a gândirii logice, a judecății matematice la elevi, încât să devină o disciplină plăcută, atractivă, convergentă spre dezvoltarea raționamentului, creativității și muncii independente.

În clasele CP-IV se însușesc noțiunile de bază, „**instrumentele**” cu care elevul va „**opera**” pe tot parcursul vieții și pe care se clădește întregul sistem al învățământului matematic. Dacă sunt predate în mod sistematic, ținându-se seama de particularitățile de vârstă ale elevilor, dacă sunt însușite în mod conștient și temeinic, cunoștințele de matematică aduc o contribuție deosebită la dezvoltarea gândirii logice și creatoare, la dezvoltarea spiritului de receptivitate a elevilor. Cu „**echipamentul**” pe care-l dau aceste cinci clase, elevul face

întreaga „călătorie” în domeniul acestei științe. Mulți copii întâmpină dificultăți în învățarea matematicii pentru că nu-și însușesc la timp aceste noțiuni. Important este ca învățătorul să respecte latura practică a matematicii. Odată cu însușirea noțiunilor matematice prin efort intelectual elevul învață și anumite tehnici de investigare și rezolvare cu caracter tot mai general.

Prin modelare, joc didactic, problematizare, învățarea prin descoperire elevul este pus în situația de a căuta, a descoperi, de a rezolva situații noi, neînvățate anterior. Acestea privesc atât activitatea elevului, cât și pe cea a învățătorului.

Se poate afirma că matematica modernă este investită în bogate valențe educativ – formative, nu numai în direcția formării intelectuale, ci și în ceea ce privește contribuția ei la dezvoltarea personalității umane, având o importantă contribuție la formarea omului ca personalitate. În același timp matematica se adresează și laturii afective: câte bucurii, câte nemulțumiri – întovărășite uneori cu lacrimi – nu trăiesc copiii în procesul activităților matematice. În primele clase se naște la copil atractivitatea, dragostea sau repulsia pentru matematică. Dacă elevul simte că pătrunde în miezul noțiunilor matematice, dacă gândirea lui este stimulată

sistematic, făcând un efort gradat, iar el simte că ființa lui adaugă ceva în urma fiecărui „*antrenament*”, dacă el trăiește bucuria fiecărui succes mare sau mic, atunci se cultivă interesul și dragostea pentru studiul matematicii.

În învățământul actual s-a produs o schimbare în modul de construire a programei de matematică. Astfel, în ansamblul său, noua concepție vizează următoarele schimbări în abordarea conținuturilor, în învățare, în predare:

- trecerea de la memorizare la explorare- investigare;
- trecerea de la ipostaza de transmițător de informații a învățătorului la cea de organizator al unor activități variate de învățare pentru toți elevii, în funcție de nivelul și ritmul propriu de dezvoltare al fiecăruia.

Acestea impun ca învățătorul să-și schimbe în mod fundamental orientarea în activitatea la clasă. Astfel, mediul realizat de către învățător în clasă trebuie să fie stimulativ și diversificat încât să ofere elevului o motivație susținută, favorabilă unei activități de grup, de rezolvare interactivă a unor probleme, de manifestare a solidarității și a unei competiții deschise, drepte, productive imbinată cu activități practice.

Dacă în trecut omul a trebuit să compare diferite mulțimi de obiecte (exemplu: pietre, săgeți, câini, bărbați, femei etc), cu scopul de a vedea care mulțime conține mai multe elemente, astăzi, acest lucru se realizează prin numărarea și compararea numerelor obținute ca rezultat al numărării. Acest lucru presupune cunoașterea numerelor și a numărării.

La școlarul mic, contactul cu noțiunea de „*număr natural*” se produce de timpuriu, prin contactul direct cu mulțimi finite ale căror elemente sunt obiecte concrete. Ei învață îndeosebi prin intuiție și manipulare directă de obiecte concrete, iar activitatea matematică reproduce spațiul fizic în care aceștia se dezvoltă.

Elevii pot fi conduși, prin activități atent dirijate, la sesizarea poziției unui obiect față de alt obiect și la aprecierea distanței dintre ele, folosind cuvintele: “mai aproape”, “mai departe”, “sus/jos”, “la dreapta/la stânga” etc.

Percepția relațiilor spațiale va fi completată cu activități de observare a obiectelor din clasă, a poziției unui obiect față de celălalt pentru însușirea noțiunilor și reprezentarea grafică a distanței, poziției dintre obiecte. Astfel, se fac aranjări într-o anumită ordine, exerciții de comparări și diferențieri ale diferitelor materiale concrete sau ilustrații, exerciții practice cu material didactic, de sortare, de grupare. De exemplu, se aduce în clasă un copac din crengi fixat într-un suport de brad (acoperit) trei ursuleți (jucărie) așezați în ordine pe catedră în fața copiilor. Ursuleții sunt așezați în sistem liniar orizontal cu distanță potrivită între ei. La semnalul învățătoarei, copiii închid ochii, timp în care învățătoarea ascunde un ursuleț. La următorul semnal copiii deschid ochii. Învățătoarea întreabă: ”Al câtelea ursuleț s-a ascuns?”. Copilul numit trebuie să răspundă: ”Al doilea ursuleț s-a ascuns”. Se descoperă copacul. Se vor intui pozițiile spațiale: în față, în spatele, lângă copac. Se atrage copiilor atenția că unul din ursuleții din șirul nostru vor ocupa una din aceste poziții. Ei trebuie să răspundă al câtelea ursuleț se află în acea poziție. La fluierul învățătoarei copiii închid ochii, timp în care învățătoarea așază un ursuleț în fața copacului. La următorul fluier copiii deschid ochii. Învățătoarea întreabă: ”Al câtelea ursuleț s-a așezat în fața copacului?”. Copilul numit răspunde: ”Al treilea ursuleț s-a așezat în fața copacului.” Copiii vor fi solicitați să așeze ei un ursuleț în poziția indicată de învățătoare. „Așază primul ursuleț lângă copac”; „Așază al doilea ursuleț în copac”; „Așază al treilea ursuleț în spatele copacului” etc.

În etapa operării cu mulțimile de obiecte concrete se realizează acțiunea nemijlocită cu obiecte concrete din mediul înconjurător. În acest sens activitățile practice sunt de un real succes:

- Formează o mulțime cu 3 elemente și una cu un element cu obiecte de pe bancă (fluturi, frunze, creioane etc);
- Grupează obiectele de pe bancă având tot atâtea elemente cu mulțimea nou-formată;

- Așază în pereche cu colegul de bancă bărcuțele și vapoarele de pe bancă și spune câte sunt. Rețin că mulțimile care au 3 elemente și încă unul sunt mulțimi cu 4 elemente, redate prin numărul 4, care se scrie cu ajutorul cifrei 4.

Pentru a ușura înțelegerea compunerii unui număr, se pot confectiona panouri individuale în două culori (panouri din polistiren). Folosind materialul primit, de exemplu 5 creioane, se va cere copiilor să găsească variante de compunere a numărului 5, așezând un număr diferit de creioane pe ambele culori ale tabloului. Fiecare copil anunță posibilitățile găsite ($3+2$, $4+1$, $1+4$, $2+3$, $0+5$), explicând cum a lucrat. Pentru a cunoaște toate variantele de compunere a numărului 5, se vor efectua exerciții pe tabla magnetică. Se va așeza pe tablă o mulțime cu 4 creioane, se va cere copiilor să numere elementele mulțimii și să așeze alături cifra corespunzătoare. Se va solicita apoi copiilor să specifice câte creioane trebuie adăugate pentru a avea 5. Se va trage concluzia că numărul 5 a fost compus dintr-o mulțime cu 4 elemente la care s-a reunit o mulțime cu un element.

Pentru descompunerea numerelor, copiii vor primi câte un cartonaș despărțit în două părți egale. Imaginar, acest cartonaș reprezintă o vitrină cu două rafturi, pe care copiii trebuie să așeze 5 cărți (jetoane), după preferință. Discutând variantele găsite de copii, aceștia sunt dirijați să ajungă la concluzia că, oricum ar așeza elementele mulțimii, tot cinci sunt. În ultima parte, se procedează ca în cazul compunerii. Învățătorul va așeza toate elementele mulțimii pe raftul de sus și va lua pe rând câte o minge și o va așeza pe raftul de jos.

Activitățile practice nu pot lipsi atunci când se învață adunarea și scăderea numerelor. În etapa concretă, elevii formează, de exemplu, o mulțime de brăduți ninși cu 3 elemente și o mulțime de brăduți albi cu 4 elemente. Reunindu-se cele două mulțimi se formează o mulțime care are 7 brăduți: ninși sau albi. Se repetă apoi acțiunea folosind alte obiecte (de exemplu, baloane, betişoare, flori, creioane s.a.), până ce elevii conștientizează că reunind o mulțime formată din 3 obiecte cu o altă mulțime formată din 4 obiecte (indiferent ce sunt acestea) se obține o mulțime formată din 7 obiecte. În această etapă, acțiunea elevului vizează numărul sau compunerea unui număr, date fiind două componente.

La predarea împărțirii trebuie să se utilizeze exemple concludente, legate de experiența și cunoștințele elevilor.

Exemplu: Dacă se lucrează cu betişoare, acestea se grupează câte 1, câte 2, câte 4, stabilindu-se de fiecare dată numărul grupelor ce se obțin, cu repetarea în cuvinte a procesului aritmetic: 12 betişoare împărțite în grupe de câte 2 betişoare fac 6 grupe, pentru că 2 se cuprinde în 12 de 6 ori etc. La

împărțirea cu rest, elevii sunt puși să împartă 2 creioane la 2 elevi, să constate că împărțirea s-a făcut exact și să scrie matematic concluzia: $2 : 2 = 1$. Apoi să împartă 3 creioane la 2 elevi, să constate că fiecare elev primește câte un creion, dar mai rămâne 1 creion, deci concluzia scrisă matematic este: $3 : 2 = 1$, rest 1. În mod asemănător se va proceda în continuare cu împărțirea la 4, 5, 6, ...

Împărțirea și înmulțirea sunt înțelese mai ușor când elevii lucrează cu obiecte concrete: piese, castane, nuci, betisoare, cuburi.

Înșușirea de către elevi a noțiunii de unitate fracționară trebuie să se realizeze în mai multe etape:

- etapa de fracționare a unor obiecte concrete și de partiție a unor mulțimi de obiecte concrete (măr, pâine, portocală, bețișoare, jetoane, creioane etc);

- etapa de fracționare prin îndoirea unor figuri geometrice plane admitând axe de simetrie, confecționate din hârtie sau carton: dreptunghi, pătrat, cerc;

- etapa de fracționare prin trasarea unor linii pe un desen geometric dat pe care îl împart în părți la fel de mari (împărțirea unui segment în mai multe segmente de aceeași lungime, trasarea axelor de simetrie într-un dreptunghi, pătrat, cerc sau a altor linii prin care să se fracționeze aceste figuri geometrice plane) sau fracționarea imaginilor unor obiecte (împărțirea în jumătate sau în sfert prin trasarea unor linii pe imaginea unui măr sau a unei coli);

- etapa de fracționare a numerelor, care se reduce la împărțirea lor la un număr dat (pentru a afla o pătrime dintr-un număr se împarte acel număr la patru).

Încă din clasa pregătitoare elevii învață să recunoască câteva figuri și corpuri geometrice, mai ales pe acelea pe care le întâlnesc și le utilizează ca material didactic în numerație și calcul: dreptunghiul, pătratul, triunghiul, cercul, cubul sau sfera. Referitor la corpuri geometrice, în afara recunoașterii, se vor face exerciții de observare a obiectelor ce au aceste forme și activități practice de construire a acestor forme. Cunoștințele de geometrie capătă însă caracter sistematic abia în clasa a IV-a, când ele sunt prezentate într-o înlanțuire logică, stabilindu-se definiții și proprietăți, introducându-se noțiunea de "perimetru", urmate de măsurători și calcule corespunzătoare. Alături de procesele intuitive, predarea-învățarea presupune acțiuni de măsurare efectivă a figurilor și corpurilor geometrice, de comparare a rezultatelor, decupări de figuri, descompuneri ale figurii sau desfășurări și apoi asamblări ale corpului geometric.

În clasele CP-IV, studiul mărimilor și al unităților de măsură reprezintă o interfață între matematică și viața de zi cu zi. Noțiunea de mărime, ce apare în sistemul predării-învățării matematicii în ciclul primar, este socotită o noțiune primară, înțelegerea ei făcându-se pe bază de exemple. Mărimile abordate

Începând cu clasa I sunt: lungimea, volumul (capacitatea vaselor), masa, timpul și valoarea. A măsura o mărime oarecare, înseamnă a compara această mărime cu o alta, luată ca unitate de măsură. Prin operația de măsurare se stabilește un raport numeric între mărimea de măsurat și unitatea de măsură considerată. Elevii vor înțelege că măsurările pe care le execută sunt asociate cu comparațiile pe care încearcă să le facă. Astfel, puși în fața situației-problemă de a decide în care dintre două vase prezentate este un volum mai mare de apă, elevii vor încerca diverse rezolvări. Vor compara folosind o ceașcă, un pahar, un vas de dimensiuni mai mici, stabilind astfel mai multe rezultate ale măsurării. Pe această bază vor înțelege cu mai multă ușurință necesitatea existenței unei unități de măsură standard și anume în cazul de față litrul (unitatea principală cu care se măsoară capacitatea vaselor). Învățătorul trebuie să utilizeze unitățile nestandard (de exemplu, palma, creion etc.).

Matematica făcută cu “creionul și hârtia”, respectiv cu “creta la tablă” capătă mai puțină importanță și devine mult mai importantă utilizarea unei varietăți de obiecte care trebuie manipulate în procesul învățării; se trece de la memorare de reguli și socotit la activitate de rezolvare de probleme prin tatonări, încercări, implicare activă în situații practice, căutare de soluții.

Activitatea de rezolvare și compunere a problemelor ocupă un loc deosebit în procesul de învățământ, învățătorului revenindu-i sarcina deosebită de a face din această activitate o adevărată muncă de creație, la baza căreia să stea următoarele criterii:

- aplicarea celor mai adecvate metode și procedee la fiecare lecție;
- gradarea efortului la care supunem gândirea;
- întrebările folosite trebuie să stimuleze efortul de gândire, să respecte ordinea logică, antrenându-i pe elevi la o participare activă, să stimuleze interesul tuturor elevilor, să conducă la descoperirea adevărului de către elevi;
- întrebările să nu rămână fără răspuns, soluționarea lor să fie rodul întregului colectiv;
- elevul să primească în clasă informații și tehnici de lucru care să-i permită aplicarea cunoștințelor de matematică în practică și capacitatea de a munci prin mijloace proprii;
- învățătorul să transforme elevul într-un participant activ dezvoltându-i interesul și atitudinea investigatoare, mizând pe curiozitatea spontană și pe dorința lui de a descoperi mereu ceva nou;
- să se cuprindă rezolvarea integrală a problemei într-o formulă, contribuind la formarea gândirii sintetice;
- pe lângă rezolvarea de probleme să se folosească și compunerea lor,

- sã li se insufle copiilor încrederea în capacitățile lor creatoare, curajul de a pune întrebări, îndrățneala, inițiativa, tenacitatea, perseverența.

În activitatea de rezolvare a problemelor oricât de simple ar fi ele, se cere din partea elevilor stăpânirea temeinică a tehnicii de calcul, deci baza de pornire în rezolvarea problemelor sunt exercițiile cu cele patru operații. Activitatea de rezolvare a unei probleme se desfășoară prin parcurgerea mai multor etape, care formează însă o activitate unitară, una dintre cele mai complexe activități intelectuale, care cuprinde inducții- deducții logice, analogii, raționamente, analize, generalizări, creație.

Problemele, fiind strâns legate cel mai adesea prin însuși enunțul lor de viață, de practică, dar și prin rezolvarea lor, generează la elevi un simț al realității de tip matematic, formându-le deprinderea de a rezolva și alte probleme practice pe care viața le pune în fața lor. Rezolvarea sistematică a problemelor de orice tip sau gen are drept efect formarea la elevi a unor seturi de priceperi, deprinderi și atitudini pozitive care le dau posibilitatea de a rezolva în mod independent probleme, de a compune ei înșiși probleme.

Introducerea elevilor în activitatea de rezolvare a problemelor se face progresiv, antrenându-i în depunerea de eforturi mărite pe măsură ce înaintează în studiu și pe măsură ce experiența lor rezolutivă se îmbogățeste. Astfel, o dată cu învățarea primelor operații aritmetice (de adunare și scădere) se începe rezolvarea, pe cale orală și pe bază de intuiție, a primelor probleme simple. Treptat, elevii ajung să rezolve aceste probleme și în formă scrisă. Un moment de salt îl constituie trecerea de la rezolvarea problemelor simple la rezolvarea problemelor compuse. Varietatea și complexitatea problemelor pe care le rezolvă elevii sporește efortul mental și eficiența formativă a activității de rezolvare a problemelor.

Prin rezolvarea problemelor de matematică elevii își formează deprinderi eficiente de muncă intelectuală, care se vor reflecta pozitiv și în studiul altor discipline de învățământ, își cultivă și educă calitățile moral-volitive. În același timp, activitățile matematice de rezolvare și compunere a problemelor contribuie la îmbogățirea orizontului de cultură generală al elevilor prin utilizarea în conținutul problemelor a unor cunoștințe pe care nu le studiază la alte discipline de învățământ. Este cazul informațiilor legate de distanță, viteză, timp, preț de cost, plan de producție, normă de producție, cantitate, dimensiune, greutate, arie, durata unui fenomen etc.

Creșterea caracterului aplicativ al orelor de matematică vine să susțină cu un real succes procesul de învățare eficientă, garantând înțelegerea raționamentelor matematice prin stimularea la elevi a gândirii logice, făcând clare cunoștințele teoretice și formând o serie de abilități necesare înțelegerii fenomenelor din jurul nostru.

Esential este să le arătăm copiilor ce pot face cu noțiunile de matematică, pentru că în momentul în care va înțelege că fracțiile, spre exemplu, nu sunt numai segmente de dreaptă, ci și prăjituri pe care le împart între prieteni, matematica nu ar mai fi atât de grea.

Câți dintre elevii dumneavoastră v-au întrebat vreodată „**Când vom folosi asta în viața de zi cu zi?**”. De-a lungul anilor, dascălii s-au străduit să le demonstreze elevilor că matematica este strâns legată de experiențele zilnice prin demonstrații, aplicații și exerciții elocvente. Tehnologia din zilele noastre însă le arată elevilor „**pe pielea lor**” la ce e bună matematica, deoarece în fața calculatoarelor se lovesc zi de zi de elemente matematice.

Cultura matematică devine azi din ce în ce mai necesară, aplicându-se în cele mai variate domenii ale științei și practicii.

Un învățământ matematic bine conceput oferă atât o cunoaștere activă a noțiunilor de bază ale matematicii necesare dezvoltării altor concepte matematice, cât și practica aplicării ei în activitatea ulterioară în școală, dar și în viața cotidiană.

În continuare voi da exemplul de câteva activități care, folosite la clasă, au avut un real succes.

SĂ PREGĂTIM MASA PITICILOR

Învățătorul numește pe rând copiii care trebuie să aranjeze masa pentru piticii din poveste. Aceștia au sarcina de a așeza pe masă un anumit tip de obiecte, de a le număra și de a trece în tabel cifra potrivită pentru numărul de obiecte de fiecare fel. Se procedează așa pentru a-i ajuta pe pitici să nu-și mai piardă lucrurile. Când sosesc acasă aceștia vor hotărî care copil a lucrat corect.

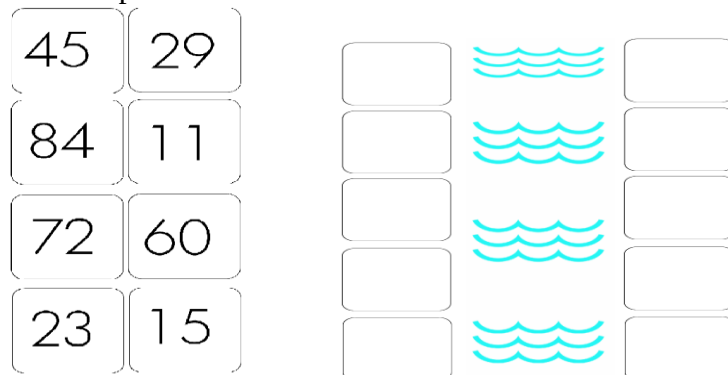
Material didactic – o masă, o vază cu 7 flori – 1 roșie și 6 galbene, 7 farfurii – 2 mici și 5 mari, 7 pahare – 3 de plastic și 4 de sticlă, 7 șervețele – 4 cu triunghiuri și 3 cu cercuri, 7 mere – 5 roșii și 2 verzi etc., o planșă cu un tabel ce cuprinde rubrici potrivite obiectelor de pe masă, carioci, căciuli de pitici.

PEȘTIȘORUL

Acest joc urmărește compararea numerelor. Peștișorii vor fi utilizați în acest scop.

Vor fi așezați pe valuri între cele două numere astfel: capul va indica numărul mai mare, iar coada va fi îndreptată spre numărul mai mic. Câteva exemple de perechi de numere care vor fi decupate pentru a fi așezate în căsuțe, pentru a fi comparate.

În casetele goale se vor așeza perechi de numere pentru a fi comparate. Peștișorul se va așeza pe valuri, capul indicând numărul mai mare, iar codița numărul mai mic.

ȘIRAGUL DE MĂRGELE

- se dă un șirag de biluțe pe fiecare fiind scris un număr;
- sarcina didactică este să coloreze mărgelile cu numere mai mari de 3 ori decât: 2, 4, 6, 8, 10.

ȚINTA

Se desenează pe tablă ținta, adică mai multe cercuri concentrice, fiecare cu corespunzându-i un anumit punctaj.

Legăți la ochi, elevii se apropie de țintă și ating, fără să se uite, un anumit cerc, acumulând punctajul corespunzător; se reia această operație de 3-4 ori.

La final, fiecare elev își calculează, prin adunare, punctajul acumulat.

CONCLUZIE

În zilele noastre societatea are nevoie de un om cu gândire creatoare, inventiv, explorator, îndrăzneț, de aceea este necesară modernizarea matematicii, perfecționarea învățământului în vederea sporirii eficienței sale formative. Dar nu orice perfecționare, orice introducere a noului înseamnă modernizare, ci căutarea de noi mijloace, folosirea celor existente cu scopul de a mări eficiența, de a asigura calitatea însușirii, de a forma oamenii

capabili să stăpânească cunoștințele și deprinderile necesare și să le poată aplica în viață.

BIBLIOGRAFIE:

- Neagu, M., Petrovici, C., „Elemente de didactica matematicii în grădiniță și în ciclul primar”, Editura PIM, Iași, 2006
- Neacșu, I., Metodica predării matematicii la ciclul primar”, Editura Aius, Craiova, 2001

Increasing the Applicability of Mathematics Classes - Condition in the Development of Specific Key Competences

In grades preparatory to 4, the basic concepts are acquired, the “**tools**” with which the student will “**operate**” throughout life and on which the entire system of mathematics education is built. If taught systematically, taking into account the age-specific characteristics of pupils, and if acquired consciously and thoroughly, mathematical knowledge makes a special contribution to the development of logical and creative thinking and to the development of pupils’ receptiveness. With the “**equipment**” that these five classes provide, the pupil makes the whole “**journey**” into the field of this science. Many children find it difficult to learn mathematics because they do not master the concepts in time. It is important that the teacher respects the practical side of mathematics.

Nowadays, society needs a creative, inventive, exploratory and daring person, which is why mathematics needs to be modernised and education improved to make it more effective. But not every improvement, not every introduction of new means modernisation, but rather the search for new means, the use of existing ones in order to increase efficiency, to ensure the quality of learning, to train people capable of mastering the necessary knowledge and skills and being able to apply them in life.

Pedagogia lui Isus (IV) Principalele metode didactice folosite de Mântuitorul Isus Cristos

Prof. Lidia Petrescu
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăușești

7. Problematizarea. Marile adevăruri ale învățăturii Sale au fost, în general problematizate de Mântuitorul Isus Cristos: „*Adevărat, adevărat vă zic vouă...*”, „*va veni vremea...și acum este...*”, „*va veni vremea când...*”, toate acestea semnalizează în mintea ascultătorilor o problemă. Mântuitorul a fost întreruperile, tainele, interzicerile, timp în care ascultătorii se gândeau. Altă dată folosește suspansul. De exemplu, Marcu 11 la întrebările cărturarilor și fariseilor, El nu le răspunde. Iată versetele din Biblie:

„28. *și I-au zis: "Cu ce putere faci Tu aceste lucruri? Și cine Ți-a dat puterea aceasta ca să le faci?"*

29. *Isus le-a răspuns: "Am să vă pun și Eu o întrebare; răspundeți-Mi la ea, și apoi va voi spune și Eu cu ce putere fac aceste lucruri.*

30. *Botezul lui Ioan venea din cer ori de la oameni? Răspundeți-Mi!"*

31. *Ei însă vorbeau astfel între ei: "Dacă răspundem: "Din cer", va zice: "Dar de ce nu l-ați crezut?"*

32. *Și dacă vom răspunde: "De la oameni..." se temeau de norod, căci totii socoteau că Ioan a fost în adevăr un proroc.*

33. *Atunci au răspuns lui Isus: "Nu știm." Și Isus le-a zis: "Nici Eu n-am să vă spun cu ce putere fac aceste lucruri." "*

8. Metoda asaltului de idei-este folosită adesea de Mântuitorul Isus în grupurile pe care El le conduce. Majoritatea predicilor Sale au provocat, provoacă și azi ascultătorilor asalturi de idei din cauza relatăm oarecum diferite a aceluiași eveniment de la un evanghelist la altul.

9. Descoperirea-este folosită în strânsă legătură cu expunerea, cu conversația euristică, cu demonstrația și, chiar cu metoda asaltului de idei. Isus

a folosit această metodă în modul cel mai complex, având în vedere dificultățile învățaturii Sale, care lasă mult loc pentru taină.

Câteva exemple în care întâlnim descoperirea: când Mântuitorul li se descoperă fariseilor: „*Cine mănâncă Trupul Meu și bea sângele Meu rămâne* în Mine, și Eu rămân în el.*” (Ioan 6, 54-56); discuția cu Filip: „*Tatăl este în Mine, iar Eu în El*”; sutașul văzând cele întâmplare la răstignirea și moartea Domnului exclamă: „*Cu adevărat, omul acesta drept a fost*” (Luca 23, 47).

10. Lectura - sau studiul cărților este o altă metodă de învățământ o putem distinge în activitatea Mântuitorului. Trebuie însă precizat faptul că, poporul căruia îi propovăduia Evanghelia, poporul evreu, era un popor studios. Mântuitorul a citit și predicat sinagogă (lectură de grup), dar îi îndemna adesea: „*Cercetați Scripturile...*” (lectură particulară) arătând în același timp cum trebuie citite. Face foarte des apel la profeți, Moise etc.

Din materialul expus, rezultă foarte clar că nimeni nu ne-a descoperit și ne-a învățat mai bine, mai frumos sensul adevărat al vieții așa cum ne-a învățat Mântuitorul. În propovăduirea cuvântului Său, Isus Cristos s-a folosit de metode, dovedindu-ne că El este și va rămâne adevăratul Pedagog, modelul nostru de urmat.

School competitions in religion

After the Revolution of 1989 and the fall of communism, religious education began to be taught in schools, first with the help of priests and then with the help of lay teachers specialized in didactic theology. In time, various school competitions and religious Olympics were started, and students had a special joy in preparing and participating in such competitions.

This year, the students of our highschool, "Bogdan Vodă" Theoretical Highschool from Hălăucești, obtained outstanding results, as follows:

Religion Olympiads, county phase, Iasi 12th March 2022, 9 prizes;

Religion Olympiads, national phase, Iasi 27th April – 1st May 2022, the student Clopoșel Sorana Maria won the second prize, honouring our highschool and our community;

"Anton Durcovici" inter-county / diocesan contest, 14 May 2022 Onești, Bacău County, 6 prizes.

For all these achievements, I thank God for helping us and the students who prepared seriously.

Parohia Hălăucești: Misiuni populare

Prof. Lidia Petrescu

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

În perioada 25-27 martie 2022, în Parohia "Nașterea Sfintei Fecioare Maria" din Hălăucești, au avut loc misiuni populare. Predicile speciale de misiuni au fost ținute de părintele Petru-Sebastian Tamaș, inspector școlar diecezan.

Timpul Postului Mare este un timp important pentru pregătirea spirituală, în vederea unei trăiri cât mai profunde a sărbătorilor pascale. În acest sens, la inițiativa părintelui paroh Daniel-Anton Lucaci, credincioșii din parohie au trăit adevărate zile de har și binecuvântare, prin celebrarea Sfintelor Liturghii de misiuni. Părintele Petru-Sebastian Tamaș a fost cel care ne-a ghidat sufletele în aceste zile, sub egida mesajului Sfântului Părinte Papa Francisc, cu ocazia convocării Sinodului Episcopilor: **Împreună în Biserică**.

Astfel, vineri dimineață s-a celebrat la ora 9.00, Sfânta Liturghie de deschidere a misiunilor, prezidată de părintele Damian-Gheorghe Pătrașcu, ministru provincial al OFMConv., în prezența a numeroși credincioși din parohia noastră și din parohiile învecinate. La început, în cuvântul de învățătură, părintele predicator ne-a explicat ce înseamnă să fim împreună în Biserică și în cine trebuie să ne încredem în viața noastră pentru a ne mântui: "*Fericit este omul care își pune încrederea în Domnul*" și nu în cei puternici ai lumii, care adesea ne dezamăgesc. La următoarele Liturghii, părintele predicator a subliniat câteva aspecte importante, de care trebuie să ținem seama pentru a fi creștini adevărați: **iubirea** este cea mai puternică forță din Univers, de aceea, trebuie să știm că "*binele pe care l-am făcut în viață va da mărturie pentru noi în fața lui Dumnezeu*" și să-i iubim pe dușmani astfel încât să nu aibă puterea de a ne face rău, pe cât bine putem noi să le facem lor; **valoarea suferinței** prin care ne putem purifica sufletul și dobândi înțelepciunea necesară de a-l pune pe Dumnezeu mai presus de orice; **Sfânta Euharistie**, realitatea cea mai sacră de pe pământ, trebuie să fie centrul vieții noastre; **adevărata fericire** se obține după modelul lui Isus Cristos, care a făcut voința lui Dumnezeu și a disprețuit păcatul.

Duminică dimineață, la Liturghia specială destinată tinerilor și copiilor, părintele predicator le-a propus, într-o modalitate interactivă, să-și construiască un proiect de viitor "pe patru roți", dar să fie ancorat în planul pe care

Dumnezeu îl are pentru ei. Din acest proiect al lor nu trebuie să lipsească relațiile bune cu cei din jur și mai ales cu cei apropiați, relația corectă cu Dumnezeu, o realizare frumoasă profesională și iubirea, care trebuie învățată după modelul lui Isus. De asemenea, o mașină pentru a funcționa are nevoie de combustibil: în cazul de față, proiectul nostru de viitor, trebuie să fie ancorat în Isus Cristos din Sfânta Euharistie, hrana sufletului nostru.

Mesajul părintelui predicator a avut ecou în inima credincioșilor și s-a concretizat printr-o participare numeroasă la masa euharistică, înțelegând valoarea lui Cristos și statornicia pe care trebuie să o avem până la capăt, indiferent de încercările care vin asupra noastră. Cu siguranță nu vom uita îndemnul său de a nu părăsi Biserica niciodată, pentru că: *"Cine nu are Biserica ca Mama, nu-l poate avea ca Tată pe Dumnezeu!"*

Aceste zile binecuvântate de misiuni s-au încheiat Duminică, la Liturgia solemnă de la ora 11, fiind prezidată de părintele decan Petru Blaj. La final, părintele paroh a mulțumit, în numele întregii comunități, părintelui predicator, pentru cuvintele sale de învățătură, prin care ne-a înălțat sufletul și ne-a făcut să înțelegem ce trebuie să facem ca să ajungem la **adevărata fericire**.

Îi mulțumim lui Dumnezeu și-l rugăm să ne ajute să punem în practică tot ce am învățat cu ocazia acestor misiuni populare!

Halaucesti - popular missions

Between 25th and 27th March 2022, popular missions took place in the parish of the Birth of the Blessed Virgin Mary in Hălăucești, Iași County. The special mission sermons were given by Father Petru Sebastian Tamas, Diocesan School Inspector.

Lent is an important time for spiritual preparation for a deeper experience of the Easter holidays. That is why, in his teaching word, the preacher explained to us what it means to be together in the Church and in whom we have to trust in our lives to keep us: Happy is the man who puts his trust in the Lord and not in the powerful of the world, who often disappoint us. Also, in order to reach True Happiness, it is necessary to practice: Love, which is the most powerful force in the Universe and all the good we have done in this life will bear witness for us before God; and Eucharist, which is the most sacred reality on earth.

Halauceti - popular missions

Between 25th and 27th March 2022, popular missions took place in the parish of the Birth of the Blessed Virgin Mary in Hălăucești, Iași County. The special mission sermons were given by Father Petru Sebastian Tamas, Diocesan School Inspector.

Lent is an important time for spiritual preparation for a deeper experience of the Easter holidays. That is why, in his teaching word, the preacher explained to us what it means to be together in the Church and in whom we have to trust in our lives to keep us: Happy is the man who puts his trust in the Lord and not in the powerful of the world, who often disappoint us. Also, in order to reach True Happiness, it is necessary to practice: Love, which is the most powerful force in the Universe and all the good we have done in this life will bear witness for us before God; and Eucharist, which is the most sacred reality on earth.

Fenomene optice din atmosferă

Prof. dr. Spiridon Lucian

1. Importanța atmosferei pentru existența vieții

Atmosfera este învelișul gazos al pământului în componența căruia se află în suspensie „cantități variabile de particule lichide și solide de origine terestră și cosmică. Ea constituie, o parte a Pământului având câteva însușiri esențiale: aerul este incolor, inodor, insipid, elastic, compresibil și expansibil, transparent pentru o gamă largă de radiații, are însușirea de a absorbi altele. Aerul are greutate și exercită presiune”¹. Atmosfera asigură viața pe Pământ prin oxigenul necesar, protecția împotriva radiațiilor ultraviolete și termoreglarea. Conform cercetătorului ceh Smoluchovski, „limita superioară a atmosferei trebuie pusă la nivelul unde forța de atracție gravitațională a Pământului este echilibrată de forța lui centrifugă”². Atmosfera, cel puțin teoretic, are forma unui elipsoid de rotație, aplatizat în regiunile polare și mai bombat în cele ecuatoriale. Din punct de vedere al structurii atmosferei, conform Organizației Meteorologice Mondiale, aceasta este alcătuită din cinci straturi și anume: „troposfera, stratosfera, mezosfera, termosfera, exosfera”³.

2. Definiția fenomenului optic

Reprezintă imaginile percepute de către ochi, fenomen petrecut în atmosferă și mediul în care trăim. Datorită încălzirii inegale a straturilor care compun atmosfera, aceasta prezintă densități diferite pe verticală, dar la aceasta se mai adaugă și prezența particulelor de apă, gheață, fum, praf. Razele solare care străbat atmosfera vor da naștere unor efecte luminoase, ca urmare a reflexiei, refracției, difracției și difuziei luminii.

Dintre aceste fenomene optice întâlnite în atmosferă putem menționa printre altele: mirajul, curcubeul, haloul, aurorele polare, nimbul, umbra Pământului, curcubeul de foc, luna albastră.

¹ Prof. univ. dr. Sterie Ciulache, *Meteorologie și climatologie*, Editura Credis, București, 2003, p. 3.

² *Ibidem*, p. 4.

³ *Ibidem*, p. 21. Pentru mai multe detalii vezi și Nicoleta Ionac, Sterie Ciulache, *Esențial în meteorologie și climatologie*, Editura Universitară, București, 2007; Jon Shonk, *Introducing Meteorology. A guide to weather*, Editura Dunedin Academic Press, f.l., 2020.

3. Descrierea mecanismului de formarea a fenomenului

Curcubeul este un fenomen optic și meteorologic manifestat prin apariția spectrului luminos atunci când lumina se refractă prin atmosferă. Curcubeul ia forma unui arc multicolor apărut după ploaie cu roșu la exterior și violet la interior. Secvența de culori cea mai acceptată este aceeași cu cea a spectrului luminii albe și anume: roșu, portocaliu, galben, verde, albastru indigo și violet. Astfel lumina albă se descompune în culori diferite la intrarea în picătura de ploaie, deoarece lumina roșie este reflectată sub un unghi mai mic decât razele albastre, producându-se curcubeul. O parte din lumina solară ce pătrunde prin astfel de picături trece direct nedeviată. Unele fascicule de lumină, însă, sunt refractate sub un unghi cuprins între 40 și 42 de grade vor fi observate ca făcând parte din curcubeu, de către un observator de pe Pământ.

Curcubeul de foc este un fenomen rar întâlnit și apare când soarele se află la mai mult de 58 grade deasupra orizontului, razele solare trec prin norii superiori translucizi formați din cristale de gheață hexagonale. Lumina intră prin lateral și iese prin spatele cristalelor de gheață. Curcubeul de foc este o denumire generică. În după amiezile însorite, norii cumulus fierb și trimit în sus deasupra lor straturi de aer umed, care se răcoresc, se condensează și formează norii pileus. Când acești nori se formează rapid picăturile de apă tind să aibă aceeași mărime apărând culorile iridiscente.

Haloul este cunoscut și sub denumirea de cearcănul soarelui. În jurul soarelui se găsesc două cercuri concentrice colorate în culorile curcubeului. Atât cercurile, cât și soarele sunt tăiate printr-o linie albă, strălucitoare paralelă cu orizontul. La locul de intersecție a acelei linii cu cercul mic se află două pete mari luminoase asemănătoare soarelui, iar deasupra și dedesubtul cercului două semicercuri luminoase. Haloul apare mai des în zonele polare și mai rar în cele mediteraneene. Haloul ia naștere când în fața soarelui sau a lunii se găsesc fâșii de nori subțiri formați din cristale fine de gheață. După felul în care sunt așezate aceste cristale, haloul poate avea diferite forme. Cristalele de gheață au un rol important în formarea haloului, lumina se refractă pe fețele cristalelor și apoi se reflectă după diferite direcții. Refractându-se prin prisma de gheață lumina albă a soarelui se descompune în raze colorate de aceea cercul haloului este colorat ca al curcubeului, dar ordinea culorilor este inversă: în partea exterioară este culoarea albastră, iar în partea interioară este culoarea roșie. Cristalele mici de gheață luate împreună cu picăturile de apă și praful din atmosferă pot modifica atât de neobișnuit direcțiile razelor de soare și putem vedea proiectate pe cer diferite figuri luminoase: cruci, sori falși.

Aurorele polare se formează în ionosfera terestră, la altitudini de peste 60 de grade simultan în ambele emisfere. Ele pot fi observate cel mai bine când soarele are activitate maximă sau puțin după aceea, când fluxul de particule ionizate electroni și ioni pozitivi eliminați de soare în spațiul cosmic are intensitate maximă. Datorită impactului, o parte din electronii și ionii pozitivi din componența „vântului solar” sunt prinși în magnetosferă și redirecționați spre Pământ pe liniile de forță ale câmpului magnetic terestru care se închid și se deschid în cei doi poli magnetici ai planetei. Aceste particule cad în atmosfera înaltă de deasupra regiunilor polare producând o ploaie de particule care se ciocnesc de moleculele de oxigen și azot din atmosferă. Când aceste particule interacționează cu gazele din ionosferă produc acest spectacol de lumină numit auroră. Culoarele ei au o gamă diferită de la roșu, verde, albastru, violet. Cel mai des apare culoarea verde deschis care rezultă din coliziunea electronilor captați de câmpul magnetic terestru cu atomii de oxigen din atmosferă la altitudini mai mici de 400 km.

Nimbul este un fenomen care are la bază difracția și interferența razelor de lumină. El poate fi observat cu destulă ușurință din aeronave, deasupra norilor având soarele poziționat în spate. El poate fi observat vara, dimineața devreme, pe un șes cu iarbă acoperită cu rouă. Când soarele începe să se ridice de la orizont, în jurul umbrei capului apare un cerc luminos. Acest fenomen mai este cunoscut și sub numele de spectru Brocken, de la un munte din Germania unde a fost observat prima dată. Nimbul nu poate fi observat pe o suprafață fără rouă.

Umbra Pământului fenomen vizibil după apusul soarelui, când umbra Pământului este proiectată în partea de est a boltei cerești. Umbra se înalță din ce în ce mai mult putând fi observat doar când cerul este senin. Banda roz de deasupra umbrei se numește „centura lui Venus”.

Luna albastră apare când atmosfera este încărcată cu particule de fum și praf care absorb o parte din culorile spectrului luminii. Acest fenomen apare după mari incendii de pădure sau erupții vulcanice majore când luna își schimbă culoarea într-o nuanță de albastru. Este un fenomen rar întâlnit, fiind observat prima dată în 1950 în Suedia și 1951 în Canada, ca urmare a unor incendii foarte mari.

4. Locul și perioada în care se produce fenomenul

Curcubeul apare atunci când cerul se înseninează rapid după ploaie, iar soarele se află la o altitudine mică. El se observă dimineața pe cerul vestic și seara pe cerul estic. Cel mai frumos curcubeu poate fi observat atunci când

jumătate din cer este încă întunecat cu nori de ploaie, iar observatorul se află într-un punct cu cer senin în direcția soarelui.

Haloul apare atunci când razele soarelui sunt reflectate pe fețele cristalelor de gheață conținute în nori și ceață. Unul din cele mai frecvente forme de halo este formarea cercurilor curcubeu în jurul circumferinței discului lunii sau a soarelui cu o rază unghiulară de 22 grade și 46 grade.

Aurorele polare se formează în timpul furtunilor geomagnetice când particulele vântului solar pătrund în atmosfera noastră. Aurora poate fi observată cel mai bine în nordul Europei (Norvegia, Finlanda, Suedia).

Nimbul fenomen optic care apare în urma refracției și reflecției razelor solare în cristalele de gheață la înălțimi de 7-12 km unde temperatura este de -30 grade.

Umbra Pământului fenomen vizibil după apusul soarelui, când umbra Pământului este proiectată în partea de est a boltei cerești. Umbra se înalță din ce în ce mai mult putând fi observat doar când cerul este senin.

Luna albastră apare când atmosfera este încărcată cu particule de fum și praf care absorb o parte din culorile spectrului luminii. Acest fenomen apare după mari incendii de pădure sau erupții vulcanice majore când luna își schimbă culoarea într-o nuanță de albastru.

5. Impact asupra mediului⁴

Toate aceste fenomene influențează mediul natural și viața comunităților umane în unele cazuri în sens negativ. Ne referim la perturbarea sistemelor de comunicații care sunt influențate în unele momente de toate aceste fenomene. În același timp mediul natural suportă transformări importante în chiar compoziția sa.

6. Concluzii

Fenomenele optice, deși sunt fenomene destul de rar întâlnite, în unele situații influențează mediul natural și viața comunităților umane. Unele dintre acestea au fost strâns legate și de viața religioasă a comunităților umane fiind considerate mesaje transmise oamenilor de către zei. În perioada modernă ele au fost cercetate din punct de vedere științific și s-a putut observa impactul acestor fenomene asupra mediului, dar și a vieții și psihoemotivității umane.

Bibliografie selectivă

Lucrări generale

- *Meteorologie și climatologie. Note de curs pentru studenții ecologi*, f.l., f.e., 2005

⁴ *Meteorologie și climatologie. Note de curs pentru studenții ecologi*, f.l., f.e., 2005.

Lucrări speciale

- Ciulache, S., Prof. univ. dr., *Meteorologie și climatologie*, Editura Credis, București, 2003
- Ionac, N., Ciulache, S., *Esențial în meteorologie și climatologie*, Editura Universitară, București, 2007
- Shonk, J., *Introducing Meteorology. A guide to weather*, Editura Dunedin Academic Press, f.l., 2020

Optical Phenomena in the Atmosphere

Optical phenomena, although quite rare, in some situations influence the natural environment and the lives of human communities. Some of them have also been closely linked to the religious life of human communities and are considered to be messages from the gods to humans. In the modern period they have been scientifically investigated and it has been possible to observe the impact of these phenomena on the environment, but also on human life and psycho-emotiveness.

Anexe

Haloul

Aurore boreale

Luna albastră

Lună albastră

Haloul

Curcubeu

Curcubeu

Lună albastră

Nimb

În acest număr:

• "Hi, I am very lucky to have gone to such a beautiful country as Romania. I'm very pleased with the attention they have shown us. They were always friendly and gave us a lot of information about Romania." Ebru Küçükkaya / Turkey (pag. 142)

• "Erasmus+ was certainly an unforgettable experience. Romanians live a bit different than we do. They are more friendly, social, kind and so grateful for everything." - Veronika Morysová / Czech Republic (pag. 140)

"Hello, dear friends. I would like to thank you for the great efforts you made during our stay in Romania. We returned so happy and satisfied with the wealth of activities. Staying in the camp was just amazing. We had a lot of fun during the nights. We learned a lot of your wonderful country, culture and traditions. It was a great experience for all of us. Thank you very much to all of you! - Zinaida Toncheva / Bulgaria (pag. 96)

"Without any doubt, the Bogdan Voda Theoretical School of Hălăucești is focused on internationalization as a way to create relations between their rural community and the larger world and create opportunities to improve the circumstances of their students, their school team and the larger Hălăucești community. Twice a public online communication with their Indian partner was set up during this mobility to underscore this aspect."

Ann Vereecke & Lobke Van Impe / Belgium

„Un mare educator spunea „Educația este o problemă care ține de inimă”. Acest educator nu a fost nici o persoană care să fi candidat pentru premiul Nobel, nu a fost nici o persoană care să ocupe primele pagini ale ziarelor, ci a fost o persoană dispusă să fie aproape de inimi, de inimile celor în care a investit ceea ce a avut mai de preț: viața – timpul. Cu alte cuvinte, acest educator a știut să fie „reper” pentru timpul său, pentru cei care, în mod mai mult sau mai puțin conștient, erau în căutare.

Ce se poate afla între paginile acestei reviste? Repere, da, repere pentru o conștientizare a timpului istoric pe care îl trăim, prin ceea ce considerăm ca fiind important și demn de atenție. De aceea, aici trebuie să se întrezărească ceea ce este normal și necesar să existe într-o școală, într-un loc destinat măreției actului uman - a educa: seriozitate, disciplină, cercetare, profesionalism – toate acestea înveșmântate în mantia carității. Caritatea este virtutea care atrage și îmbie în a trăi cu responsabilitate atât misiunea de dascăl, precum și cea de discipol, împărtășind și seriozitatea, și disciplina, și studiul și profesionalismul. Toți factorii responsabili de acest minunat câmp al științei și al educației, dascăli și discipoli, nu vor face decât să trăiască acest eveniment al vieții – educația și învățătura – ca fiind un a mergem împreună, un a ne însoți pe cale în acest minunat labirint al vieții, într-un climat de încredere, respect, susținere, îndrumare spre a crea persoane libere, demni cetățeni și buni creștini.

Fie ca și paginile acestui număr să fie reper pentru mulți căutători și să întâlnească un mediu propice în cititori, care să rodească idei noi, proiecte noi și de ce nu, persoane noi...capabile să recunoască nevoia de a avea în viață constant UN REPER care să ofere garanții de neclintit “

Lector doctor Preot Iosif Iacob

"Students Actively Learning Entrepreneurial Skills"

ERASMUS +

LICEUL TEORETIC
BOGDAN VODĂ

HĂLĂUCEȘTI
TEL. 0232 717 513
FAX 0232 715 671

www.liceulhalaucesti.ro

Print realizat la

www.pimcopy.ro

ISSN: 2668 - 1196